

**DIRK
ZEELBERG**

**TROUW-
AMBTENAAR**

**25.000
VERKOCHT
IN
VOORVERKOOP**

ODE AAN DE LIEFDE

**Ontroerende,
hilarische
en herkenbare
verhalen over
geluk in de liefde**

ODE AAN DE LIEFDE

DIRK ZEELenberg - TROUWAMBTEBAAR

ODE AAN DE LIEFDE

**Ontroerende, hilarische en herkenbare
verhalen over geluk in de liefde**

© 2017 Dirk Zeelenberg

© 2017 Uitgeverij Om de Haverklap, Amsterdam

Omslagontwerp: Hannah Roos

Foto's omslag: William Rutten, Anne Timmer en Daphne de la Cousine

Zetwerk: Hannah Roos

Eerste druk, 2017

ISBN 978 90 825 5917 0

ISBN ebook 978 90 825 5913 2

NUR 402

www.dirkzeelenberg.nl

Een ode aan de liefde betekent voor mij een ode aan mijn gezin.
Lieve Suus, Zoé, Kees en Bobbi: deze is voor jullie.

Mijn onuitsprekelijke dank aan iedereen over wie ik heb mogen schrijven in *Ode aan de liefde*. Jullie weten wie jullie zijn. Dit boek had niet kunnen bestaan zonder de prachtige verhalen die mij zijn toevertrouwd en de huwelijken die ik vervolgens heb mogen voltrekken. Ik voel me oprecht zeer vereerd; jullie zijn stuk voor stuk uniek, bijzonder en onvergetelijk.

VOORWOORD

De eerste keer dat ik een heuse toga aan mocht, moest ik ontzettend lachen. Ik geef toe, een toga kleedt niet bepaald af, maar het bleek het enige kledingstuk in maat XS dat ik pas als een handschoen. En laten we eerlijk zijn: het dragen van een toga brengt een waardigheid met zich mee waar ik niet van nature over beschik.

Blijkbaar is dat laatste gelukkig geen belemmering om mij te vragen om een huwelijk te voltrekken. Ik kan me nog goed herinneren dat ik dat voor de eerste keer deed. Een stel dat – tot mijn grote verbazing – had bedacht dat ze het zo vreselijk leuk zouden vinden als ik hen zou trouwen. Ik? Een simpele B-acteur? Nu ben ik nooit vies van een uitdaging, dus ging ik graag in op hun verzoek. Met klotsende oksels en knikkende knieën, dat dan weer wel. Want een rol spelen heb ik inmiddels wel vaker gedaan, maar nu stond ik er als mezelf. Met een zelfgeschreven speech. Om een hele

belangrijke bijdrage te leveren aan een van de mooiste momenten in hun leven. Na afloop was ik zo mogelijk nog euforischer dan het bruidspaar. Ik had het niet alleen geflikt – er hadden tranen gevloeid, niet alleen van emotie maar ook van het lachen – maar het had me oprecht geraakt. Dit was misschien wel het mooiste wat ik ooit had gedaan.

Inmiddels heb ik de grote eer gehad om heel wat huwelijken te mogen voltrekken. Ik ben de afgelopen jaren overstelpt met liefde en alle bijbehorende, onnavolgbare facetten: omdat mensen het vertrouwen in me hadden om mij deel uit te laten maken van hun Grote Dag. Daarom vertelden ze mij hun zeer persoonlijke verhalen en namen we samen de moeite om in deze tijd – waarin het leven steeds sneller en oppervlakkiger lijkt – stil te staan bij wat er werkelijk toe doet. Iets waar ik bijzonder dankbaar voor en trots op ben. De verhalen van al deze mensen hebben me enorm geïnspireerd en zonder uitzondering tot op het bot geraakt. En ik vind dat ik ze niet voor mezelf mag houden. Daar zijn ze te mooi, ontroerend, soms pijnlijk, hilarisch of bijzonder voor. Het zijn verhalen over familie. Vriendschap. Ruzies. Verdriet. Ziekte. Twijfel. Verlangen. Vertrouwen. Hoop. Over de liefde. Over het leven. Hoe divers de mensen ook zijn die ik heb gesproken en waar ze ook vandaan komen: van ieder verhaal heb ik iets geleerd en in ieder verhaal vond ik herkenning. En dat gun ik jou ook. Ik wens je veel leesplezier.

Hoofdstuk 1

Misschien heb je mijn vorige boek *Niet bepaald een succesverhaal* gelezen. Hierin beschreef ik uitvoerig dat het enige papiertje dat ik ooit haalde, mijn zwemdiploma was. Je begrijpt dat een niet-gestudeerd iemand als ik daarom blij is dat we tegenwoordig zoekmachines hebben die binnen luttele seconden het hele internet voor je afstruinen. Als je bijvoorbeeld wil weten hoeveel mensen er vandaag de dag nog trouwen, krijg je een pasklaar antwoord: 'In Nederland zijn er 64.000 huwelijksvoltrekkingen per jaar, volgens cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek.' En: 'In 1960 waren dat er bijna 90.000.'

Dus inderdaad, er trouwen nu een stuk minder mensen dan vroeger. Vandaag de dag hoef je namelijk niet meer in het huwelijk te treden met je lief. Je mag ook samenwonen, een latrelatie aangaan of een polyamoreuze vierhoeksverhouding beginnen en in een

zelfvoorzienende eco-commune gaan wonen met nog twintig anderen. We leven gelukkig in een vrij land.

En misschien vinden we ‘het huwelijk’ tegenwoordig maar een beetje een ouderwets concept. Toch heb ik, sinds ik trouwambtenaar ben, daar een andere kijk op gekregen. Want wat een feest is zo’n bruiloft! Op geen enkel ander moment voel je de liefde zo sterk, het is bijna tastbaar. Niet alleen tussen de bruid en de bruidegom, maar ook van iedereen eromheen. Door al die huwelijken die ik heb mogen sluiten, ben ik gaan houden van trouwen en de symboliek van elkaar het jawoord geven. Al zullen veel moderne stellen tegenwoordig – net als mijn vrouw en ik destijds – denken: trouwen, waarom eigenlijk? Na het sluiten van een behoorlijk aantal huwelijken, durf ik het aan om hier een antwoord op te geven. 28 antwoorden maar liefst.

Waarom mensen willen trouwen:

- Omdat we zoveel van elkaar houden
- Omdat we het goed willen regelen voor de kinderen
- Omdat het zo hoort
- Omdat we al zo lang samen zijn
- Omdat mijn partner niet meer lang te leven heeft
- Omdat we zin hebben in een feestje
- Omdat we al getrouwd zijn en nu opnieuw de geloften willen uitspreken naar elkaar
- Omdat al mijn vriendinnen al zijn getrouwd
- Omdat ik nooit meer alleen wil zijn
- Omdat we soulmates zijn
- Omdat we de liefde willen vieren
- Omdat mijn schoonmoeder dan ophoudt met zeuren
- Omdat ik een keer een prinses wil zijn in een droomjurk

- Omdat we een kindje verwachten
- Omdat we dat romantisch vinden
- Omdat we een huis gaan kopen
- Omdat we samen oud willen worden
- Omdat we geen redenen kunnen bedenken om niet te trouwen
- Omdat de kinderen dat zo graag willen
- Omdat ik zijn achternaam wil dragen
- Omdat ik hier al mijn hele leven van droom en voor spaar
- Omdat ik de wereld wil laten zien dat hij/zij van mij is
- Omdat we van tradities houden
- Omdat we allebei zijn gescheiden en nu de liefde met elkaar willen vieren
- Omdat ik alles wil doen voor de vrouw van wie ik hou
- Omdat ik niet langer 'mijn vriendin' wil zeggen, maar 'mijn vrouw'
- Omdat ik wil dat die ene dag helemaal om ons draait
- Omdat zij de enige is die het met mij uithoudt

Ongetwijfeld is de lijst niet volledig, dus ik hoor het graag als je aanvullingen hebt. Er zijn natuurlijk duizend redenen te bedenken en ze zijn wat mij betreft allemaal even legitiem. Ik geef toe: enige verbazing kon ik niet verbergen toen een jonge notaris met haar beurspeculant tegenover me zat en mijn vraag 'Waarom gaan jullie trouwen?' zonder blikken of blozen beantwoordde met: 'Omdat het fiscaal voordeliger is.' Even wist ik niet wat te zeggen, en wie mij kent kan bevestigen dat dat zeer ongebruikelijk is. Gelukkig verklaarde de goedgeklede vrouw tegenover mij zich al snel uit zichzelf nader. 'Kijk, ik hou van Thom hoor. We zijn graag bij elkaar en ik zie ons zeker samen oud worden. Maar uiteindelijk

is zo'n huwelijk natuurlijk toch gewoon een contract. En financieel de beste en voordeligste manier om het te regelen als je samen een gezin wilt stichten.' Thom was ondertussen verdiept in zijn telefoon. Hij keek met verbaasde blik omhoog toen zij haar hand op zijn knie legde. Ze zei: 'Toch schat?' Hij keek van haar naar mij en leek te denken: 'Wie is die iets te dikke krullenbol ook alweer? En waar ben ik eigenlijk?' Toen herpakte hij zich. 'Sorry liefje, een cliënt uit China. Vanwege het tijdsverschil moest ik hem nu even antwoorden. Waar hadden we het over?' 'Waarom we trouwen, vroeg Dirk.' 'Ah, nou ja. Daar hoeven we niet omheen te draaien, toch? Het is de snelste en handigste constructie, financieel en fiscaal gezien.' Glimlachend knikte de notaris haar aanstaande toe. En ik zag de liefde in haar ogen en in die van hem voordat zijn blik weer naar een mailtje op zijn telefoon afdwaalde. Ze leken mij uitstekend bij elkaar te passen. Lekker praktisch allebei.

Wat praktisch talent was goed van pas gekomen bij Gonny en haar Geert. Hun reden om te trouwen? Dat ze nog steeds ineenkrompen bij de herinnering aan hun eerste trouwdag, tien jaar geleden, vertelde Geert mij tijdens het voorgesprek. De tranen sprongen Gonny in de ogen. Terwijl ik haar een zakdoekje overhandigde en een glaasje water inschonk, begon Geert te vertellen wat er allemaal mis was gegaan op de dag die de mooiste van hun leven had moeten zijn. Gonny en Geert waren schatten van mensen. Zij was lerares handvaardigheid en Geert werkte in de daklozenzorg. Voor beide beroepen moet je best wat in huis hebben, ik zou het ze niet nadoen. Maar over veel organisatorisch talent beschikten ze niet. Deels daardoor en deels door domme pech was op hun grote dag werkelijk alles fout gelopen wat fout kon lopen. 'De trouwauto kwam niet, een lekke band,' snufte Gonny van achter mijn zakdoek.. 'Dus ik heb mijn eigen auto maar gepakt van

mijn ouders' huis naar Gonny, die op onze stoep stralend klaar had moeten staan,' vulde Geert aan. 'Maar toen ik daar kwam herkende ik haar bijna niet!' Gonny barstte op dit punt in luid gehuil uit.

Verbaasd draaiden mensen in het restaurant zich om naar ons. 'Is dat die Dirk Zeelenberg ...? Dat is toch die gozer van ... Kom, hoe heet die serie nou ...' hoorde ik ze fluisteren.

Geert klopte Gonny liefdevol op haar rug en besloot tempo te maken. In sneltreinvaart somde hij op waarom het tien jaar geleden zo'n fiasco was geworden. 'Gonny had geen proefhaar en proefmake-up gedaan. Wisten wij veel dat dat handig is. Ze had iemand uit de Gouden Gids gehaald. Die bleek bij aankomst alleen geen woord Nederlands of Engels te spreken, dus Gonny kon haar niet vertellen wat ze wilde. Het resultaat was verschrikkelijk. Ik weet niet wat voor diploma die vrouw had, maar een kapster of visagist was ze niet. Dirk, ze zag eruit als een ontplofte marmot – maar dat zeg je dan natuurlijk niet.

Maar goed, er was geen tijd, we moesten naar de kerk! Vervolgens was de kerk onbereikbaar: er was een marathon dwars door de stad en het parcours ging precies voor de kerk langs. Alle wegen in de buurt waren afgesloten. Ja, die marathon is elk jaar in onze woonplaats, maar daar hadden we helemaal niet aan gedacht. Toen we na twintig minuten te voet – we liepen zelf zowat een halve marathon – eindelijk de kerk bereikten, waren wij de eersten. Terwijl we veel te laat waren! Toen dachten we nog dat het aan die marathon en de wegafsluitingen lag. Maar even later zaten we op het stadhuis weer met maar een handjevol familie. En we hadden honderd mensen uitgenodigd! Bleken de trouwkaarten ergens in de berm beland te zijn, door een luie postbode. En wij hadden geen idee dat je om een er es vee pee hoort te vragen. Wisten wij veel wat dat is. Ik weet het eigenlijk nog steeds niet ...'

‘Répondez s’il vous plaît. Da’s Frans voor ‘laat even weten of u komt alstublieft’, antwoordde ik lachend.

De conclusie: het was met de trouwdag van Gonny en Geert niet meer goed gekomen. Een feest met anderhalve man en een paardenkop waarbij je dus noodgedwongen zes dansjes met die handtastelijke oom moet doen, is ook geen pretje, vertrouwde Gonny me toe. Om negen uur gingen ze gedesillusioneerd naar huis met vijftig Tupperwarebakjes, gevuld met de restanten van het buffet. Ze hebben het ingevroren en er nog maanden van gegeten. ‘Hoewel hij een groot liefhebber was, kan Geert tot op de dag van vandaag geen huzarensalade meer zien,’ vertelde Gonny me verslagen. En daarom zaten ze dus tegenover mij: om hun trouwdag over te doen. Maar dan een geslaagde versie. Al hun hoop was op mij gevestigd.

Ik kan je tot mijn grote plezier vertellen dat Geert en Gonny straalden, een paar maanden later. Van alles wat er de eerste keer mis was gegaan, hadden ze geleerd. Dit keer kregen ze de droombruiloft die ze verdienden. Hoewel een trouwdag eigenlijk nooit perfect gaat (maar daarover later meer, veel meer), verliep die van Geert en Gonny dit keer geheel naar wens. Ik vond het fantastisch voor hen en klapte luid mee met het emotionele applaus tijdens hun (tweede) eerste kus als man en vrouw. Tot mijn onuitsprekelijke verbazing wendde het stel zich na het jawoord, de kus en het applaus zich tot mij. Uw nederige trouwambtenaar. Ik was net van plan om het slotwoord te doen en de gasten te verzoeken zich alsjeblieft niet in rijen van twee op te stellen om het bruidspaar te bespringen, maar vooral eerst even te proosten met bubbels.

Maar Geert onderbrak mij en zei: ‘Beste Dirk. Mijn vrouw is een groot fan van je. En natuurlijk wilde ik alles doen om haar

gelukkig te maken en haar alsnog een mooie bruiloft geven, dus vroegen we jou om onze ceremonie te voltrekken. Na ons kennismakingsgesprek hadden we er alle vertrouwen in. Je hebt het fantastisch gedaan. En dat niet alleen, door de vragen die je me later stelde, heb ik weer heel veel over mezelf geleerd. Sterker nog: volgens Gonny ben ik er stukken leuker op geworden. Met je speech heb je veel meer dan onze verwachtingen ingelost, beter kon gewoon niet. Dus namens haar en mezelf: dank je wel. Ik zou haast zeggen: volgende keer vraag ik je weer, maar dat gaat er natuurlijk niet van komen.' Je begrijpt, ik stond met m'n oren te klapperen. Hoewel ik doorgaans m'n woordje wel klaar heb, stond ik nu echt met m'n mond vol tanden. 'Eeeeeh jezus, wat lief, bedankt man!' was het enige wat ik eruit wist te persen. Waarna ik me gelukkig snel herstelde.

Terwijl de gasten het bruidspaar braaf met rust lieten, zodat zij ontspannen konden rondlopen om de felicitaties in ontvangst te nemen, realiseerde ik me eens te meer waarom ik dit werk zo mooi vind. Niet vanwege de onverwachte complimenten, maar omdat dit gaat over echt menselijk contact. Oprechte interesse. Een bijdrage leveren, die soms verder gaat dan een mooie ceremonie tijdens een huwelijksdag. Het zou best kunnen dat het idee voor dit boek daar ontstond. Ik wilde dit gevoel doorgeven, delen.

Deze bruidegom had blijkbaar iets geleerd over zichzelf en de liefde tussen Gonny en hem, ook al waren ze al jaren samen. Dat is niet per se mijn bedoeling met de speeches die ik schrijf, ik ben geen psycholoog. Maar het maakt me trots en gelukkig dat ik iets kan betekenen voor mensen. Een kleine bijdrage kan leveren op de dag die voor hen zo belangrijk is.

Maar goed, waarom trouwen? Er is niets hoopvoller en optimis-

tischer dan geloven in de liefde. Alleen al daarom is trouwen zo leuk. Geloven dat je altijd samen zult zijn en je leven zult delen. Hopen dat je er samen iets moois van zult blijven maken, ook al liep het tot nu toe niet van een leien dakje. Ik sta altijd weer versteld van de veerkracht van het menselijk hart en wat liefde kan doen. Neem bijvoorbeeld Tanja en John.

Op een grijze winterdag trouw ik ze. De veertigjarige John werd amper vijf jaar daarvoor uit het niets verlaten door zijn eerste vrouw. Hij bleef verbijsterd en woedend achter met drie kleine kinderen. Al zijn vertrouwen in vrouwen, de liefde en zichzelf was hij verloren. Hij nam zich voor zich nooit meer zo te laten kwetsen. John voedde zijn kinderen alleen op en vroeg zich af hoe hij hen ooit uit moest leggen dat hun moeder niet met hem verder wilde. Hij snapte het zelf nauwelijks: wat had hun liefde ooit voorgesteld als het zomaar opeens op kon houden? Het deed zo'n pijn dat John zich niet kon indenken dat hij zich ooit weer zo kwetsbaar op zou stellen.

En toen stelde een vriendin hem aan Tanja voor. Deze 43-jarige accountmanager slaagde er stapje voor stapje in om Johns hart te veroveren. Ze ontdekten een gezamenlijke passie: wielrennen. Zowel om zelf te doen als om te kijken. Een paar jaar na hun eerste ontmoeting was de tijd rijp om samen op vakantie te gaan en wat is er beter dan de Tour de France als je allebei zo van fietsen houdt? Het ging goed. Tanja had zelf geen kinderen, maar hield van Johns kinderen alsof het de hare waren en het hart van John was weer geheeld.

Hoe naar ook, die zwarte periode in Johns leven maakte dat hij de liefde des te meer kon waarderen. Op hun trouwdag spat het geluk ervan af. Ik sta erbij en zie een gewone man die een gewoon leven leidt en even heel veel pech had. Maar zo gewoon als hij is,

zo buitengewoon is zijn liefde voor Tanja. Als die twee elkaar kussen na mijn speech, zie ik ook het geluk van Johns dierbaren, om het feit dat hij weer gelukkig is. Dat is hem zo gegund na die moeilijke jaren.

‘Leven is lijden.’ zeggen de boeddhisten. Dat klinkt wel erg zwaar op de hand, maar ik denk dat ze bedoelen: het leven is vallen en opstaan, het is diep leed en groot geluk, het is op je bek gaan en grote successen behalen, het is keihard gedumpt worden om even later weer in de wolken te zijn van de liefde. Doorgaan, daar gaat het om. ‘Pijn is een feit, lijden een keuze.’ luidt een populair gezegde in new agekringen. Leven is vallen en weer opstaan.

En dat is precies wat John deed.

‘35.000 huwelijken eindigen jaarlijks in een scheiding.’, wat neerkomt op bijna de helft van alle stellen die elkaar eeuwige trouw beloven. Misschien is daar wel de enorme populariteit aan te danken van de serie *Divorce*, waarin ik een rol mocht spelen. Veel mensen vinden het herkenbaar: mislukte relaties en huwelijken.

Toch verliezen de meeste mensen niet voorgoed hun geloof in de liefde. Ik trouw regelmatig stellen die al een huwelijk achter de rug hebben, soms zelfs al twee. ‘Ik ben zo blij dat jij ons trouwt. Ik hoop dat je mijn volgende huwelijk ook wil doen?’ Zonder een spoor van humor stelde een in panterprint gehulde aanstaande bruid mij die vraag ooit. Ik moet eerlijk toegeven dat ik al een bulderende lach had ingezet voor ik me realiseerde dat ze het serieus meende. ‘O eh, ja natuurlijk ...’ stamelde ik, om me snel te herpakken met: ‘Dan krijg je de volgende keer korting!’

Een van de ontroerendste verhalen die ik meemaakte is het volgende. Het begint in de jaren zeventig. ‘Weet jij misschien of

de bus al geweest is?' Verschrikt kijkt Gerda op, recht in de meest blauwe ogen die ze ooit heeft gezien. Tegenover haar in het bushokje staat een knappe jongen van een jaar of twintig, met half-lang blond haar en een verschoten bruin leren jasje.

'Ik hoop het niet,' zegt ze. 'Anders kom ik te laat voor mijn sollicitatiegesprek.'

Jan kijkt bewonderend naar het ranke meisje met de wijds geföhnde lokken. Ze lijkt een beetje op die blonde van Charlie's Angels, vindt hij. En stiekem wenst hij dat ze de bus wel gemist hebben. Dan kan hij nog een kwartier doorbrengen met dit betoverende meisje in het bushokje.

'Mag ik naast je komen zitten?' Gerda schuift uitnodigend opzij.

'Waar ga je solliciteren?' Als ze vijftien minuten later – de bus bleek tot Jans grote vreugde inderdaad al voorbijgereden – hun strippenkaarten laten stempelen in de bus, is hij verliefd.

Het is eind jaren zeventig. De kranten raken niet uitgeschreven over prins Bernhard en de Lockheed-affaire, het kabinet Den Uyl loopt aan het einde van z'n eerste – en naar later zal blijken enige – termijn en de Britse band Queen haalt een wereldwijde hit met *Bohemian Rhapsody*. Dat laatste wist ik trouwens zelf, maar het eerste heb ik gegoogeld want mijn historische kennis reikt niet verder dan de Tweede Wereldoorlog. En dat is puur te danken aan het feit dat ik in de derde klas van de middelbare school straalverliefd was op een klasgenootje, Manon, waardoor ik een maand lang niet spijbelde om naar haar te kunnen staren tijdens de les. Precies die maand kwam de periode 1940-1945 aan bod. Manon ging er later trouwens vandoor met mijn beste vriend Pim, die veel knapper was dan ik. Terug naar Jan en Gerda.

In de parken in de stad waar de twee wonen, liggen langharige

jongeren met broeken met wijde pijpen languit in het gras terwijl ze jointjes rond laten gaan. Maar Jan en Gerda zitten liever gezellig op de oranje bank van Gerda's ouders. Ze houden elkaars hand vast en verdrinken in elkaars ogen. Jan is een verantwoordelijke jongeman, die na de havo op een kantoor is gaan werken om te sparen voor zijn grote droom: naar de luchtvaartschool gaan en piloot worden. Gerda is tot haar grote vreugde aangenomen als secretaresse bij een uitgever in de stad, ook al was ze iets te laat door de gemiste bus.

Toet, toet, toeoeoeoet!

'Wie maakt daar zo'n herrie buiten?' Verstoord kijkt Gerda's moeder op van haar haakwerk en tuurt uit het raam. Een felrode Citroën staat voor hun deur, het model dat in de volksmond ook wel een Eend wordt genoemd. Het dakje is open en er steken wat plukken blond haar bovenuit.

'Jan!' roept Gerda uit. Ze grist haar vestje van de kapstok en holt naar buiten.

'Wat vind je?' glimt Jan apetrots vanaf de met geruite stof beklede bestuurdersstoel.

'Is die van jou?' Als antwoord klopt Jan op de passagiersstoel naast hem. Uitgelaten rijden ze weg, uit de autoradio schalt *Ich bin wie du* en Jan en Gerda zingen het luidkeels mee.

'Nooit meer met de buhus,' verandert Jan de tekst van het refrein. Jan heeft zich van zijn spaargeld één uitspatting gepermitteerd: een eigen auto. Daar aasde hij al op sinds hij het felbegeerde roze papiertje een jaar daarvoor haalde. Dan maar wat langer op dat saaie kantoor werken voor hij zich kan inschrijven voor de pilootopleiding.

Na twee maanden puur geluk zonder ook maar een wanclank in hun relatie, staat Jan in zijn Eend voor het kantoor van

Gerda te wachten. Ongeduldig ziet hij haar collega's uitklokken. Normaal is Gerda er als eerste, maar vandaag is ze nog steeds niet ingestapt als de lichten op de verdiepingen een voor een uitgaan en een schoonmaker de begane grond begint te dweilen.

Bezorgd rijdt Jan door naar Gerda's huis. Als hij aanbelt rukt Gerda's vader woedend de voordeur open.

'Je hebt wel lef dat je hier durft te komen,' schreeuwt hij, zijn gezicht op een centimeter afstand van dat van Jan. Verschrikt deinst Jan achteruit.

'Nee, niet vluchten. HIER komen nu,' buldert Gerda's vader. Hij pakt Jan bij z'n kraag en trekt hem mee naar de huiskamer. Gerda zit naast haar moeder, huilend.

'Er zit maar een ding op,' dicteert Gerda's vader terwijl hij Jan naast zijn dochter op de bank zet. 'Jullie moeten trouwen.'

Met grote ogen zoekt Jan Gerda's blik. Zij knikt beschaamd naar hem. Ze is zwanger. Toen ze die ochtend had moeten overgeven, had haar moeder het meteen aan haar gezien. En net, toen haar vader thuiskwam van zijn werk, had ze het hem verteld. Jan voelt zijn lijf verstijven en even overweegt hij een sprint naar de gang te maken, in zijn Eend te springen en gas te geven om nooit meer terug te komen. Maar dan kijkt hij naar het lieve gezichtje van Gerda met de lange zwarte wimpers en haar met uitgelopen mascara bedekte wangen.

Hij pakt haar hand en zegt: 'Natuurlijk trouw ik met jullie dochter. Ik hou van haar.' Een opgeluchte zucht ontsnapt aan Gerda's moeder. Haar vader knikt goedkeurend en vertrekt naar de schuur om zijn televisiekastje af te lakken. Gerda legt haar hoofd op Jans schouder en huilt nog harder.

Een maand later poseren ze in de deuropening van het stadhuis voor de fotograaf. Een grote witte hoed omlijst Gerda's perfect ge-

föhnde blonde haar en ze is een en al lach. Jan heeft een lichtblauw pak aan. Zijn halflange lokken heeft hij voor de gelegenheid laten knippen tot net over zijn oren en hij kijkt verliefd naar zijn bruid.

Een halfjaar na hun bruiloft worden ze de trotse ouders van een gezonde zoon, Jan junior. Binnen een paar maanden is Gerda weer zwanger. Dit keer is hun kind niet verwekt op de achterbank van de Eend, onder een heldere sterrenhemel, maar gewoon in hun eigen bed in hun eigen huisje. Jan heeft het restant van zijn spaargeld gebruikt om een kleine bovenwoning te huren, waar hun dochter Margriet ter wereld komt. Gerda is gestopt met haar werk als secretaresse, om voor haar gezin te zorgen. Jan heeft zijn pilotendroom opgegeven om de kost te verdienen. Ze genieten van de eerste stapjes van Jan junior. Margriet is een rustige baby, het eerste jaar slaapt ze gezellig tussen Jan en Gerda in. Soms kan Jan de slaap niet vatten en staart hij vol liefde naar het fijne gezichtje. Zelfs de diepe ademhaling van haar moeder kan kleine Margriet niet uit haar dromen wekken. Gerda is 's avonds moe van een dag vol wasjes doen en snotneusjes afvegen.

Als de kinderen in bed liggen voor hun middagslaapje kijkt ze soms verlangend naar de bushalte tegenover hun huis en denkt weemoedig terug aan de tijd dat ze daar elke ochtend haar strippenkaart liet stempelen om naar kantoor te gaan.

Jan zet 's avonds de televisie aan en werpt een blik opzij naar zijn mooie vrouw om zich verbaasd te herinneren hoe ze ooit niet uitgepraat raakten. Nu verlopen hun gesprekken stroef en gaan niet verder dan de vraag of zijn broek niet in de was moet en of hij zaterdag nog met haar vader gaat vissen.

Ze zijn elkaar kwijtgeraakt, Jan en Gerda. Ergens tussen de luiers en de opgegeven dromen. Daar zijn ze het een paar jaar later roe-

rend over eens. Margriet gaat inmiddels naar de kleuterschool, Gerda heeft meer tijd voor zichzelf. Maar naast wassen, strijken en koffiedrinken met de buurvrouw geeft dat haar vooral ook veel tijd om na te denken. Zo gaat het niet langer, besluit ze.

En exact die woorden gebruikt ze die avond als de kinderen op bed liggen. Jan snapt meteen wat ze bedoelt. Ze hebben geen ruzie, maar gelukkig zijn ze ook niet. Ze voelen zich gevangen in dit leven dat hen heeft overvallen. Gevangen door de ander. Ze denken dat ze beter af zijn zonder elkaar. Dat is de conclusie van het langste gesprek dat ze in drie jaar tijd gevoerd hebben.

Ze besluiten te scheiden. Gerda blijft in hun bovenwoning met de kinderen en Jan trekt in bij zijn ouders. Die wonen niet ver, dus hij ziet zijn zoon en dochter nog zeer regelmatig. Elke woensdag eet hij met Gerda en de kinderen en brengt de kleintjes naar bed. Op zaterdag haalt hij Jan junior en Margriet op om in de Eend naar het bos te rijden voor een wandeling. Gerda gaat weer aan de slag als secretaresse. Haar moeder negeert het genuk van haar man over deze schandelijke scheiding en haalt haar kleinkinderen van school zodat Gerda kan werken. Ze heeft haar dochter zien wegwijnen de afgelopen jaren: haar slimme en energieke dochter veranderde in een uitgebluste huisvrouw. Ze is blij dat Gerda weer wat van haar oude energie lijkt terug te krijgen.

Jan begint aan de avondschool om alsnog zijn droom uit te laten komen en piloot te worden. Na jaren bikkelen, overdag werken en 's avonds tot diep in de nacht studeren, lukt het hem. Zijn ex-vrouw Gerda staat met de kinderen, dan acht en tien jaar oud, luid te applaudiseren als hij zijn certificaat krijgt uitgereikt. Naast hen staat zijn nieuwe vriendin, Pia.

Jan en Gerda pakken na de scheiding hun leven weer op. *Love is a*

battlefield prijkt bovenaan de hitlijst en *Ciske de Rat* met een jonge Danny de Munk draait in de bioscopen. Beatrix is inmiddels koningin.

Ladies and gentlemen, this is your captain speaking.

Elke keer als Jan na het opstijgen die woorden uitspreekt, maakt zijn hart een sprong van blijdschap en dankbaarheid dat hij toch nog zijn droombaan kan uitoefenen. Zijn ex Gerda staat elke ochtend vrolijk bij de bushalte om naar kantoor te gaan. De combinatie werken en moederen ligt haar veel beter dan die van fulltime huisvrouw.

Jan komt nog steeds op woensdagen eten. Samen brengen ze Jan junior en Margriet dan naar bed. Voorlezen is een vast onderdeel van dat ritueel. Ook al zijn de kinderen inmiddels groot genoeg om zelf te lezen, ze luisteren liever naar de zware stem van hun vader.

Gerda staat in haar slaapkamer de was op te vouwen en luistert mee hoe Robinson een gevangene van de kannibalen redt en de naam Vrijdag geeft. Als Jan de kinderen eindelijk zover heeft gekregen dat ze gaan slapen en het boek met een vouwtje bij de juiste bladzijde heeft weggelegd, doen ze nog een bakkie in de woonkamer.

De laatste tijd doen ze dat veel vaker. En dan kletsen ze wat. Soms is het al diep in de nacht als Jan de trap af stommelt om naar zijn eigen huis te gaan.

Het is vreemd, bedenkt Jan terwijl hij de suiker door zijn koffie roert, maar ze hebben zoveel te bespreken met elkaar.

‘Bleef hij maar,’ denkt Gerda een keer. Ze schrikt van de gedachte: waar komt die nou weer vandaan? Als Jan dat weekend de kinderen ophaalt voor een boswandeling, vraagt hij aan Gerda: ‘Waarom ga je niet een keer mee?’ Halverwege de rit in Jans oude

trouwe Eend, pakt Gerda zijn hand. Jan stelt het schakelen zo lang mogelijk uit.

Ze hebben elkaar weer gevonden, Jan en Gerda. Elf jaar na hun huwelijk trekt Jan bij zijn gezin in. Nadat hij het zo vriendelijk mogelijk met zijn vriendin heeft uitgemaakt. Gerda's ouders vinden het prachtig, maar haar vader spreekt wel schande van dat samenwonen. Jan en Gerda halen hun schouders daarover op. Die sociale druk zijn ze allang voorbij. Bovendien: wat stelt dat trouwen nou voor? Het is maar een papiertje, weten zij als geen ander. De kinderen zijn dolgelukkig. Ze vinden het fantastisch om weer met hun beide ouders in één huis te wonen.

De jaren gaan voorbij. De kinderen worden groter. Jan junior gaat bouwkunde studeren, hij is net zo'n bèta als zijn vader, en Margriet journalistiek. Als Jan bij een verkeerslicht van achteren wordt aangereden, verklaart de garage de Eend total loss. Met pijn in hun hart laten Jan en Gerda hun geliefde rode autootje achter bij de sloop. Nu de kinderen het huis uit zijn, verhuizen ze naar een kleiner appartement in de stad.

Als Jan met vervroegd pensioen gaat, wil Gerda ook stoppen als secretaresse. Ze speuren online naar een tweedehands camper om daar Europa mee door te trekken. Ze dromen van nachten onder sterrenhemels op verlaten Portugese stranden en aan Franse rivieroever.

Op de ochtend van zijn laatste werkdag als piloot, gaat Jan eerst nog even langs de dokter. Hij voelt zich erg vermoeid de laatste tijd en toen hij bloed in zijn ontlasting ontdekte, heeft hij zich op aandringen van Gerda bij de huisarts gemeld. Vandaag krijgt hij de uitslag. Gerda is mee, ook al vond Jan dat overbodig.

‘Het is niks schat, ik voel me verder prima. Ga je lekker rustig klaarmaken voor mijn afscheidsborrel, vanmiddag. Het komt goed.’

Maar Gerda wil er niks van weten.

‘Het is niet goed,’ deelt de arts meteen mee als ze op de twee stoelen tegenover haar bureau hebben plaatsgenomen.

‘U heeft een tumor in uw darm.’ Verbijsterd staan Gerda en Jan tien minuten later weer buiten.

‘Het komt goed,’ herhaalt Jan zijn mantra van die ochtend. Ook al weten ze nu dat hij ernstig ziek is. Thuis drinken ze koffie en dan belt Gerda Jans werk. De afscheidsborrel moet uitgesteld.

Jan gaat een periode van zware behandelingen tegemoet. Chemotherapie, operaties. Gerda is er altijd bij. De kinderen zijn er meerdere keren per week. Nu lezen zij hun vader voor als hij in bed ligt te herstellen van een operatie, of afleiding nodig heeft van de misselijkheid door de chemo. Jan doorstaat alle behandelingen, maar een halfjaar later blijkt de kanker toch uitgezaaid. De artsen geven Jan nog een paar maanden.

‘Hoi, ik ben Dirk.’

‘Hallo, ik ben Margriet. De dochter van Jan en Gerda.’ Ik schud de blonde jonge vrouw hartelijk de hand. ‘Wat ontzettend leuk dat u mijn ouders wilt trouwen. Ze zijn lyrisch over het fijne voorgesprek en alle gasten zijn zo opgewonden dat u er bent.’

‘Wacht oma, ik geef u even een arm!’ Jan junior snelt een oude dame tegemoet die in slakkentempo de trappen naar de voordeur van het stadhuis komt oplopen. Haar man, Gerda’s vader, volgt al even langzaam.

‘Toch mooi dat ik dat nog mag meemaken,’ roept hij mij joviaal toe. ‘Dat mijn dochter eindelijk niet meer in zonde leeft.’ Ik lach beleefd en zie zijn vrouw met haar ogen rollen.

‘Daar zijn ze.’ Juichend en klappend onthalen we de rode Eend die bij het stadhuis komt aanrijden. Twee energieke vijftigers stappen uit. Jan is niet zo’n ‘bucketlist’-type. Je weet wel: iemand met zo’n lijstje van alles wat je nog eens wilt doen in je leven. Maar één wens had hij wel, toen hij hoorde dat hij niet meer beter zou worden. Dat Gerda weer officieel zijn vrouw zou worden. Een papiertje om te bevestigen wat Gerda en hij natuurlijk allang wisten: dat ze voor elkaar bestemd waren. Het deed me enigszins denken aan mijn favoriete boek ‘Liefde in tijden van Cholera’ van Gabriel Garcia Marquez, waarin Florentino vijftig jaar wacht totdat hij zijn geliefde Fermina weer in de armen kan sluiten. Ook al liep het leven anders, al die tijd was hij van haar blijven houden. En zij van hem.

Gerda en Jan vroegen mij om hun prachtige verhaal samen te vatten in een speech. Hun geschiedenis samen moest goed verteld worden, vonden ze. Door iemand die de juiste snaar zou weten te raken. Een grote eer.

Als Jan en Gerda elkaar kussen, voor het eerst in dertig jaar weer als man en vrouw, houdt niemand het droog. Ook ik niet.

Hoofdstuk 2

Geluk. Dat gevoel overheerst als het dan eindelijk zover is. Of het nu inderdaad de gehoopte stralende dag is en je je jawoord geeft onder een wolkeloze lucht, of dat het met bakken uit de hemel komt en de hele ceremonie op het laatste moment moet worden verplaatst naar een onooglijk zaaltje met tl-verlichting. Of die emotionele speech aan je lief – waar je nachtenlang op hebt gezweet – er nu vloeiend uitkomt, of dat je je op het moment suprême verslikt en je er pas na een minutenlange hoestbui en een glaasje water een schor ‘ja’ uitkrijgt. Of alles nu precies loopt zoals je je had voorgesteld of compleet anders.

Het maakt niet uit.

Trouwen maakt gelukkig omdat de liefde gelukkig maakt. Ik zie het elke keer weer en het maakt me elke keer weer dankbaar om er deel van uit te mogen maken en misschien zelfs een beetje aan bij te mogen dragen.

Dat geluk begint al bij het vinden van je grote liefde. Want tja, een levenspartner vinden ... hoe doe je dat? Hoe vind je iemand met wie je alles kunt delen, met wie je heel veel overeenkomsten hebt, maar die jou ook aanvult wanneer je zelf tekortschiet? Hoe vind je iemand die je vasthoudt maar ook vrij laat? Iemand bij wie je jezelf kan zijn, en die jou desondanks tot een nog mooier en beter mens maakt? Dat is, zo zullen vele ervaringsdeskundigen bevestigen, bijna zoeken naar een speld in een hooiberg. En het lot moet je daarbij gunstig gezind zijn.

Zo trouwde ik eens een stel dat één straat bij elkaar vandaan opgroeide. Henk was de oudste in een gezin met vijf zoons en ook de langste: met zijn ruim twee meter torende de metselaar hoog boven mij uit toen hij tegenover me stond om met zijn geliefde Marjolein te trouwen. Zij was de enige dochter van de slager in het dorp. Ze woonden op nog geen honderd meter van elkaar lopen van elkaar. Ze leerden fietsen op dezelfde stoep, schreven hun eerste woordjes in aangrenzende klaslokalen en rookten stiekem sigaretjes in hetzelfde jeugdhonk. Maar van liefde was geen sprake. Die liefde kwam pas toen ze elkaar ontmoetten in een vliegtuig in Dubai. Marjolein was na een vakantie in Zuid-Afrika op weg naar een vriendin in Sri Lanka en moest in Dubai overstappen. Henk was met twee vrienden op weg naar Sri Lanka om een donatie te brengen voor een olifantenpark dat hij steunde. Henk zat in het vliegtuig links van het gangpad toen Marjolein het vliegtuig in kwam en naast hem kwam zitten, rechts van het gangpad. Ze raakten aan de praat en drie jaar later trouwde ik ze.

Maurice verlangde naar een zomerse vakantie naar Sardinië, maar zat zich op een koude winterdag tussen twee vergaderingen door

te vervelen. Hij besloot zijn tijd te doden met zijn smartphone. Hij had net Tinder ontdekt: die app op je telefoon waarmee je een leuke date kunt vinden. Je logt in met je Facebookprofiel en krijgt allemaal potentiële partners aangedragen. Als jij aangeeft dat je diegene wel ziet zitten, en die ander keurt jou ook goed, heb je een match en kun je contact zoeken. Je weet wel: leuk koppie, swipe rechts. Geen leuk koppie, swipe links. Swipe. Swipe. Match. Klaar.

Terwijl Maurice een slok nam van de slappe kantoorkoffie en zijn voeten op het bureau voor hem legde (hij was de baas van dit bedrijf, dus kon zich dat wel permitteren) was zijn mobiel druk bezig met het scannen van zijn directe omgeving, een straal van vijftien kilometer van Leeuwarden had hij ingesteld. Maurice bekeek de resultaten. Links. Links. Links. Joke popte op, op de mobiel van Maurice. Maurice zag het. En hij deed swipe. Rechts. En Joke zag Maurice. Swipe. Ook rechts! Match! Maar waarom was ze nu alweer offline? Hij was haar kwijt.

Bij Tinder kun je instellen dat je alleen zoekt naar iemand in je directe omgeving. Dat had Maurice ook gedaan. Na een huwelijk van bijna twintig jaar hadden zijn ex-vrouw en hij in goede harmonie besloten dat ze beter ieder hun eigen weg konden gaan. Maurice had zijn twee tienerzoons de helft van de week, en had in de andere helft behoefte aan gezelschap. Het leek het hem handig als zijn nieuwe ware liefde een beetje in de buurt woonde. En daarmee was Joke, zijn potentiële droomvrouw uit Zwolle, buiten bereik. Maar toen kwam het toeval om de hoek kijken. Toen ik hun verhaal thuis aan mijn vrouw Suus vertelde, dreunde ze meteen een gedicht op van K. Schippers, uit de zestiger jaren. Zij onthoudt dat soort teksten gewoon. Het gedicht begint met een verwijzing naar het bekende lied *Tea for two*.

*Tea for two heeft voor de oorlog
iets voor mijn vader gedaan.
En ook voor mij.
Hij liep langzaam, om
het lied langer uit een huis
te kunnen horen,
en miste zo lijn 2.
In de volgende tram zat mijn moeder.*

Zo werkt toeval. Sommigen noemen het ook wel: lotsbestemming. Net op het moment dat Maurice uit verveling tussen twee vergaderingen door op zijn telefoon zat te Tinderen, kwam Joke die op weg was van Zwolle naar Dokkum, binnen zijn bereik gereden. Ze was even buiten Leeuwarden aan het tanken en zo binnen het bereik van Maurice gekomen, maar even later was ze natuurlijk weer weg!

Al snel kwamen ze erachter dat ze niet echt bij elkaar in de buurt woonden, maar toch spraken ze een paar weken later af voor een eerste date. Ze vonden elkaars foto te leuk om deze kans voorbij te laten gaan. Maurice was zo galant geweest om naar Jokes woonplaats te komen, een uur rijden in zijn comfortabele Audi. Zij was een geboren en getogen Zwolse en huurde een klein appartement aan de rand van de historische binnenstad. Joke was – en dat is niet overdreven – bloednerveus. Het was haar eerste Tinderdate en eigenlijk überhaupt haar eerste date sinds *Purple Rain* van Prince de hitlijsten domineerde. Ze wist zich geen houding te geven toen ze de deur van haar woning voor Maurice opende, maar toen ze hem zag was ze op slag verliefd.

Ze hadden elkaar gevonden. Joke en Maurice. Joke emigreerde een paar jaar later voor Maurice naar Leeuwarden en kijkt nu uit

op de Sint-Janskathedraal in plaats van de Peperbus. Gelukkig was het lot Joke en Maurice gunstig gestemd. Ik trouwde dit vrolijke stel in aanwezigheid van maar liefst tweehonderd gasten onder wie zowel de zoons van Maurice als de dochters van Joke. Joke spreekt inmiddels al een aardig woordje Fries.

Heel veel koppels vinden elkaar digitaal, volgens het CBS zelfs 13 procent. Maar dan nog is het een speling van het lot of je online net diegene leert kennen met wie je je leven wilt delen. In de zes- tiende en de zeventiende eeuw was dat al een heel ding trouwens, het vinden van een partner.

Ik heb het al vaker gezegd, maar ik neem het trouwambtenaar- schap bijzonder serieus. Zo serieus zelfs, dat ik, degene die er als kind alles aan deed om de schoolbanken te ontlopen, er vrijwillig voor de boeken induik. Zo heb ik geleerd dat er honderden jaren geleden al boekjes met versiertips bestonden. Daarin stond dat de schouwburg, de kermis en de kerk de ideale locaties waren om de ware liefde te vinden. En als je dan een leuk meisje ontmoette, kon je haar het beste veroveren met cadeautjes zoals handschoenen of een strik.

De hogere klasse organiseerde vroeger ‘assemblees’: danspartij- tjes voor ongehuwden. Op het platteland hoopte je op de kermis of bij processies de ware te vinden. Zoals bij de Sint-Jansprocessie in Laren, getuige het oude liedje: *Ik ga noar Sint Jan, bidden om een goede man, kom ik doar niet loar, dan goa ik noar Keveloar*. En dan waren er nog de befaamde ‘spinningen’: in het zuiden en oosten van het land kwamen meisjes ’s avonds met hun spinnenwielen bijeen om vlasdraden te spinnen. De ouders waren van huis en la- ter op de avond waren de jongens welkom. Ze zongen dan liedjes en deden gezelschapsspelletjes, luidt de officiële versie. En wat te

denken van de vrijstersmarkten? Beschikbare vrouwen mochten naar een locatie komen waar potentiële vrijers klaar zaten. En dan konden ze elkaar keuren. Een soort speeddaten eigenlijk.

Dan hebben we het in de eenentwintigste eeuw maar getroffen. Tegenwoordig hebben we de ultieme vrijstersmarkt: het internet met zijn online datingsites en -apps. Een bloeiende markt, met naast Tinder Relatieplanet, Lexa, Parship, Pepper, 50plusmatch, Grindr, Paiq, e-Matching, Grindr, Inner Circle, Elite, be2, c-date, Zoosk, Badoo, Second Love en zo kan ik nog wel even doorgaan. Sommigen richten zich op een breed publiek, anderen op een specifieke doelgroep. En blijkbaar is er overal behoefte aan. Toch wat minder bewerkelijk dan assemblees of spinningen.

Zo gelukkig omdat je elkaar gevonden hebt, zoveel geluk zie ik ook bij stellen omdat ze elkaar nog steeds hebben. Lobke en Huib staan voor mij in het stadhuis van hun woonplaats, omringd door hun familie en beste vrienden. Hun relatie begon met een lach, achteraf dan. Op het moment zelf was het wat minder grappig. Ze waren begin twintig toen ze elkaar ontmoetten op een feestje waar ook de ex van Lobke aan het bier zat. Twee jaar lang hadden de ex van Lobke en zij lief en leed gedeeld, maar net toen ze samen op huizenjacht gingen, realiseerde Lobke zich dat ze toch net iets te weinig voelde voor de blonde ICT'er om samen te wonen. Hoewel het al maanden uit was, had de arme man nog steeds moeite om zijn voormalige vriendinnetje los te laten.

Dus toen Huib en Lobke aan de andere kant van de huiskamer in gesprek raakten en maar bleven praten, en zoveel te bespreken hadden dat ze besloten ertussenuit te piepen, zette de gefrustreerde ex-vriend de achtervolging in. Huib en Lobke dachten een rustig bankje te hebben gevonden om uitgebreid te ... eh ... 'praten'. Het

had zo idyllisch kunnen zijn: het was een zwoele zomeravond en de twee hadden een fijn plekje gevonden in het park. De geur van barbecues en zonnebrand vulde de lucht, vlinders en zoemende bijen vlogen rakelings langs hun hoofden en in de verte viel een kleuter – die allang in bed had moeten liggen – onder verschrikt gegil van zijn moeder uit een boom. Het joch was ongedeerd maar Lobke en Huib hadden niets in de gaten. Die hadden alleen maar oog voor elkaar. Ze kenden elkaar amper twee uur maar het voelde als veel langer. Dat is iets wat stellen mij vaker vertellen: dat het was alsof ze thuiskwamen bij elkaar. Alsof ze elkaar al in een vorig leven al eens hadden ontmoet.

Het was een eerste ontmoeting die alle ingrediënten had voor een fantastische romance. Maar als het aan de ex van Lobke lag, had hij een voortijdig einde aan de opbloeiende liefde gemaakt. Met gierende banden reed hij rondjes om het park. En hij bleef Lobke maar bellen. Die lastige ex had de eerste ontmoeting van Lobke en Huib zo kunnen ontwrichten dat de avond op een sof was uitgelopen en de twee hadden geconcludeerd dat het toch niet voorbestemd was. Maar de ringtone op Lobkes telefoon redde de situatie. Dat was namelijk het liedje *Zonder jou*, in 1986 een grote hit van Erik Mesie, de zanger van het destijds populaire Toontje Lager. Dus terwijl Huib en Lobke elkaar beter leerden kennen op dat bankje tussen de rododendrons, klonk continu uit Lobkes jaszak ‘Zonder jou slaap ik vannacht niet in, zonder jou heb ik totaal geen zin, zonder jou is er geen rust voor mij, want wat ik wil ben jij.’ Dat was zo absurd toepasselijk, dat de twee niet anders konden dan daar samen enorm om lachen, wat lucht gaf aan de situatie én bevestigde dat ze hun gevoel voor humor deelden. Heel belangrijk in een relatie, mijns inziens. De eerste zoen van het stel is voor altijd verbonden aan een kwijnende Erik Mesie.

Op hun trouwdag, tien jaar later, kan dit stel nog net zo hard lachen samen als tijdens die eerste turbulente ontmoeting.

Een van de mooiste aspecten van trouwambtenaar zijn, is wat mij betreft dat er op een bruiloft zoveel gelachen wordt. In mijn speeches doe ik altijd mijn best een paar geestige situaties te omschrijven. Maar bovenal: trouwen maakt nou eenmaal blij. Blij van dankbaarheid voor elkaar en jullie liefde. Blij van dierbaren die blij voor jou zijn. Soms leiden de zenuwen tot een onbedaarlijke lachaanval. Ik heb weleens meegemaakt dat de ceremonie tien minuten stilgelegd moest worden omdat de bruid niet kon ophouden met lachen. Ze was zó nerveus voor dit Moment der Momenten dat het er opeens allemaal uitkwam. Haar zorgvuldig aangebrachte bruidsmake-up zat op haar kin toen ze klaar was. Godzijdank had haar beste vriendin poeder in haar handtas.

Een heel andere oorzaak had de hysterische lachuitbarsting op de bruiloft van Jonas en Alida. Zij hadden een lommerrijk landgoed in het noorden van het land uitgekozen als locatie voor hun dag. Alida, destijds huisarts in opleiding, had ondernemer Jonas op de bowlingbaan ontmoet.

De iets gezette Jonas was samen met twee vrienden eigenaar van die bowlingbaan. Begonnen als een gedurfde grap van drie studenten, was het inmiddels een bedrijf met drie franchisevestigingen in het land en een miljoenenomzet. Jonas was een gemoeidelijke jongeman met een zachte aard en daardoor zag niet iedereen meteen hoe scherp zijn zakeninstinct was, met hoeveel passie hij het leven omarmde en hoeveel mensenkennis hij had. Vooral op vrouwen wist Jonas niet zo goed indruk te maken.

Terwijl zijn zakenpartners al lang en breed samenwoonden en

kinderen op de wereld zetten, was Jonas nog steeds alleen. En dat was doodzonde, want de 34-jarige ondernemer had veel te bieden. Het was niet zo dat het single-zijn hem ongelukkig maakte: hij liet zijn gezicht graag zien op hun bowlingbaan, ook al was hij na al die jaren nog steeds niet in staat om een fatsoenlijke strike te gooien en hadden ze het dagelijks runnen van de zaken inmiddels uitbesteed aan kundig personeel.

Jonas hield van de traditionele Ierse *stepdance*, die bijzondere manier van dansen waarmee Riverdance bekend werd. Niet alleen probeerde hij minstens drie keer per jaar een live voorstelling van hen bij te wonen – daar stapte hij met liefde voor in het vliegtuig – maar ook reisde hij iedere week af naar Vlaardingen om daar bij een van de vier gecertificeerde Ierse dansdocenten die ons land rijk is, te werken aan zijn eigen enthousiaste versie van ‘Hoe haal ik halsbrekende toeren uit met mijn onderlijf terwijl ik mijn bovenlichaam en armen niet mag gebruiken.’ Kortom, Jonas was er maar druk mee. Maar toch zou het wel leuk zijn om dit allemaal met iemand te delen, dacht hij regelmatig.

Op een avond bleef hij nog iets langer bij de bowlingbaan hangen, na een overleg met de bedrijfsleider. Jonas was niet te beroerd om de vaatwasser uit te ruimen of het bierfust te vervangen en maakte zich hiermee enorm populair bij het personeel van zijn zaak. Terwijl hij aan een van zijn oudste werknemers vroeg hoe het met zijn kinderen ging, werd zijn aandacht getrokken door een schaterende lach op baan 8. Hij zag hoe Alida – die wel sportief was maar niet gezegend met enig balgevoel – de bowlingbal voor de derde keer op een rij in de goot gooide. De atletische brunette kon hartelijk lachen om haar falen en besloot zichzelf te troosten door een biertje te bestellen. Bij Jonas, die ze voor de ober aanzag. Vanaf haar baan 8, zo’n zes meter van de bar vandaan, wees ze op

haar lege glas en maakte met haar lege hand het gebaar van het achteroverslaan van een glas. Jonas zag hoe ze haar zware wenkbrauwen – die nodig eens geëpileerd moesten worden, maar Alida gaf nou eenmaal niets om esthetische zaken – vragend omhoogtrok. In het witte poloshirt dat Alida droeg, tekenden zich kleine zweetplekjes af bij de oksels.

De bliksem sloeg in. Jonas had vlinders in zijn buik. Met knikkende knieën bracht hij het biertje met de veel te grote schuimkraag naar baan 8 waar hij het door zijn trillende handen óver Alida's witte shirt heen gooide. Terwijl hij haar met een schone theedoek probeerde droog te deppen achter de bar, vroeg hij haar mee uit. Alida had nog drie dates nodig voor ze in levensgenieter Jonas de slimme, sociale en gevoelige man zag waar haar hart een sprongetje van maakte. Maar toen sloeg ook bij haar de vonk goed over. Twee jaar later vroeg Jonas haar ten huwelijk, op de bowlingbaan natuurlijk.

Hun grote dag zou plaatsvinden in het vroege voorjaar, als de tientallen Japanse sierkersen op het uitverkoren landgoed in bloei zouden staan. De overdadige pracht van de massa's zachtroze bloesems zou perfect aansluiten bij de decoraties en kleding van de gasten; roze was namelijk de themakleur, zo had Alida besloten. Alles was tot in de puntjes uitgedacht en dat was vooral aan de aanstaande bruid te danken. Meteen nadat Jonas op zijn knieën was gegaan en Alida er een hartstochtelijk 'Ja, natuurlijk.' uit had gegooid – wat het geluid van bowlingballen die een strike scoren makkelijk overstemde – kroop de 32-jarige, inmiddels afgestudeerde huisarts achter de computer. 'Mooiste trouwlocatie' googelde ze. En daarna 'unieke trouwjurken', 'sfeervolle feestzalen', 'lekkerste bruidstaart', 'bruidsmake-up' en 'leukste trouwambtenaar' (☺). Terwijl Jonas moederziel alleen de felicitaties op

de bowlingbaan in ontvangst nam, begon Alida met het plannen van de belangrijkste dag van haar leven: haar trouwdag. O ja, en die van Jonas natuurlijk. In de maanden erna ging elke borrel met vrienden over de unieke hapjes en heerlijke wijnen die ze zouden serveren op de bruiloft. Elke vrije avond oefenden Alida en Jonas hun eerste dans of puzzelden ze met een pak bierviltjes om zo de ideale tafelschikking te vinden.

Na een jaar lang regelen, was het dan eindelijk zover. Een week van tevoren zag alles er zonnig uit. De lentedag die Alida en Jonas voor hun jawoord gereserveerd hadden beloofde mild van temperatuur te zijn. Ideaal voor een trouwerij midden in de natuur. Een klein kasteeltje in het bos vormde het toneel voor het vieren van Jonas' en Alida's liefde. De balustrades zouden versierd worden met roze strikken en het stel zou in een klassieke cabrio aan komen scheuren om te midden van honderdvijftig gasten, onder wie Alida's hele familie uit het buitenland, door mij in de echt verbonden te worden. Neefjes en nichtjes zouden tientallen bellen blazen over het perfect gestylde bruidspaar dat stralend de trappen af zou rennen, en plaatsnemen aan ronde tafels met witte tafelkleden en elegante lange vazen vol lichtroze hortensia's in het midden. Ze zouden buiten proosten op hun geluk met roze champagne en verse sushi. Alida had zelfs haar wenkbrauwen geëpileerd én een plan B gemaakt voor tegenvallend weer: een grote witte partytent zou de gasten beschermen tegen regenval. Een strike zou het worden, haar grote dag. O ja, en die van Jonas natuurlijk.

Een paar dagen van tevoren kreeg Alida pijn in haar buik toen ze (voor de twintigste keer die dag) de weerapp op haar telefoon checkte. Het weer zag er niet al te best uit, er werd een stevige wind verwacht en misschien wel regen. Dat klonk niet als de sere-

ne sfeer die ze voor haar grote dag in gedachten had. Elke dag (oké, eigenlijk elk uur) opende ze met ingehouden adem die weerapp in de hoop op een positief bericht. Maar de voorspelde wind ging van een storm naar een hevige storm naar ‘de heftigste storm in vijf jaar’. Alida ververste en ververste de weerpagina en switchte van Weeronline naar Weerplaza naar het KNMI, maar het werd niet beter. Waar in ons land vallende bladeren al voor infrastructurele ophef zorgen, was het nu menens. Op de grote dag gold code rood en werd heel Nederland afgeraden de weg op te gaan. De storm kreeg zelfs een naam; zo’n vrouwennaam die alleen voor de tornado’s is weggelegd. Zou de trouwdag van Alida en Jonas wel zo verlopen als omschreven in het dertig pagina’s tellende draaiboek, als besproken op met de vol voorpret-voor-de-bruiloft gevulde avondjes samen en als in de dromen van de bruid? Nou, niet helemaal.

Door het natuurgeweld werd Schiphol hermetisch afgesloten en kon de helft van Alida’s familie niet komen. De wegen waren zo onbegaanbaar dat alle gasten boven de zeventig het niet aandurfdën om in de auto te stappen. En toen bleek er ook nog een zendmast van een provider door de storm te grazen zijn genomen, waardoor Alida geen bereik meer had. Met een vinnigheid waarvan Jonas even met z’n ogen moest knipperen en zich een halve seconde afvroeg of hij de juiste keuze had gemaakt, langer had hij niet om er over na te denken, sommeerde Alida hem zijn telefoon af te staan. Waarna ze bleek wegtrok toen ze zag dat die onophoudelijk piepte vanwege afzeggende dierbaren. Ook voor de locatie was het schakelen geblazen. De partytenten – hoewel afkomstig van een hele dure tentenboer wist ik uit mijn evenementenverleden – konden heel wat hebben, maar diezelfde dure tentenboer aanvaardde geen enkele aansprakelijkheid boven windkracht 5. Ze werden in een razend tempo ontmanteld, waarbij zelfs de

mooie meisjes van de bediening werden ingezet. De optimistisch opgebouwde champagnetoren werd zo snel mogelijk afgebouwd, waarbij naar schatting de helft van de glazen het niet overleefde. Ondertussen vloog de bloesem van de Japanse sierkersen woest in het rond en verdwenen de zorgvuldig vastgezette roze strikken hoog de lucht in om kilometers verderop in het weiland terecht te komen.

‘Wéééélkóóóm,’ begroet de manager van de trouwlocatie mij bij aankomst. Hij moet schreeuwen om het gebulder van de wind te overstemmen en leidt me snel naar de ontvangsthal omdat het ronduit gevaarlijk is om buiten te zijn. Gelukkig hebben Jonas en Alida voor een trouwambtenaar gekozen die niet zo snel geïntimideerd is door wat natuurgeweld en ik ben er dan ook ruim op tijd, een halfuur voor het stel zelf arriveert.

Een aankomst in de cabrio zou de goden verzoeken zijn met alle rondvliegende takken en dus hebben Alida en Jonas de avond van tevoren maar een taxi besteld om – begroet door de helft van de uitgenodigde gasten en mij – bij een winderig kasteel aan te komen, waarna iedereen meteen met verwaaide kapsels naar binnen vlucht. Terwijl de gasten hun haar fatsoeneren, komt de manager Alida beschroomd vragen of zij als arts even bij kan springen. De bruid snelt achter hem aan om eerste hulp te verlenen aan de conciërge van het kasteel. Hij is onderweg hierheen van zijn fiets geblazen en heeft zijn handen lelijk geschaafd aan de kiezels op de oprijlaan. De jaap in zijn hoofd moet gehecht worden, is Alida’s diagnose. Maar met een goede pleister kan dat wel wachten tot na de ceremonie.

Terwijl het buiten buldert en raast met windstoten van wel

honderd kilometer per uur, heet ik met een wat verwaaid krullenkapsel iedereen die er wél is van harte welkom. Even lijkt het dan toch nog allemaal goed te komen, maar net als Alida onder de funky klanken van Prince's *Most beautiful girl in the world* haar grootse entree maakt, blaast een enorme windstoot een tak van een eik: pal naast de zaal waar de ceremonie is. Deze zwiept zo hard tegen het raam dat-ie door het glas gaat en de ruimte in dondert, daarbij Jonas' schoonmoeder op een haar na missend (waar hij oprecht blij mee is, prima mens die schoonmoeder). De tak valt samen met de microfoon en een geluidsbox met een enorme klap op de grond. Iedereen hapt naar adem. Even is er chaos; maar al snel zit (schoon)moeder weer op haar plek en zijn de scherven aan de kant geveegd. Wat nu? Snel door, besluit ik, en ik wenk Alida om voor mij te komen staan. Ze kijkt me aan met haar hand voor haar mond en proest. Ze zal toch niet gaan huilen, denk ik bezorgd.

Opeens verbreekt een hoge lach de stilte in de zaal. Het duurt even voor we ons realiseren dat de bruid niet meer bijkomt. Alles komt eruit. De maandenlange planning. Elk uur de weerapp in de gaten houden. Nachtenlang wakker liggen van wat er allemaal nog geregeld moet worden. De buikpijn van wat er allemaal mis kan gaan. Nu is alles misgegaan en is het nog steeds de mooiste dag van haar leven. Want zij gaat trouwen met haar Jonas. Haar lieve, avontuurlijke, slimme Jonas die zélfs van haar woeste wenkbrouwen houdt en de geur van haar zweetvoeten lekker vindt. Eigenlijk maakt de storm het een unieke dag; wie kan er nou zeggen dat ze trouwden met code rood?

Alida's lach werkt aanstekelijk en al snel ligt de hele zaal in een lachstuip. Hè, heerlijk, alles eruit! Jonas houdt zijn iets te dikke buik vast die schudt van het lachen en luistert verliefd naar de lach van zijn bruid. Diezelfde schaterlach die ooit vanaf baan 8

klonk en zijn aandacht trok. Ook ik word aangestoken en grinnik van harte mee. Daarna kan de dag natuurlijk niet meer stuk. Want wat kan er nou nog misgaan? De locatiemanager plakt het raam dicht met een vuilniszak. De microfoon is stuk maar mijn bombastische stemgeluid bereikt iedereen in de zaal makkelijk onversterkt. En in volle overtuiging kunnen Jonas en Alida elkaar trouw in voor- én tegenspoed beloven. Bij elke voorjaarsstorm denken ze terug aan hun trouwdag.

Hoofdstuk 3

Bij het aanzoek heb ik doorgaans niets te zoeken. Dat vindt natuurlijk plaats geruime tijd voordat de stellen bij mij aankloppen. Toch kreeg ik een tijd geleden een verzoek. De vrouw was blijkbaar een enorme fan van *Divorce*. Iedere keer als ze mij op de buis zag langskomen, zette ze haar stoel dicht bij de tv en was ze niet meer aanspreekbaar. Op gezette tijden kirde ze zelfs 'oh mijn Dirkje', overigens tot grote hilariteit van mijn vrouw toen ik haar dit vertelde. Haar vriend kon er ook wel om lachen. En toen hij het plan had opgevat om haar ten huwelijk te vragen, wilde hij dat doen op een manier waarop ze niet kon weigeren. Niet dat hij daar bang voor was, maar ze had hem vaak genoeg duidelijk gemaakt dat hij beter kon zorgen voor een memorabel aanzoek wat een mooi verhaal zou opleveren voor in de kroeg.

Dus werd ik benaderd, met de vraag of ik hem wilde helpen. Hier kon ik natuurlijk geen nee tegen zeggen. Na een drukke

werkdag plofte ze thuis op de bank. Het enige waar ze nog zin in had, was helemaal niks meer te hoeven. Laat staan naar een of ander onbenullig filmpje te kijken op de telefoon van haar vriend. Na enig aandringen gaf ze toe.

Het eerste wat ze zag was een close-up, van extreem dichtbij, terwijl ze mijn stem haar naam hoorde zeggen. Hier schijnt ze al te zijn begonnen met gillen. Bij het tergend langzaam uitzoomen, werd duidelijk dat ik het inderdaad was. Ik kletste even tegen haar aan en eindigde met het verzoek of ze nu even goed naar haar vriend wilde luisteren, want die wilde haar iets vragen. Omdat ze maar bleef gillen en op en neer springen, duurde het even voor hij er een speld tussen kreeg. Maar het was hem gelukt, ze zei volmondig ja. En het verhaal werd ook in de kroeg met enthousiasme ontvangen.

Ja lieve mensen, dat aanzoek is een dingetje. Of ondergetekende er nou een rol in speelt of niet. Als ik kennismaak met de paren die ik ga trouwen, beginnen hun gezichten standaard te stralen als ik vraag naar dat moment. Elk stel heeft er een verhaal bij. En zo ken ik de verhalen over de te kleine ring, de te grote ring, de vergeten ring, de verkeerde ring, de ring in de taart, de ring in de soep, enzovoort. En we doen ons best hoor! Niet alleen vragen we het tijdens een romantisch diner, een wandeling in het bos of tijdens een nachtje in het ouderlijk huis, nee, we vragen het tijdens parachutespringen ('WI... ME... ME... OUWEN!'), op de bodem van een zwembad ('BLIL BLE BLET BLE BLOUWEN?'), in de python in de Efteling ('WIL JE WAAAAH! MET ME TROUWEN! WAAAAAH!'), telefonisch ('Ja, ik weet dat je in een belangrijke vergadering zit, maar toch, zou je even in je agenda willen kijken of je op 2 juli met me kan trouwen?') of in een coffeeshop ('Wil jij

eh ... met mij eh ... wat was het ook alweer, oh ja, trouwen, weet je wel?').

Diep respect heb ik voor Philip, die zijn lief als een echte prins op het witte paard ten huwelijk wilde vragen. Terwijl vriendin Tina dacht dat hij moest overwerken, nam hij privérijles bij de manege verderop in het dorp waar ze woonden. En dat was een enorme opoffering, want Philip was namelijk al zolang hij zich kon herinneren doodsbang voor de edele viervoeters.

Liegen over waar hij was, was ook al een uitdaging voor hem, want hoewel ze dol op elkaar waren, wist Philip ook dat Tina stikjaloers was. Soms was hij de straat nog niet uit of hij hoorde al een piepje van de Whatsapp op zijn telefoon: 'Waar ben je, schat?' Ze kon er niets aan doen, ze wilde Philip voor zichzelf hebben. Te allen tijde. Te pas en te onpas. En ze wilde romantiek, ouderwetse romantiek. En dat was dus de reden waarom Philip op paardrijles was gegaan, hopen de dat dit aanzoek waarvan zij wist dat het hem bloed, zweet en tranen had gekost, haar wat meer zekerheid zou geven.

Precies de middag waarop Tina naar zijn werk belde met de enorm dringende vraag wat hij vanavond wilde eten, en erachter kwam dat hij daar helemaal niet was, had Philip zich in een middeleeuws prinsenkostuum gehesen (inclusief pofbroek en enorme cape) om de grote vraag te gaan stellen. Toen hij te paard de hoek naar hun huis om kwam, was Tina net op zijn voicemail aan het inspreken dat hij een 'vieze gore paardenlul was die ze nooit meer wilde zien', in de volle overtuiging dat hij bij een andere vrouw was. Ze had er niet meer naast kunnen zitten. En het was ook nog eens een merrie. Een nachtmerrie zelfs voor Philip. Want helaas voor hem was het enige witte paard van de manege ook degene met de meeste

pit en net toen hij voor hun huis wilde stoppen om Tina naar buiten te roepen, zette het dier het op een stevige draf die al gauw overging in een galop. Op Philips angstige gegil kwam Tina naar buiten rennen, precies op tijd om haar vriend op te vangen nadat hij met de moed der wanhoop van de schimmel afsprong. Zij hield hem nog steeds in zijn armen toen hij nog buiten adem de grote vraag stelde. Terwijl ze haar tranen aan zijn enigszins muf ruikende pofmouwen (op zich niet gek voor een pak van minstens honderd jaar oud) droogde, zei ze dolblij ‘ja’. Om daarna stiekem zijn telefoon te zakkenrollen om haar eerder ingesproken voicemailbericht te wissen. Gelukkig wist ze natuurlijk al zijn codes uit haar hoofd.

Misschien is het wel onhandig dat wij mannen verantwoordelijk zijn voor zo’n belangrijk moment: het aanzoek. Terwijl onze vrouwen waarschijnlijk zoiets tien keer beter zouden kunnen organiseren. Guus dacht het allemaal perfect te hebben opgezet. Zijn Lia en hij waren door hun beste vriend, de kapitein van een cruiseschip, op de vipgastenlijst gezet van een spetterend oudejaarsavondfeest aan boord. Vlak voor middernacht zou de dj de microfoon aan Guus geven en daar in de spotlights zou Guus Lia ten huwelijk vragen.

Helaas had Guus geen rekening gehouden met zijn aanleg voor zeeziekte. Het was jaren geleden dat hij voet aan boord van een schip had gezet – en nu wist hij waarom ook alweer. Hoeveel deining kan er zijn als zo’n schip voor anker ligt in de haven, dacht Guus, inmiddels lichtgroen uitgeslagen. Nou, genoeg. Om kwart voor twaalf was de arme jongeman al vijf keer over zijn nek gegaan en besloot Lia hem af te voeren. Op de loopbrug hoorden ze de gasten binnen uitgelaten aftellen en toen ze voet aan land zetten klonk aan boord ‘gelukkig nieuwjaar!’.

Guus was zo opgelucht over het vaste land onder zijn voeten dat hij zijn naar braaksel stinkende jasje uittrok, de grond kustte en toen maar meteen op één knie bleef zitten om de grote vraag te stellen. Verrast antwoordde Lia ‘ja, natuurlijk’ en ze proostten zittend op de kade met champagne die de kapitein hen kwam brengen. Niet dat Guus die binnen hield, maar dat mocht de pret helemaal niet drukken.

Ik realiseer me dat de mannen er in de meeste verhalen niet al te best vanaf komen, maar ik kan het niet mooier maken dan het is. En het gekke is: vrouwen beschikken misschien over meer organisatietalent (uitzonderingen daargelaten, laat daar geen twijfel over bestaan), maar ergens diep in hun hart zit dat romantische plekje dat hoopt gevraagd te worden door de geliefde (uitzonderingen daargelaten, laat daar geen twijfel over bestaan).

Het aanzoek van hardcore festivalgangers Andrea en Taco toont maar weer eens aan hoe hulpeloos wij mannen zouden zijn zonder onze eega's. Na vijf jaar gelukkig samenzijn vond Taco het de hoogste tijd om het officieel te maken. En hij pakte het groots aan. Door eindeloos te mailen, bellen, twitteren en zeuren had hij de manager van hun favoriete band zover gekregen dat hij tijdens een festivaloptreden het podium op mocht om zijn Andrea ten huwelijk te vragen. Helaas was het optreden gepland aan het einde van de dag en had Taco tegen die tijd al zoveel biertjes weg-gewerkt dat hij laveloos in een modderpoel lag te pitten. Terwijl Andrea in haar eentje haar favoriete nummers letterlijk meezong, werd Taco door de beveiligers naar de EHBO-post gebracht om zijn roes uit te slapen. En van het aanzoek kwam dus niets terecht. Gelukkig had Taco de ring zorgvuldig in zijn dichtgeritste binnenzak zitten en kreeg hij de volgende dag een herkansing. Weliswaar

niet vanaf het podium, maar gewoon in hun eigen achtertuin met hun favoriete liedje op de achtergrond via Spotify. Andrea vond het prachtig.

Even ter verdediging van mijn geslacht: we verkloten het heus niet altijd. Briljant was de actie van Ruben die voor zijn babyzoon een speciaal rompertje liet maken. Zijn vrouw had al maanden alleen nog maar oog voor hun pasgeborene en waar sommige mannen daar weleens jaloers op kunnen zijn, vond Ruben het juist prachtig om zijn vriendin in haar moederrol te zien.

Hij besloot dat het tijd was om ook op papier één gezin van hen te maken, met allemaal dezelfde achternaam. Toen zijn vriendin thuiskwam van haar werk kon er – zoals gewoonlijk – amper een ‘hoi’ af voor Ruben en snelde ze meteen naar de box om haar oogappel te knuffelen.

‘Heb je mama gemist kleine lieve boebie boebie?’ kirde ze met hoge stem. ‘Ja hè? Ja. Ja. Boebie boebie. Maar wacht eens even, wat heb je nou aan?’

Toen zag ze pas de tekst op het rompertje: ‘Mama, wil jij met papa trouwen?’

Stel je even de blik van de baby voor, toen mama ‘Jaaaaaaaaaaaaa.’ begon te gillen terwijl ze Ruben in de armen vloog. Nog steeds met haar boebie boebie in haar armen, die daardoor maar een piepklein beetje geplet werd.

Ook Kees’ aanzoek voor Jacqueline was een doorslaand succes, al ging het niet vanzelf. De brede lach op hun gezichten gaf tot mijn grote opluchting aan dat ik het goed omschreef in mijn toespraak. ‘Het aanzoek had nog wel wat voeten in de aarde, al kan ik beter zeggen: in het zand. Kees had een prachtige ring laten maken en

smokkelde het sieraad mee op vakantie naar het zonnige Bonaire, waar hij een boot had geregeld die hen naar het paradijselijke eilandje Klein Bonaire zou brengen voor een dagje snorkelen.

Het woei echter hard, heel anders dan de kalme zee waar de catamaran op dobberde toen Jacqueline en Kees elkaar voor het eerst ontmoetten. Op de plaats van bestemming aangekomen, bleken ze de enigen te zijn. Een mooiere setting had Kees zich niet kunnen wensen: een hagelwit strand aan een azuurblauwe zee, helemaal leeg op een verdwaalde zeeschildpad na. Kees had een grote plastic tas bij zich met een fles champagne, een zak met ijsklontjes die in rap tempo smolten, aardbeien, verse munt, blauwe bessen, twee glazen en natuurlijk de ring.

Hij zag zijn prachtige vriendin een uitbundige radslag van enthousiasme in het fijne zand maken en kneep zichzelf voor de zoveelste keer in de arm. Het was een droom dat deze levenslustige schoonheid zo gek op hem was. En terwijl zij pootje baadden in het warme zeewater, haalden Jacqueline en Kees herinneringen op aan hoe zij hun voeten in de zee hadden laten bungelen terwijl ze uren praatten op de rand van de catamaran. Wat heerlijk dat deze man op haar viel, dacht ze. Ze vond zijn kalmte en nuchterheid woest aantrekkelijk. Nadat ze de champagnefles hadden ontkurkt, vroeg Kees Jacqueline ten huwelijk terwijl hij haar de ring liet zien. Jacqueline moest huilen omdat ze het allemaal zo mooi vond. En dat ging alleen nog maar om het doosje wat om de ring heen zat. Maar gelukkig vond ze de inhoud ook mooi, en riep ze hard 'yés!'

Zoals ik al eerder aangaf: geëmancipeerd en gelijkwaardig als we tegenwoordig zijn, bij vrijwel alle stellen die ik ontmoet, was het toch de man die de grote vraag stelde. Gelukkig zijn er er altijd uit-

zonderingen op de regel. De kordate bejaardenverzorgster Mireille vertelde me trots hoe ze het groots aanpakte bij haar lief, Ron. Ze had praktisch kortgeknipt haar en woog minstens dertig kilo te veel. Vermoedelijk had dat te maken met de kookkunsten van haar man Ron, die kok was in het verpleeghuis waar Mireille ook werkte. Ook hij zou wel wat kilootjes kunnen missen, maar dat leek de twee verliefde mensen niet te deren. Ze bestelden gewoon twee appeltaartpunten mét slagroom in het restaurant waar ik met ze afgesproken had.

‘Ik had het helemaal tot in de puntjes uitgedacht, maar toch ging het nog bijna mis,’ vertelde Mireille met volle mond. Op een ochtend kwam Ron bij het verpleeghuis aanlopen voor zijn ontbijtdienst. In de schemering zag hij het enorme spandoek boven zijn hoofd niet hangen. Maar Mireille was zo slim geweest om de bewoners in het complot te betrekken. Toen de oudjes zagen dat Ron – nog half in slaap op dat vroege tijdstip – het romantische gebaar van zijn vriendin compleet negeerde, sjeesden ze in hun scootmobielen op hem af om hem op de boodschap bij de ingang te wijzen: ‘Lieve Ron, zullen we het officieel maken?’

Ron zei ja, maar dat moest ook wel, deelde Mireille mij triomfantelijk mee. Ze had hem namelijk op schrikkel dag gevraagd en dat is van oudsher de dag waarop de vrouwen de mannen mogen vragen. De man mag dan zelfs niet weigeren! ‘Heeft februari 29 dagen, dan mogen de meisjes de jongens vragen,’ citeerde Mireille het bijbehorende rijmpje vrolijk. Ron zat er gelaten glimlachend bij.

Heel anders ging het bij bruid Anniek. De bloedmooie advocate met lange rode krullen en óveral sproeten had vier A4’tjes nodig – elk stel dat ik trouw vult vooraf een vragenlijst in – om mij te

vertellen hoe bijzonder het was dat Marc en zij gingen trouwen. Zij vond het niet romantisch om haar vriend ten huwelijk te vragen, las ik. Ze wilde een man die voor háár op zijn knieën ging. Bij voorkeur haar vriend Marc natuurlijk.

Maar Marc was een twijfelaar. Altijd al geweest (ik kon Anniek bijna horen zuchten terwijl ik las wat ze had opgeschreven voor mij). Marc switchte drie keer van studie. Uiteindelijk werd hij werktuigbouwkundige maar hij vroeg zich voortdurend af of dit nou zijn droombaan was of dat hij een carrièreswitch moest maken. Meubelmaken, dat leek hem ook wel wat. Of sommelier (hij was gek op wijn). Of een zeilboot kopen en rond de wereld varen? Maar aangezien hij nog geeneens stuurboord van bakboord wist te onderscheiden, bleef hij toch maar op het land, in een prachtig oud pand in het centrum van Den Haag om precies te zijn.

Ondertussen vroeg hij zich tot Annieks ergernis continu af of hij wel een stadsmens was en niet beter af was op een afgelegen boerderij met veel ruimte om zich heen. 'Wees nou eens blij met wat we hebben,' beet ze hem gefrustreerd toe als hij weer eens zat te klagen over de herrie in het levendige Haagse straatje waar ze woonden.

Maar Marc kon het niet helpen: als het tijd was voor een nieuwe auto struinde hij eindeloos autodealers af om eerst te bedenken dat hij een Peugeot wilde, daarna een passie voor Japanners te ontwikkelen en uiteindelijk te beslissen dat het toch een degelijke Volkswagen moest worden. Toen die eenmaal voor de deur stond, had hij toch weer spijt dat hij niet voor de Peugeot was gegaan.

Op relatiegebied leidde die twijfelachtige aard van Marc tot een stevig gevalletje bindingsangst. Samenwonen was er nooit van gekomen als Anniek het na vijf jaar heen-en-weer pendelen niet zat was geweest en een boedelbak had gehuurd om eigenhandig al

haar spullen van haar studentenkamer naar het appartement van Marc te verhuizen.

Hoewel Marc stapelgek was op Anniek, vond hij het lastig om het ‘officieel’ te maken. Wat als zij toch niet de ware was? Wat als er nog iemand rondliep die eigenlijk veel beter bij hem paste? Wat als hij daar pas drie kinderen later achter kwam?

Anniek wist dat Marc van haar hield. En zij hield van hem, want naast een twijfelaar en nukkig was hij ook lief, zorgzaam, slim én romantisch. Maar dat hij haar rotsvaste overtuiging dat ze bij elkaar hoorden niet leek te delen, was natuurlijk wel pijnlijk. Ook al wist de rossige advocate dat het niet aan haar lag. Marc zou altijd twijfelen, zoals hij dat aan alles deed.

Op een avond kwam Anniek thuis, na een lange stressvolle dag pleiten in de rechtbank. Terwijl ze haar fiets op slot zette, viel het haar op dat er geen licht brandde. Vreemd, want meestal was Marc al thuis aan het koken (‘Bloemkool of toch broccoli? Pasta of rijst?’ Grapje, ik draaf nu door ...).

‘Marc, ben je er?’ riep ze onzeker door de gang terwijl ze zich naar binnen haastte. Geen antwoord. Zag ze nou iets flikkeren? Er zou toch geen brand zijn? Ze liet haar toga op de grond vallen en rende door naar hun huiskamer die was ingericht met een smaakvolle combinatie van Ikea en kringloop. Toen ze de drempel over liep, stakte haar adem: op hun eikenhouten vloer vormden honderden waxinekaarsjes een groot hart. Eromheen lagen rozenblaadjes en in zijn beste pak zat Marc op één knie. Hun favoriete liedje van John Mayer klonk uit de boxen: *Yeah you love, who you love, who you love.*

‘Lieve Anniek,’ zei hij zacht. ‘Ik twijfel over alles in mijn leven, maar niet meer over jou. Het enige dat ik echt zeker weet, is dat ik het met jou wil delen. Wil je met me trouwen?’ De eerste vijf

minuten kon Anniek vanwege de tranen niets uitbrengen – het aanzoek kwam voor haar zo onverwacht – maar het antwoord was natuurlijk ja. Dat deze notoire twijfelaar met volle overtuiging voor haar koos, was het ultieme bewijs van zijn liefde.

Ik trouw ze een jaar later in een werfkelder in Utrecht. Gezellig, maar donker. Gelukkig ken ik elk stel en hun verhaal zo goed tegen de tijd dat ik tegenover ze sta om ze in de echt te verbinden, dat ik praktisch uit mijn hoofd mijn speech kan houden. Vol liefde houden Anniek en haar Marc elkaars hand stevig vast terwijl ik hen en hun dierbaren welkom heet. Bruid Anniek had niet gedacht dat het ooit zover zou komen.

Onlangs vond ik een geboortekaartje in mijn brievenbus, van Marc en Anniek. Hun eerste kind is geboren. Marc twijfelt nog steeds niet aan Anniek, stuurt Anniek mij terug als ik haar meteen enthousiaste felicitaties app. Hun zoontje had wel pas na twee dagen een naam. Max? Nee Sem. Of Gijs! Nee, toch Max ...

Veel verliefde stellen kiezen voor een aanzoek op reis. Samen in het buitenland zijn geeft een romantische sfeer: geen werk, geen huishouden, geen verplichtingen. Gewoon samen en eindelijk weer eens alle tijd voor elkaar. Erik en Esther trouwde ik in het gemeentehuis van hun geboortedorp, maar de plek van hun aanzoek was veel exotischer.

Erik kwam Esther jaren geleden tegen in de Amsterdam ArenA bij het dancefeest Sensation White. Hij stond naast haar toen ze allebei een drankje aan het halen waren. Erik was zo onder de indruk dat hij haar meteen aansprak: 'Wat ben jij een mooie meid, zeg!' Esther dacht aanvankelijk 'Ga je lekker met die pil in je mik', maar was toch ook niet ongevoelig voor zijn glimlach. Het contact was gelegd. Ze liet zich door de vrolijke jongen met donkere

krullen, die wel een biertje lustte maar absoluut wars was van welke drugs dan ook, op een drankje trakteren. Toen trok hij haar de dansvloer op. Ze hielden allebei van dansen en voelden elkaar goed aan in hun bewegingen. Soms riep Erik iets in haar oor, maar het gesprek kwam door de harde muziek niet echt op gang. Maar de dans was sexy en sensueel en ze durfden daar allebei aan toe te geven.

Het sprookje dreigde te eindigen voordat het goed en wel was begonnen. Want in het feestgedruis raakten ze elkaar kwijt. Die zie ik zo wel weer, dacht Erik, maar ze kwam niet terug. Zoeken naar Esther was natuurlijk zoeken naar een speld in een hooiberg met al die mensen in het wit ... hij zocht en zocht tussen die duizenden festivalgangers, maar helaas. Nergens zag Erik het mooie meisje meer. En ze hadden nog niet eens nummers uitgewisseld.

Gelukkig hielp het toeval een handje. Als je daar tenminste in gelooft. Ik zou zeggen: dit was het lot. Want vijf dagen later kruisten hun wegen elkaar weer. Om precies te zijn: bij de Heineken Experience. Esther liep net met een vriendin die over was uit het buitenland en die haar zinnen had gezet op een bezoek aan de wereldberoemde brouwerij naar buiten, toen Erik al bellend met zijn moeder langs liep. Ze liepen elkaar letterlijk tegen het lijf. Toen Erik in die mooie ogen keek maakte zijn hart een sprongetje en na een schreeuw hing hij meteen op, zijn moeder in grote ongerustheid achterlatend die op z'n minst dacht dat hij een ongeluk had gehad. Met een bos bloemen heeft hij het later goedge maakt met haar.

Esther was ook buiten zinnen om die spontane krullenbol van Sensation weer tegen te komen en legde uit hoe een vriendin van haar veel te veel biertjes had gedronken en opeens onwel was geworden. Ze hadden gehaast de dansvloer verlaten en Esther had de kans niet gehad om gedag te zeggen. Erik hoorde de helft niet om-

dat hij opnieuw in Esthers ogen verdronk en dacht: die laat ik me niet nog een keer ontglippen. Hij vroeg om haar telefoonnummer.

Ze waren drie heerlijke jaren samen toen de tijd rijp was, vond Erik. Ze zouden op reis gaan naar Egypte en die trip leek het perfecte moment voor een huwelijksaanzoek. Erik besloot om voor vertrek aan Esthers vader Ben om zijn dochters hand te vragen. Hij had wel iets met tradities en vond het daarom ook een mooi idee.

Esthers vader Ben was een wetenschapper die onder andere werkte bij de Technische Universiteit in Delft. Doordat hij vroeger veel gereisd had, had hij de jaren waarin Esther opgroeide gemist: de eerste woordjes, de eerste keer zonder zijwieltjes en de eerste wiebeltand. Die tijd besloot hij sinds ze zestien was in te halen en misschien was het daarom dat hij altijd kritisch was geweest op de mannen waar zijn oogappel mee thuiskwam.

Maar hij had allang gezien dat Erik een blijvertje was die zijn dochter bovendien erg gelukkig maakte. Erik was buitengewoon nerveus en geheel tegen zijn natuur in, bleef hij maar hakkelen en stamelen. Ben keek het eens even aan, met diezelfde helderblauwe ogen van Esther, maar redde Erik gelukkig uiteindelijk met: 'Vooruit met de geit, wat is er aan de hand?' En toen het hoge woord er eindelijk uit was, sprak zijn aanstaande schoonvader gedecideerd: 'Zeg, wat verdien jij eigenlijk? En wat doet je vader?' Toen Erik bleek wegtrok (zijn vader was glazenwasser en zelf was hij een kunstenaar die bijkluste achter de bar), liet Ben hem niet langer spartelen. Hij zei: 'Natuurlijk geef ik toestemming. Jij houdt bijna net zoveel van Esther als ik.'

De goedkeuring van haar ouders had hij, maar Esther wist nog van niets tegen de tijd dat ze op het vliegtuig stapten. De reis door Egypte was onvergetelijk. Na een week aan de zee in het zuiden

trokken ze met de bus door het land richting Caïro. En al die tijd had Erik de trouwring bij zich, wachtend op het juiste moment. Steeds als Esther even naar het toilet was (en dat was best vaak, want Esthers maag bleek wat minder goed bestand tegen het Egyptische eten en de hitte) zat Erik het moment te bekokstoven met de chauffeur die hen van dorp naar dorp reed.

Nog steeds deed zich geen enkele geschikte gelegenheid voor. Het was te druk met grote groepen fotograferende toeristen of te luidruchtig door de duizenden brommertjes die de straten van Egyptische steden bevolken. Of Esther moest alweer een sprint trekken naar het dichtstbijzijnde toilet omdat haar maag weer opspeelde. Eén moment ergens in de woestijn was perfect, maar toen had Erik de ring in de hotelkamer laten liggen. En ondertussen naderde het eind van hun reis!

Het moest nu snel gebeuren. De laatste dag brak aan en het was vandaag, of op het vliegveld. Weliswaar best een originele locatie, maar niet echt romantisch. Gelukkig stond er een fantastische bezienswaardigheid op de agenda. Ze gingen naar Gizeh, naar de piramiden en de sfinx. De piramide van Cheops is een van de zeven wereldwonderen. Niet dat Erik ook maar een moment van de prachtige bouwwerken heeft kunnen genieten. Hij was immers met hele andere dingen bezig, de ring leek wel een gat in zijn zak te branden en om de minuut voelde hij of het kostbare sieraad er nog wel in zat. Tijdens de rondleiding binnen leek hem wel wat, maar de smalle gangetjes en het gebrek aan licht deden hem er toch vanaf zien.

Esther vroeg zich verwonderd af waarom haar normaal gesproken zo vrolijke vriend met een frons op zijn voorhoofd de bus uitstapte en kortaf reageerde op haar enthousiaste ‘Zie je dat Erik? Mooi hè?’

Ze stonden met een groepje toeristen het uitzicht te bewonderen, toen Erik zijn kans greep. Hij drukte zijn camera in de handen van de gids terwijl hij in haar oor siste: 'Please take pictures!' Het volledig overrompelde meisje deed gelukkig wat hij had gevraagd. Erik ging op één knie op de stoffige grond en stelde de Vraag der Vragen. Esther was licht geshockeerd, en gegeneerd onder de blikken van tientallen toeristen om hen heen, maar wist toch een volmondig ja uit te brengen. Waarop het stel meteen het gesprek van de dag was, daar bij die piramide. De imposante bouwwerken waren voor dit moment even helemaal vergeten, Japanners stonden in de rij om met het Nederlandse koppel op de foto te gaan.

Esthers vader veegde de tranen van zijn gezicht toen ik zijn dochter een jaar later met Erik in de echt verbond. Het was een prachtige liefdevolle ceremonie.

Tim vertelde me de volgende mop. Een man en een vrouw hebben een daverende ruzie. De vrouw belt haar moeder en zegt: 'We hebben weer ruzie gehad, ik kom bij jou wonen.' Haar moeder denkt even na en zegt dan: 'Nee schat, hij moet boeten voor zijn fouten. Blijf waar je bent, ik trek bij jullie in.'

Tim had totaal geen zin om te trouwen en ik kan hem ergens wel gelijk geven. Tim had namelijk zo'n schoonmoeder. En niet zo maar een. Toen Tim Hanneke ontmoette op een terrasje in Utrecht waren ze snel verliefd. Ze vonden elkaar in hun werk, hun interesses, hun hobby's, in de slaapkamer, op de keukentafel en in hun passie voor uit eten gaan. Er was maar een ding waar ze van mening over verschilden: Hannekes moeder. Tijdens de eerste keer dat Tim bij haar ouders thuis kwam, bekeek ze hem van top tot teen voordat ze hem uiteindelijk een hand gaf en zwijgend naar de woonkamer liep. Afkeurend snoof ze met haar neus toen Tim

het waagde zijn ellenbogen op tafel te laten steunen tijdens het avondeten, pardon, *diner*.

Tim en Hanneke gingen samenwonen en waren gelukkig, maar Tim zag steeds meer op tegen de bezoeken van haar moeder. Het was zo'n schoonmoeder die de vaatwasser opnieuw indeelt, net nadat Tim alles erin had gezet. En dat iedere keer weer. Zo'n moeder die haar eigen theezakjes meeneemt, omdat ze hun thee niet lekker vindt. Die het afkeurt dat Tim en Hanneke godbetert Limburgse vlaai bij de koffie nemen. Die als ze belt en Hanneke niet opneemt, minstens drie keer opnieuw belt, daarna het huisnummer, in een moeite door Tim en vervolgens weer het huisnummer. En de burens. Om daarna Hanneke weer te proberen. Iedere keer traptten ze er weer in: oh god, er zal toch niks ernstigs aan de hand zijn? Terwijl het (iedere keer weer!) over helemaal niks ging, natuurlijk.

De Waterval noemde Tim haar, omdat ze alleen maar zat te zeiken, nooit luisterde en onophoudelijk doordenderde. Zo'n schoonmoeder die het afkeurt dat ze tijdens verjaardagen weigeren om in een kringetje te zitten om de riedel van koffie/thee/taart en daarna pas een borrel te doen. De schoonmoeder die de eerste paar jaar eigenhandig de stoelen alsnog in een kringetje zette en zelf met de koffie en thee rond ging, terwijl de vrienden zeker weten de voorkeur gaven aan een wijntje. Maar dat mocht niet: eerst koffie/thee/taart. Want dat is hoe het hoort. Zo'n schoonmoeder die heimelijk woedend is over dat ze geen kerstkaarten sturen terwijl zij dat wel doet, en daar heel geniepig iets over zegt. Of terloops – maar wel overduidelijk hoorbaar – zegt dat de ramen nodig eens moeten worden gelapt. Of opmerkingen maakt zoals: 'Tim, waarom zit jullie administratie zonder enig systeem weggepropt in een keukenlade?' En 'Hoezo geeft Tim zijn vaste baan op om te gaan free-

lancen, zo'n onzeker bestaan geeft toch geen enkele garantie?' En 'Waarom gebruiken jullie je geld niet om te sparen in plaats van die belachelijke verre reizen te maken? Met een rugzak in plaats van een normale koffer nota bene!'

Tim had een broertje dood aan al dat geoordeel. Ook Hanneke had niet veel op met de irritante stroom aan op- en aanmerkingen, maar zij was het gewend. Haar moeder was altijd al zo geweest en zou nooit veranderen, daar was de gemoedelijke Hanneke van overtuigd. Natuurlijk had ze het als kind en jongvolwassene moeilijk gehad met die dominante moeder in wier ogen ze het nooit goed deed, maar ze had geleerd haar schouders erover op te halen.

Tim was nog niet zover. En alleen al het feit dat zijn schoonmoeder zich bij elk bezoek liet ontvallen dat het nu toch echt wel eens tijd werd voor een huwelijk, maakte dat hij vastberaden was om nooit maar dan ook nooit te trouwen.

Kinderen wilden Tim en Hanneke wel graag, maar dat ging bij hen helaas niet vanzelf. Terwijl Hanneke al honderden gezonde baby's ter wereld had helpen brengen, liet haar eigen lichaam haar in de steek bij haar kinderwens. Zo voelde ze dat.

Na een jaar proberen ging het stel naar de huisarts. De nodige onderzoeken wezen uit dat Hanneke maar zelden een eisprong had, wat het lastig maakt om via de natuurlijke weg in verwachting te raken. Ze moesten beslissen of ze de 'medische molen' in wilden om bijvoorbeeld via hormooninjecties een eisprong op te wekken. Het was geen makkelijke tijd voor het hechte stel, maar ondertussen woonden ze wel al tien jaar gelukkig samen. Ze besloten even een pauze te nemen van het gepieker over hun kinderwens en ter ere van dit mooie jubileum de reis van hun leven te maken.

Een roadtrip werd het: met een camper naar de westkust van

Amerika. In drie maanden tijd zouden ze van San Francisco naar Los Angeles rijden, tussendoor hiken in de Grand Canyon en eindigen in het bruisende Las Vegas. De moeder van Hanneke vond het een onzalig plan en dat stak ze tijdens de schaarse bezoeken niet onder stoelen of banken, maar het stel negeerde haar uiteraard volkomen en vertrok met twee volle rugzakken naar Amerika.

Ze hadden de tijd van hun leven. Ze staarden verrukt naar de uitzichten op de Stille Oceaan vanaf Highway 1, zwaaiden naar zeeleeuwen in het mooie kustplaatsje Carmel by the Sea en draaiden vanuit L.A. de beroemde Route 66 op. Het enige wat deze droomreis enigszins ontsierde was dat Hanneke zo moe was. Na één kaartspelletje dook ze meestal al hun knusse camperbed in, om meteen in een diepe slaap te vallen. Maar 's ochtends voelde ze zich nog niet uitgerust.

Na twee maanden reizen, bereikten ze de Grand Canyon. Op een camping vlakbij het nationale park parkeerden ze hun camper. Na een pittige hike genoten Tim en Hanneke van een weergaloos panorama. Toen gooide Hanneke er opeens uit: 'Ik geloof dat ik zwanger ben.'

Ze zei het door de zenuwen harder dan bedoeld en de vallei onder hen echode een paar keer 'zwanger ben, ben, en ...' Tim keek haar verbijsterd aan om vervolgens niet meer op te kunnen houden met lachen. Extatisch zwierde hij zijn Hanneke in het rond – ze donderden bijna het ravijn in – terwijl hij enthousiast riep 'We krijgen een kind!'

In de dichtstbijzijnde *pharmacy*, een paar uur rijden verderop, kochten ze een zwangerschapstest. Ze parkeerden de camper op een verlaten camping langs de snelweg. Hanneke rende zo hard als ze kon van het toiletgebouw terug naar de campingstoeltjes voor hun voertuig om samen met Tim naar het staafje te staren waar ze

net overheen geplast had. Twee minuten leken wel twee uur terwijl ze gespannen probeerde om niet te knippen om maar geen nanoseconde te missen. 'Ik zie iets,' fluisterde Tim. 'Ik zie het ook,' zei Hanneke terwijl haar stem brak. Het was een plusje.

Die nacht kon Tim de slaap niet vatten. Het was een heldere nacht en hij voelde zich nietig onder die enorme sterrenhemel. En dankbaar. Hij werd vader! Bizar! Hij hoorde licht gesnurk uit de camper achter hem en raakte geëmotioneerd bij de gedachte aan die sterke vrouw die daar lag te slapen, met zijn kind veilig in haar buik. Toen had hij opeens een hele sterke en allesoverheersende gedachte.

De volgende ochtend was de zon amper op toen Hanneke met haar slaperige ogen naar de drie blauw-witte stickjes (ondanks het eerste bevestigende resultaat had ze de avond ervoor gelijk het hele pak maar opgemaakt en inderdaad, op elk staafje was een plusje verschenen) op het tafeltje tastte om te kijken of ze het niet allemaal gedroomd had. 'Han ...' hoorde ze en ze keek op, verbaasd dat Tim al wakker was. Tim, die die nacht geen oog meer dicht gedaan had, probeerde met twijfelachtig succes in het krappe gangpad van hun camper te knielen.

'Wil je met me trouwen, Han?' vroeg hij schor.

Natuurlijk wilde ze dat.

De volgende ochtend reed Tim linea recta naar Las Vegas. Het leek wel voorbestemd dat ze daar hun reis zouden eindigen. Want niet alleen wilde hij niets liever dan trouwen met de toekomstige moeder van zijn kind, ook wilde hij dat heel graag doen zonder haar moeder erbij. En dus gaven ze elkaar het jawoord in een kleine *chapel* in Amerika waar alles wit en van (nep) marmer was. Maar Hanneke had wel een voorwaarde: ook zij zou de brui-loft krijgen die zij wilde. En daar hoorde toch haar moeder bij, hoe

zuur en bemoeizuchtig ze ook was. Het was wel de oma van hun kind en ondanks alles hield Hanneke van haar.

Eenmaal terug in Nederland gingen ze direct naar haar ouderlijk huis. Moeder deed open en zei verbaasd: 'Zijn jullie al terug? Gossiemijs, wat zien jullie eruit. Jullie lijken wel een stel wilden.'

'Mam, stil eens. Tim wil je wat vragen.'

'Tim? Vragen? Is het geld op? Kun je de kapper niet meer betalen? Dat zal wel hè, met al die dure reizen van jullie, ik zei het nog.'

Tim verbeet zich, maar onderbrak haar vastberaden:

'Nee, we kunnen ondanks onze reis de kapper nog steeds betalen en ik vind mijn krullen leuk. Hanneke trouwens ook. Maar ik wil je inderdaad wat vragen, namelijk de hand van je dochter.'

Nu was De Waterval nog verbaasder en stamelde ze: 'Pardon? Jij vraagt mij de hand van Hanneke?!'

'Ja. Hoewel we al getrouwd zijn in Amerika, willen we het graag nog eens doen met jullie erbij.'

'Maar hoezo? Waarom? Vanwaar deze haast?'

'Mam,' zei Hanneke zacht, 'Tim wil je ook nog iets zeggen.'

Nu was het moment om dat kreng van een schoonmoeder de waarheid te zeggen en hij stond op het punt haar in haar gezicht te gooien dat ze de pot op kon met haar eeuwige geleuter en dat die hele bruiloft er nooit van zou komen en dat als-ie er kwam, zij er van z'n lang zal ze leven niet bij zou mogen zijn. In plaats daarvan zei hij:

'We zijn zwanger. Je wordt oma!'

En dat was waarschijnlijk het beste wat hij ooit had kunnen zeggen. De Waterval brak. Het duurde een minuutje voor ze zich herpakt had en zei: 'Graag Tim, ik wil graag dat je de man van mijn Hanneke wordt.' Met het gevoel voor drama dat haar eigen was, voegde ze er formeel aan toe: 'Ik heet je bij deze officieel welkom in onze familie.'

Hanneke vroeg mij om wat lieve verzoenende woorden aan haar moeder te wijden tijdens de ceremonie. Op een subtiële manier schreef ik (schoon)moeder in de speech en warempel: ze pinkte er zelfs een traantje om weg. Ze was sowieso milder geworden door het nieuws dat ze oma werd en toen de tweeling (vandaar dat Hanneke al zo vroeg in de zwangerschap zo uitgeput was) eenmaal geboren was, herkende niemand meer de strenge schoonmoeder in de kirrende vrouw boven de wieg die alles aan haar kleinkinderen uitmuntend vond. Geen enkel commentaar.

Zelfs de poepluiers waren perfect.

En dan was er nog een memorabel aanzoek. Namens een succesvol ondernemer in de IT-branche werd ik gebeld door een dame, de persoonlijke assistente. Zeg maar *PA*. Deze *PA* was niet de *PA* van de hoge pief, maar – die kende ik ook nog niet – van zijn *PA*. Snap je 'm nog? De assistent van de assistent. Hoe dan ook, deze aimabele jongedame vertelde mij dat zij me benaderde met het verzoek om onder strikte geheimhouding een wel heel bijzondere gelegenheid bij te wonen, in het altijd gezellige Brabant – waar het altijd een paar graden warmer lijkt dan boven de rivieren. De *HP* (hoge pief) had namelijk het plan opgevat om zijn *PA* ten huwelijk te vragen. Tijdens haar verjaardag. Sinds ze bij hem in dienst was, was hij er achter gekomen dat ze niet alleen zijn rechterhand was binnen het bedrijf, maar dat zij ook precies de aanvulling was die hij zocht in zijn privéleven. Hun relatie was allang geen geheim meer. En het mooie was dat die ook niets veranderde aan hun werkverhouding. Zij regelde alles en hij kon zich geen leven meer zonder haar indenken.

En zoals deze geboren Brabander alles groots en meeslepend deed, wilde hij zijn aanzoek doen tijdens een gigantisch verras-

singsfeest dat hij voor haar zou organiseren. Er waren niet minder dan duizend gasten uitgenodigd, haar favoriete artiesten zouden optreden, haar lievelingseten was in overvloed aanwezig en de uitnodiging werd ontworpen door de designer van wie ze meerdere kledingstukken in de kast had hangen. Met de hulp van haar PA lukte het hem deze enorme operatie geheim te houden.

Op de bewuste avond sloeg ik steil achterover: deze man wist van wanten. Een feest dat een Hollywoodster waardig zou zijn geweest. Het moment dat zijn geliefde binnenkwam en alle duizend gasten haar toezongen was fenomenaal. Natuurlijk vanwege de imposante setting, maar vooral vanwege de stralende pief die zo overduidelijk tot over zijn oren verliefd was en als een kind zo gelukkig dat hij het object van zijn liefde zo had weten te verrassen. Terwijl de menigte zich opperbest vermaakte, klom hij op het podium. Op zijn teken stopte de dj. Daar stond hij, in de spotlights. Hij kreeg een microfoon aangereikt en vroeg zijn geliefde naar het podium te komen. Ze werd het podium opgetild door vele handen en toen ze naast hem stond, ging hij onder uitzinnig gegil van de menigte door z'n knieën. Hij vroeg, onkarakteristiek zacht, of ze hem de eer wilde doen zijn vrouw te worden. Met een lach van oor tot oor stemde ze in, waarna ze hem onstuimig in zijn armen vloog. Direct daarna ging er op datzelfde podium nog een spotlight aan. Terwijl de aandacht was gevestigd op het liefdespaar, was ik stiekem achter de kathedraal op wielotjes geklommen die in de coulissen was verstopt en werd ik door twee mannen naar voren gereden. Voor even waande ik me een heuse ster, staand op die verhoging met een uitzinnige menigte voor me. De aanstaande bruid had geen idee wat haar overkwam, maar er was nauwelijks de tijd om daar over na te denken. Want inderdaad: het buitengewone verzoek van de PA van de PA was geweest of ik het stel ter plaatse,

direct na het aanzoek, wilde trouwen. Over doorpakken gesproken. Dit was de kortste verloving in de geschiedenis.

Hoofdstuk 4

Ik houd altijd mijn hart vast als stellen een koets als vervoersmiddel kiezen. Je weet wel: zo'n sierlijke witte met een paar imposante Friese paarden ervoor. Sinds ik er een op hol zag slaan met het bruidspaar er nog in, haal ik altijd weer opgelucht adem als ik de geliefden veilig en wel uit zie stappen. Om maar niet te spreken over die keer dat de paarden een paar flinke hopen achterlieten op de rode looper pal voor het bordes en tja ... dat had oma niet gezien. De bode van de gemeente had moeite niet over haar nek te gaan toen ze de blauwe pumps van oma stond schoon te poetsen onder de kraan. Of die keer dat de paarden zeer gelukkig aan de bruidsboeketten stonden te knabbelen ... Het ziet er leuk uit, die paarden, maar ze zijn wel onvoorspelbaar.

Als ik op de ochtend dat ik Amy en Abel zal trouwen mijn haar in een trouwambtenaarwaardig kapsel probeer te fatsoeneren en buiten een woeste storm hoor razen, denk ik aan hun keuze om

een koets te nemen. En weer houd ik mijn hart vast. Maar dan bedenkt ik me dat dit stel als geen ander weet wat 'in voor- en tegenspoed' écht betekent en dat het met de paarden en de koets wel goed zal komen.

Op de ochtend van hun onstuimige trouwdag ging de wekker al vroeg in de gezellige jarendertigwoning van Amy en Abel. De bruidegom heeft, heel traditioneel, bij zijn ouders geslapen. Over twee uur zal hij toeterend de straat inrijden om zijn bruid op te halen. Het is nog donker als Amy's moeder en haar zussen op de stoep staan om haar te helpen.

Als ze haar trouwjurk heeft aangetrokken en haar haar is gevlochten, loopt Amy nog één keer langs het kamertje naast haar eigen slaapkamer. De babykamer. Een lege kamer in haar huis, maar haar hart is er vol van. Elke dag zit ze er wel even. Het jaar daarvoor vouwde ze er vol hoop en geluk kleine rompertjes en vestjes op, dromend over welke kleur de muren moesten krijgen en waar de commode zou komen te staan. Nu staart ze naar de zachtroze muren en het vintage hangwiegje en fluistert ze: 'Vandaag gaan papa en mama trouwen, lieve Isabel. We houden van jou.'

Een paar honderd meter verderop prikt Abel in zijn ouderlijk huis een corsage vast op zijn grijze colbertje. Ook hij denkt aan hun kleine meisje. Isabel had een aangeboren hartafwijking. Na haar geboorte hield hij, de kersverse vader, haar voorzichtig vast. Ze ademde nog. Tot zijn eigen verbazing was het gevoel van blijdschap en trots dat hij vader was geworden net zo aanwezig als zijn verdriet omdat de baby ziek was. Amper een uur later blies Isabel haar laatste adem uit. Abel merkte dat hij het lastig vond dat zijn telefoon volliep met condoleances en niemand oog leek te hebben voor het feit dat hij een prachtige dochter had gekregen. Toen hij

voor het ziekenhuis een sigaretje stond te roken, vroeg een vrouw op krukken hem waarom hij hier was.

‘Ik heb zojuist een kind gekregen,’ lachte hij trots.

‘Wauw, gefeliciteerd!’ De vrouw straalde. En Abel liet het zo.

‘Dankuwel.’ Het voelde goed dat iemand blij was om de komst van Isabel. Alleen maar blij. Zoals het hoorde als er een baby geboren werd.

Shoot! Afgeleid door de herinneringen, prikt Abel in zijn vinger. Snel legt hij de corsage neer en pakt hij een tissue. Er mag geen bloed op zijn trouwpak komen.

‘Jordi, hier komen, nu!’ Geamuseerd hoort Abel hoe zijn moeder beneden het haar van zijn neefje probeert de fatsoeneren voor de bruiloft. Met een ruk gaat de deur van Abels oude jongenskamer open.

‘Heb jij mijn stropdas gezien?’ Als Abel ontkennend antwoordt, zet zijn vader gehaast zijn zoektocht voort. Abel vraagt zich af of het bij Amy nu ook zo’n chaos is. Hij heeft zin om haar zijn vrouw te kunnen noemen.

Het verlies van hun kind verpletterde Amy en Abel. Negen maanden lang hadden ze uitgekeken naar haar komst, gefantaseerd over de kleur van haar haar (Abel hoopte op de rossige lokken van Amy) en gebrainstormd over haar naam. Als Abel ’s avonds op de bank zijn hand op Amy’s buik liet rusten, kwam Isabel altijd een schopje geven. Alsof ze wilde zeggen: ‘Hallo papa, hier ben ik.’ Een paar maanden later kwam het stel thuis uit het ziekenhuis, zonder kind. De stilte in huis was oorverdovend. Het verdriet was enorm, niet te bevatten. Maar tijd om te rouwen kregen Amy en Abel niet eens. Al bijna een jaar had Amy klachten: als ze het zolderluik probeerde te openen merkte ze dat ze niet

genoeg kracht meer in haar handen had. En ze struikelde continu, terwijl ze normaal nooit zo onhandig was. Amper een maand na de geboorte van hun dochter liep Abel langs de rokende mensen, door de grote draaideuren van hetzelfde ziekenhuis waar hun pasgeboren dochtertje was overleden. De neuroloog had een verschrikkelijke diagnose voor Amy: ALS, een ziekte aan het zenuwstelsel. Dat betekende dat ze de komende jaren steeds verder achteruit zou gaan om uiteindelijk veel te jong te overlijden. Sprakeloos keken Amy en Abel elkaar aan.

Hoeveel tegenslag kan een mens aan? Voor Amy en Abel heb ik diep respect en heel veel bewondering. Ondanks alles wat ze verloren hadden, bleven ze blij met elkaar. Het was niet makkelijk, maar op een gegeven moment besloten ze gewoon dat ze er wat van zouden maken.

Op een zonnige dag bij het graf van hun dochtertje pakte Abel Amy's hand stevig vast om te zeggen: 'Liefie, het is allemaal zo oneerlijk en keihard wat ons overkomen is. Maar toch ben ik dankbaar dat ik jou heb. En dankbaar dat we ouders zijn geworden van zo'n mooie dochter. Een paar uur met Isabel hebben me al zo verrijkt. Uit die paar jaar met jou wil ik ook alles halen wat erin zit, in plaats van alleen maar te treuren dat het geen vijftig jaar mogen zijn. Ik weet niet wat ons nog te wachten staat, maar als ik het samen met jou beleef ben ik tevreden. Wil je met me trouwen?'

Amy voelde zich op die zomerdag op de begraafplaats intens dankbaar voor de lieve, knappe man die naast haar stond. De liefde van haar leven.

'Ja,' lachte ze door haar tranen heen.

Een paar maanden later is het zover. Buiten is de storm gaan liggen, de donkere Friese paarden hebben goed gegeten en zijn

door hun volle magen niet van plan harder te gaan dan stapvoets. Amy en Abel stappen stralend in hun trouwkoets.

‘Er was eens ... een meisje met een boze stiefmoeder. Een straatarm houthakkersgezin. Een straatverkoopstertje dat zich tijdens een ijsskoude oudejaarsnacht warm hield met zwavelstokjes. Sprookjes zitten vol drama. Ik weet nog goed hoe mijn ouders mij als kleuter voor de allereerste keer meenamen naar de bioscoop en de popcorn in mijn keel bleef steken toen ik Bambi zijn moeder zag verliezen. Een jeugdtrauma. Sprookjes zijn eigenlijk helemaal niet zo sprookjesachtig: de dood, jaloezie, misdaad en leed tieren er welig. Als ik mijn jongste dochter voorlees, ben ik altijd weer geschokt door de wreedheid in de verhalen. Wat dat betreft is een trouwdag net een sprookje: mooi, maar ook vol drama. Want relaties zijn nooit perfect, levens verlopen niet rimpelloos en in elke familie is er wel iets. Wat we tegenwoordig ook willen uitstralen met vrolijke Facebookberichten en verhullende Instagramfilters.

Laatst liep ik met Suus in een groot Zweeds meubelwarenhuis. Een zondags bezoek aan deze winkel vind ik op zich al een uitdaging met al die mensen die op de parkeerplaats toeterend om een plek strijden, al die kinderen die huilend in de ballenbak worden achtergelaten, al die stelletjes die het leuk vinden om alle matrassen te testen, al die vrouwen die hun winkelwagentjes volgooien met spullen die ze niet nodig hebben en al die mannen die dromerig hun vrouw volgen in de hoop straks een paar Zweedse gehaktballetjes te mogen eten. (Ik eet daar trouwens altijd van die Gravad Lachs, met die te gekke mosterd-dillesaus ... maar ik dwaal af.)

En ja hoor, al bij binnenkomst kwamen we een stel tegen met drie kleine kinderen die continu huilden. Vooral de oudste, een schattig meisje van ongeveer vier jaar oud, schreeuwde hard. Ze

timmerde haar babybroertjes op hun hoofd, sloeg haar vaders arm driftig van zich af en was niet te kalmeren. Winkelende mensen keken verstoord hun kant op. Ik lachte ze stralend toe, want wij hebben ook onze portie drama met kleine kinderen in winkels wel gehad.

Een uur later (ik had het meisje van de ingang tot de kassa's horen schreeuwen) troffen we het gezin bij de ijsjes die ze naast de uitgang verkopen. Het kleutertje zat onder het roomijs en had een lach van oor tot oor op haar gezicht. Haar moeder maakte snel een foto, 'voor op Facebook' hoorde ik haar zeggen. Die lieve Facebook-vrienden hebben een hele andere indruk gekregen van het winkeluitje dan de werkelijkheid. En dat is niet erg, we leggen immers allemaal liever de mooie momenten vast.

Maar realiseer je dat die minder leuke momenten er ook mogen zijn. We kunnen allemaal wel roepen hoe prachtig de nieuwe kleren van de keizer zijn, maar uiteindelijk is hij toch gewoon naakt. De waarheid is dat waar geleefd wordt, gehuild wordt. En dat is prima! Haal het filter eraf, vind ik, dát is het echte leven.'

Robert en Kim knikten hevig toen ik deze woorden uitsprak op hun bruiloft. De zaal zat vol met hun dierbaren, de vrouwen allemaal in prachtige elegante jurken en de heren met schoenen die zo goed gepoetst waren dat ik mijn spiegelbeeld erin had kunnen zien.

De gigantische kroonluchter boven ons verspreidde een gezellig licht en langs de rijen stoelen stonden kandelaars met brandende dikke stompkaarsen. Een sprookje. Aan de instemmende blikken van het bruidspaar en hun familie zag ik dat ik de juiste snaar raakte met mijn betoog. Waar geleefd wordt, wordt gehuild. Het is niet anders.

Robert en Kim hadden elkaar ontmoet op duikvakantie op

Bonaire en het was liefde op het eerste gezicht. Eenmaal terug in Amsterdam verbouwden ze een statig grachtenpand tot hun eigen kasteeltje. Ze kregen twee gezonde kinderen, die allebei al binnen een maand doorsliepen. Toen Kim besloot de grote stap te wagen om haar vaste baan op te zeggen en haar eigen praktijk als freelance communicatiestrateg te starten, stroomden de opdrachten binnen. En hoewel ze hard werkten, leek hun energie eindeloos. Want naast het harde werken vermeldde de twee ook nog eens alles op hun beide Facebookpagina's en hun gezamenlijke Instagramaccount. Prachtige plaatjes van Kim, die moeder die, ondanks haar bloeiende carrière, altijd tijd vond om voor te lezen in de klas van haar kinderen en de basisschool te helpen versieren als Sinterklaas weer in aantocht was.

En als Robert een middag vrij had, zo kon men zien op Facebook, verraste hij hun kroost door ze van school te halen om samen met hun beste vriendjes door te rijden naar de Efteling.

'Hoe doen ze dat toch?' fluisterden de moeders op het schoolplein elkaar toe, terwijl ze zagen hoe de kinderen zich uitgelaten installeerden in de elektrische Tesla van Robert. 'Alles gaat ze zo makkelijk af!' Ook de Tesla stond een kwartiertje later op Facebook en Instagram.

Maar ineens lijkt er iets veranderd. Als Kim het met de kinderen over de volgende vakantie heeft en Robert om een mening vraagt, mompelt hij: 'Beslis jij maar.' Uit gewoonte plaatst ze een dag later een post op Facebook: vakantie geboekt, Ibiza it is! Maar er knaagt iets. Al een tijdje valt het Kim op dat Robert verstrooid is, afgeleid. Ze kan altijd zo genieten van de gesprekken die ze 's avonds hebben op de bank, met een wijntje erbij. Maar de laatste tijd gaat Robert vroeg naar bed. Kim vindt het altijd heerlijk hoe Robert moppen tapt aan de ontbijttafel met de oudste en eindeloze stoepkrijtses-

sies houdt met de jongste, waarbij hun oprit in een kleurrijke verzameling regenbogen, vlinders en paddenstoelen verandert. Maar de laatste tijd is het stil aan de ontbijttafel en de oprit ligt er grijs en saai bij. Ook de kinderen merken dat hun vader anders is. 'Het ligt niet aan jullie, papa is een beetje moe,' sust Kim. Misschien is hij druk op zijn werk, verklaart Kim haar mans mentale afwezigheid in gedachten, hij is vast gewoon toe aan vakantie.

Op een dag besluit Kim zichzelf de middag vrij te geven om thuis rustig aan de verjaardagstraktatie van de jongste te werken. Daar maakt ze een heel spektakel van met komkommers, tomaatjes, satéprikkers en bananen, en ze is van plan op Instagram een soort verslagje te doen van haar vorderingen.

Neuriënd klapt ze haar laptop open, maar dan valt haar oog op Roberts werktas. Die staat op de grond bij de deur. Verward pakt ze hem op en dan ziet ze dat ook zijn jas aan de kapstok hangt. 'Robert?' haar stem klinkt hol in het grote huis met de hoge plafonds. Ze loopt de trap op.

'Robert, lieverd ben je daar?'

Door de half openstaande slaapkamerdeur ziet ze iemand in bed liggen. Robert! Wat doet hij daar nou midden op de dag? En waarom antwoordt hij niet?

'Ben je ziek schat?' vraagt ze bezorgd, terwijl ze op de rand van hun luxe boxspring gaat zitten en door zijn warrige haar strijkt. Robert kijkt haar aan en begint te huilen.

'Wat is er?' Kim hapt naar adem. 'Is er iets gebeurd?'

'Nee, er is niets gebeurd,' weet Robert na een tijdje uit te brengen. 'En ik ben niet ziek. Ik voel me alleen zo ... zo ... leeg.' Terwijl Kim haar lief stevig vasthoudt en hem troost, vertelt hij dat hij al weken niet naar zijn werk is gegaan. Kim schrikt, maar weet nog niet dat hun zorgeloze leven voorgoed veranderd is.

Dat besef komt een week later, bij de huisarts. 'Op het oog heb ik alles wat ik me kan wensen. Ik leid een sprookjesleven, maar toch kan ik er niet meer van genieten.' Als Robert eenmaal begint te vertellen, volgen de woorden elkaar snel op. Het is fijn om zijn hart te kunnen luchten na er maanden alleen mee rondgelopen te hebben. Hij heeft opeens nog maar weinig interesse in wat hem eerder zo blij maakte, vertrouwt hij toe aan de huisarts waar Kim hem mee naartoe heeft gesleept. Hij is als verdoofd en het enige wát hij nog voelt is een ontzettende zelfhaat. Robert is depressief, concludeert de dokter. Waarom? Geen idee. Robert snapt het niet en Kim net zomin. Ze registreert wat de arts haar vertelt, maar het dringt niet echt tot haar door. Ook hun familie en vrienden vinden het heel moeilijk om te begrijpen wat de normaal gesproken zo opgewekte man doormaakt. Niemand weet goed wat ze kunnen doen om Robert te helpen. Na de diagnose blijft Robert hele dagen in bed. Dagen worden weken en weken maanden. Kim komt elke avond thuis bij een energieloze man die de deken over zijn hoofd getrokken heeft, ze herkent haar prins op het witte paard niet meer terug.

Ze haalt de kinderen van de opvang, kookt, ruimt op, brengt de kinderen naar bed en ploft alleen neer op de bank. De tranen slikt ze weg als hun kinderen vragen waarom papa nooit meer op het schoolplein staat of enthousiast doet over hun tekeningen. En hoewel ze aanvankelijk doorgaat met de vrolijke posts op de social media, weet ze de vrolijkheid niet meer op te brengen.

Het is een verschrikkelijke tijd, maar Kim blijft Robert steunen. En zijn dierbaren doen dat ook. Zijn vader rijdt hem naar therapie, zijn broer haalt hem uit bed en laadt hem in de auto om te gaan wandelen in het bos, want dat zou volgens de huisarts helpen. Kim blijft laten merken hoeveel ze van hem houdt.

En stukje bij beetje, vooral dankzij een hele goede psycholoog en medicijnen, komt er weer wat blijdschap in Roberts leven. Het duurt lang, misschien wel twee jaar, voor hij echt weer de oude is. Kim weet dat ze haar vriend terug heeft als hij haar op een woensdagmiddag verrast met een filmpje vanuit de Efteling. Woensdag is weer ‘papadag’, maar ze had geen idee dat hij met een hele schare kinderen naar het zuiden is gereden. Ze ziet haar stralende kinderen en hun vriendjes propjes in Holle Bolle Gijs gooien en hoort Robert het achter de camera uitproesten van het lachen als de oudste opeens geschokt roept: ‘O nee pap, mijn bril zat tussen die papiertjes!’ De tranen stromen over Kims wangen van opluchting.

En op een avond, als ze samen een wijntje drinken en wat praten, zegt Robert: ‘Weet je dat we al twee jaar onze telefoons alleen nog maar gebruiken om te bellen en te whatsappen? Dat we al die Facebooktoestanden achter ons hebben gelaten? Ik denk dat dat het begin was van mijn depressie, altijd maar weer presteren om het op social media te laten zien. Het is zo leeg. En ons leven is zo vol.’

Kim kijkt hem met tranen in de ogen aan en schiet helemaal vol als Robert even later op z’n knieën gaat en vraagt: ‘Zullen we trouwen? Ik geloof niet dat ik gelukkiger word dan ik nu ben en dat wil ik nog een keer heel goed vastleggen!’

Hoe fijn is het om hun geluk te vieren met alle dierbaren die hen gesteund hebben: samen op hun trouwdag. Hoe heerlijk om dat geluk te ervaren en te weten hoe kostbaar het is. Ze zijn er weer. Vol overtuiging beloven Robert en Kim er altijd voor elkaar te zijn. Er komen heel wat zakdoeken tevoorschijn als ik hun verhaal samenvat in mijn toespraak en benoem hoe sterk ze samen uit die moeilijke tijd gekomen zijn. In voor- en tegenspoed, daar gaat het om in de liefde.

Alle grote en kleine tragedies die bij een mensenleven horen, komen op de een of andere manier naar buiten op een trouwdag. Geen bruiloft zonder traan. Van geluk, maar ook om nare dingen die je samen hebt meegemaakt, om geliefden die er niet meer bij kunnen zijn, om wonden die weliswaar geheeld zijn maar altijd een litteken zullen achterlaten. En dat is niet erg. Als er een moment is waarop het geoorloofd is om stil te staan bij je leven samen en álles – het goede en het slechte – omhelst, dan is het wel op je bruiloft. Want je hebt het allemaal overleefd en je bent er nog, samen. Sprookjes zijn mooi en worden soms ook werkelijkheid, zeker op een trouwdag, maar een sprookje is pas echt een sprookje als het níet perfect is. Als er tegenslag, verlies en ziekte voorbij zijn gekomen maar je elkaar nooit los hebt gelaten. En dat geldt niet alleen voor geliefden, maar ook voor vriendschap. Ik had laatst een huwelijk waarbij onvoorwaardelijke vriendschap een grote rol speelde. Het ging zo:

‘Frank wil vandaag, op de belangrijkste dag van zijn leven, graag dat ik wat zeg tegen zijn belangrijkste maat. Dus Ben: Frank houdt van je, ook al zuip je tegenwoordig als een meisje, is je muzieksmaak verwerpelijk (Guus Meeuwis, serieus?) en support je de slechtste voetbalclub in de eredivisie.’

De hele zaal buldert van het lachen, mikpunt en getuige Ben nog wel het hardst, als ik deze woorden uitspreek op de bruiloft van Frank en Margriet. Bruidegom Frank en zijn maat Ben zijn geen bloedverwanten maar wel familie. Hun vriendengroep van zeven man heeft geen DNA gemeen, toch houden ze van elkaar alsof dat wel zo is. Op het introductiekamp bij hun studie vinden de mannen elkaar in humor (elkaar keihard afzeiken), interesses (voetbal, politiek en vrouwen) en bier (ze hebben zelfs een speciale bier-appgroep waarin ze elkaar foto’s sturen van de bijzondere

brouwsels die ze nu weer gevonden hebben). Ben heet niet alleen Ben maar is ook de Benjamin van de groep. Een vroege leerling die ook nog een klas heeft overgeslagen, een streber die in elk vak uitblinkt en na hun afstuderen een bliksemcarrière maakt in de reclamewereld. Hoewel hij zijn studiegabbers niet meer dagelijks in de collegezaal ziet, houden ze nauw contact. Daar zorgt Ben wel voor: hij is de regelaar van de groep en altijd de eerste die de datumprikker rondstuurt als ze elkaar te lang niet hebben gezien. Er is een maandelijks bieravond in hun stamkroeg en minstens twee keer per jaar trekken ze er met z'n allen op uit, bijvoorbeeld op wintersport. Als ze alle zeven samen zijn worden de mannen met verantwoordelijke banen en serieuze relaties weer even jongens. En ze bezweren elkaar dat ze nooit helemaal volwassen zullen worden, maar altijd nog te veel bier zullen drinken en te hard de piste af zullen snowboarden samen.

Het lot is soms raar en onbegrijpelijk. Amper een week na zo'n heerlijk bandeloos vriendenweekend, waar ze nota bene off-piste hebben gesnowboard en bijna van een klif af zijn gedonderd toen ze dronken van de après-ski naar hun appartement terug zwalkten, gebeurt het. Zijn z'n gedachten bij de belangrijke vergadering die die ochtend op de agenda staat? Struikelt hij over het stapeltje was dat op de tredes ligt te wachten om naar boven gebracht te worden? Niemand weet hoe of waarom het is gebeurd, maar Ben valt van de trap. Gewoon, thuis. Van een trap waar hij al duizenden keren vanaf is gelopen en op een dag als alle andere. Ben zal zich de val niet meer herinneren. Zijn vriendin Joëlle vindt hem een paar uur later, nadat zijn werk haar bezorgd heeft opgebeld omdat hij niet is verschenen. Als ze haar vriend bewusteloos onderaan de trap ziet liggen, belt ze gelijk 112 en de ambulance brengt Ben met loeiende sirenes naar het ziekenhuis. Daar constateren ze een

gebroken arm, gebroken rib en een zware hersenschudding. Zijn vriendin, ouders en zes beste vrienden zijn opgelucht als de arts komt vertellen dat Ben buiten levensgevaar is. Maar dan gaat de pieper van de arts en rent hij weg. Een paar uur later komt hij pas terug met slecht nieuws: Ben heeft er een hersenbloeding bovenop gekregen. 'Hij is buiten levensgevaar maar zal alles opnieuw moeten leren,' legt de chirurg uit terwijl hij van Bens ouders naar Joëlle kijkt. De vrienden staan achter hen. 'Praten, lopen. En het is nog maar de vraag of dat lukt, in hoeverre hij met revalidatie weer de oude zal worden.'

Voor Bens ouders en vriendin houden de mannen zich groot, maar even later in de parkeergarage laten ze hun emoties de vrije loop. Frank begint als eerste te huilen en dan geeft de rest ook maar toe aan dat klotegevoel. Met de armen om elkaars schouders geslagen staan ze minutenlang bij te komen. Op het flikkerende licht van een kapotte tl-balk na is het donker in de verlaten garage. 'We gaan hem er bovenop helpen,' doorbreekt Lodewijk het snotteren als eerste. 'We gaan alles doen wat menselijkerwijs mogelijk is om hem hier doorheen te slepen.'

En dat doen ze.

Na maanden in het ziekenhuis verhuist Ben naar een revalidatiecentrum. Daar moet hij dagelijks urenlang oefeningen doen. Het gaat tergend langzaam. Via de app werken de mannen een schema uit: ze gaan allemaal elke week langs in het revalidatiecentrum aan de andere kant van het land. Zo is er altijd een vriend bij Ben om hem moed in te praten en te entertainen met flauwe grapjes over zijn gebrekkige motoriek. ('Wie dondert er nou van de trap? Sukkel.') Als Frank na een maand een filmpje in de app-groep plaatst van Ben die zijn rechterhand beweegt, springen de overige vijf vrienden die avond meteen in de auto om dit wonder

live te kunnen aanschouwen. Juichend staan ze in Bens kamer in het revalidatiecentrum, om op de terugweg in Lodewijks SUV in huilen uit te barsten om hun vriend die nu weer alleen achterblijft in dat deprimerende kamertje tussen de bejaarden.

Op Franks trouwdag is Ben getuige. Inmiddels kan hij zijn hand zo goed gebruiken dat hij zelf zijn handtekening onder de trouwakte zet. Al gaat het wel wat bibberig. ‘Dat ziet er niet uit man! Heb je zitten zuipen ofzo?’ hoor ik Lodewijk grappen, als ze het document na de ceremonie met z’n allen bewonderen.

Hoofdstuk 5

Er zijn altijd uitersten. Ik ben al meerdere keren bij een trouwerij geweest die maar liefst drie dagen duurde. Een *event* van heb ik jou daar met gasten die bij de ontvangstbalie een entreebandje om hun pols kregen. Er was een eigen festivalterrein vol tenten, live muziek en foodtrucks. Een opblaaskussen voor de kids zo groot als een half voetbalveld. Ieder stel werd ondergebracht in een eigen glamping tent. Meisjes die bijna 24 uur per dag oesters rondbrachten. Zegt die ceremoniemeester ... ik bedoel weddingplanner ...ik bedoel die producent van het evenementenbureau tegen me: 'Kon u het een beetje vinden?' Het festijn vond plaats midden in de polder, maar de borden met 'John & Marianne – Big Fat Wedding' waren al vanaf de snelweg niet te missen. Bij het parkeerterrein was zelfs voorzien in een kiss-and-ridestrook, waar bezoekers konden worden afgezet. Het tegenovergestelde ken ik overigens ook: dat niemand de locatie kon vinden. Een stel dat was getrouwd in

de kerk en daarna een feestlocatie midden in een bos had gekozen, maar dat de routebeschrijving niet bleek te kloppen vanwege een omleiding en het bereik minimaal was ... Stond ik met allemaal familieleden op een verdwaalde parkeerplaats op onze telefoons te kijken waar het in gódsnaam kon zijn ...

Hoe dan ook: bij het plannen van een bruiloft komt veel kijken, dus ook het maken van keuzes. Als je extreem wil uitpakken zoals hierboven, maar ook als je gaat voor bescheiden en intiem. Hoe klein of groot, het verdient absoluut aanbeveling om overal over na te denken. Of de locatie nou een kasteel aan de mediterrane kust betreft, of je kiest voor partyboerderij 't Hoefje in de Achterhoek, het traject blijft hetzelfde.

Neem bijvoorbeeld de dresscode. In goed Nederlands: het kledingvoorschrift. Het klinkt misschien een beetje hysterisch om voor een themakleur te kiezen, maar sommige mensen vinden het nou eenmaal fijn om naar foto's te kijken met een bepaald kleurenpalet. En een hele belangrijke, maar je moest eens weten hoe vaak het (al dan niet bewust, dat laat ik maar even in het midden) misgaat: wit is voorbehouden aan de bruid. Tenzij je bij Sensation White trouwt.

Ik ben weleens aangekomen op een bruiloft waar de bruid zich hysterisch schreeuwend op het toilet had opgesloten en weigerde tevoorschijn te komen voor haar schoonzus zich verkleed had. Die had namelijk de euvele moed gehad om een witte jurk aan te trekken. We konden pas beginnen toen de vrouw naar huis was gereden om zich om te kleden, en dat duurde anderhalf uur. Diezelfde bruid had trouwens werkelijk afzichtelijke modderbruine jurkjes uitgekozen voor haar bruidsmeisjes, de vriendinnen van de jaarclub uit haar studententijd. Niet alleen de kleur deed pijn aan ieders ogen, maar het model flatteerde werkelijk niemand. Ik

vermoed in deze kwade opzet, want de bruid – laten we zeggen dat ze ongetwijfeld andere kwaliteiten had behalve haar *looks* – stak er bijzonder positief bij af.

En wie denkt dat alleen de vrouwen stress hebben van bruilofts-dresscodes, komt bedrogen uit. Ook mannen kunnen de nodige kledingstress ervaren. Het bruidspersoneel wordt soms geacht de pakken allemaal bij hetzelfde bedrijf te huren, want anders zijn de exemplaren die ze misschien zelf wel in de kast hebben hangen, nét allemaal een tikje anders en dat kan natuurlijk niet. Aldus het bruidspaar. Vol medelijden zag ik ooit een getuige met een knalrode nek. De bruid had geëist dat de getuigen allemaal hetzelfde door haar zorgvuldig geselecteerde kostuum droegen, maar de arme broer van haar aanstaande bleek een serieuze allergie te hebben voor het polyester in de kraag. Hij bleef onophoudelijk krabben en ik hoorde later dat hij tijdens het diner zelfs met een ambulance moest worden afgevoerd omdat hij geen lucht meer kreeg.

Ik heb heel wat zien langs komen, maar een van de meest memorabele kledingvoorschriften die ik heb mogen meemaken was die met als thema *Village People*. Het stel in kwestie was groot fan van de Amerikaanse discoformatie, die bekendstond vanwege hun ludieke kostuums: de bouwvakker, soldaat, indiaan (ik geloof dat de politiek correcte term *native American* is), politieman, motorrijder en cowboy. De bruid was een aangepaste versie van de indiaan, met een imposante witte verentooi en de bruidegom een politieman inclusief de Rayban-zonnebril en wapenstok. Ook de gasten hadden hun best gedaan, waarbij ik de meeste bouwvakkers en de cowboys telde (m/v).

Natuurlijk zijn er ook genoeg bruidsparen die een broertje dood hebben aan zo'n verplichte dresscode. Die geven er de voorkeur aan om hun gasten niet op kosten te jagen voor een outfit die

ze wellicht maar een keer dragen en/of vinden het vooral belangrijk dat hun gasten zich op hun gemak voelen. En in de meeste gevallen heeft zo'n ontspannen instelling zelfs tot gevolg dat de gasten alsnog alles uit de kast hebben getrokken om er fantastisch uit te zien. Er zijn er maar weinig die daadwerkelijk in hun trainingspak of op Crocs komen. Ik heb overigens ooit een collega-acteur in z'n motorpak bij een begrafenis zien verschijnen ... maar dat terzijde. Tot slot nog even over mij: hoewel het me weleens gevraagd wordt, doe ik nooit mee aan een dresscode. Niet omdat ik dwars wil liggen (lijkt me best geinig om me eens als soldaat te kunnen verkleden), maar hoewel ik heus weleens mag blijven hangen, ben ik geen gast. Ik sta daar in functie en daar hoort een zekere waardigheid en wellicht afstand bij die los staat van het feestgedruis. Vandaar dat ik me beperk tot mijn beste pak. Of soms inderdaad die toga. En mocht je het je afvragen: daaronder zit niet mijn gele Speedo, maar gewoon datzelfde pak. Dan is er nog de kwestie van het prikken van een datum. Het trouwhoogseizoen loopt ongeveer van mei tot en met september, vooral de vrij- en zaterdagdagen zijn geliefd. De meeste paren trouwen in de middag, maar avondhuwelijken winnen steeds meer aan populariteit. Mooie data zijn gewild. Je weet wel: zoals onze eigen koning en koningin deden, door op 2-2-2 (2 februari 2002) te trouwen. Drie gelijke getallen kon voor het laatst op 12-12-12 (12 december 2012), maar een trouwdag met twee dezelfde cijfers erin ligt nog volop binnen de mogelijkheden. Ook zie ik veel stellen die een datum met symboliek kiezen: de dag van hun eerste ontmoeting of kus bijvoorbeeld. Valentijnsdag, ook een mooie. Of juist met kerst of zelfs oudejaarsavond. Groot voordeel hiervan is natuurlijk dat mannen nooit meer hun trouwdag vergeten. Misschien is dit ook de reden waarom ik opmerkelijk vaak heb meegemaakt dat het

huwelijk samenviel met de verjaardag van de bruidegom. Laten we het op toeval houden. Een andere populaire trouwdag is de dag van een nationale feestdag. Bijzonder attent, want dan kunnen de meeste mensen veilig hun roes uitslapen. De 7e (wat weer een geluksgetal schijnt te zijn, als je daar in gelooft) van de maand is ook in trek. En daartegenover staat de dag dat het gros van de trouwers absoluut niet wil: vrijdag de dertiende. De dag van het ongeluk, wat volledig berust op bijgeloof natuurlijk, maar desalniettemin nemen mensen liever het zekere voor het onzekere. Toch was er een stel dat juist om deze reden op vrijdag de dertiende in het huwelijksbootje wilde stappen. Ze deelden namelijk een voorkeur voor dit getal. Want op de 13e hadden ze elkaar ontmoet, wisselden ze een maand (!) later de eerste kus uit, kregen ze 13 maanden later de sleutel van hun nieuwe huis en op vrijdag de 13e werd hun eerste kind geboren. En zo gebeurde het dat ik ze op vrijdag de 13e trouwde, om 13 uur natuurlijk. Dat ze gevoel voor humor hadden, bleek uit het feit dat ze een enorme ladder als erehaag hadden waar iedereen onderdoor moest lopen, er 13 zwarte katten rondliepen tussen de gasten en er binnen open paraplu's hingen ter decoratie. Voor wie niets heeft met bijgeloof: dit zijn allemaal voortekenen van ongeluk. Maar het was een prachtig huwelijk, waarbij alles op rolletjes liep. Een hele tijd later ontving ik een geboortekaartje: ook hun tweede kind was geboren op de 13e.

Het kiezen van de locatie is een essentieel onderdeel van de huwelijksdag. Ik trouw overal – mits de gemeente er toestemming voor geeft, maar aan mij zal het in ieder geval niet liggen: in je eigen woonkamer driehoog achter of op een peperduur landgoed, in de randstad of op een etmaal vliegen. In het laatste geval geldt overigens wel dat het dan een ceremoniële huwelijksvoltrekking

betreft. Voor de goede orde: er is geen enkele Nederlandse trouwambtenaar die voor de wet stellen in de echt mag verbinden in het buitenland.

Soms kiezen paren voor een plek waar ze een bijzondere band mee hebben. Dan verbind ik ze in de echt op een boot, in een brandweerkazerne (ik weiger alleen via de paal naar beneden te komen glijden, en ja: dat is me serieus eens gevraagd) of op peron 3 van station Utrecht Overvecht. (Perron 3 was de plek waar het stel elkaar ooit ontmoette. De laatste trein bleek niet te rijden, waarna ze naar de laatste taxi renden die ze tegelijkertijd bereikten. In plaats van ruzie te maken, besloten ze de taxi te delen: hoewel ze een heel andere kant op moesten. Hij bood onderweg heel galant haar eerst thuis af te zetten, waarop zij ontdekte dat ze geen geld bij zich had. Geen probleem, ze zou het overmaken, gegevens werden uitgewisseld. Maar toen ze voor haar deur stopten, stelde hij voor dat ze in plaats van hem terug te betalen, hem zou trakteren op een koffie. De rest is geschiedenis.)

En steeds vaker wordt het een locatie waar ze alles kunnen doen: trouwen, receptie, eten en feesten. Ideaal als je het mij vraagt: het is toch best prettig om niet van hot naar her te hoeven reizen in je beste kloffie. Jawoord op plek 1, receptie op plek 2 en feest op plek 3. En wie nodig je dan voor welk onderdeel uit? Tante Hermien wel voor de ceremonie en de receptie, maar niet voor het diner en wel voor het feest? Vandaar dat veel stellen tegenwoordig kiezen voor iets minder gasten die er dan allemaal de hele dag bij zijn. Wel zo gezellig en voorkomt een hoop scheve gezichten.

Wat ik nu allemaal heb aangestipt, is nog maar het topje van de ijsberg als het op het regelen van een bruiloft aankomt. De hoeveelheid werk en organisatie wordt vaak onderschat, ook al doen bruidsparen het bijna nooit helemaal zelf. Daar zetten ze namelijk

traditiegetrouw familie en vrienden voor in. En dat doen ze heel slim. ‘Wil je onze ceremoniemeester zijn?’ wordt gebracht als een erefunctie, een taak die is voorbehouden aan intimi. Omdat zij het stel zo goed kennen. Vervolgens werken die beste vrienden zich de hele trouwdag lang (en de weken, zo niet maanden, ervoor) helemaal uit de naad. Ze maken niet zelden vrij weinig mee van het geluk van het bruidspaar, omdat ze achter de schermen te druk bezig zijn met het regelen van alles en nog wat. Het is vaker dan een keer gebeurd dat de ceremoniemeester vlak voor het jawoord, toch het hoogtepunt van de dag, stiekem de zaal uitsloopt om zich er van te verzekeren dat de dienbladen met champagne wel klaar stonden. Als zo’n ceremoniemeester de pech heeft dat de bruid zich door de stress ontpopt tot een nietsontziende bridezilla, die heel in de verte misschien lijkt op zijn dierbare vriendin/zus/nichtje/noem maar op, is het op z’n zachtst gezegd een tamelijk ondankbare taak.

De weddingplanner is naar mijn bescheiden mening dan ook een van de betere Amerikaanse uitvindingen. Zodat je je dierbaren gewoon aan je zijde hebt, in plaats van dat ze als een kip zonder kop (want geloof me, organiseren is een vak, waar de doorsnee glazenwasser, accountant of juridisch medewerker geen kaas van heeft gegeten) rond te laten rennen. Een weddingplanner is een pro, heeft ervaring en weet exact waar zij mee bezig is (en in al die tijd heb ik nog nooit een mannelijke weddingplanner ontmoet, bedenk ik me nu). Iemand die de gestreste bruid zonder problemen zes keer op een dag kan bellen en precies weet wat te zeggen om een paniekaanval te voorkomen. Vroeger was zo’n betaalde bruiloftsregelaar misschien alleen voor de meer gefortuneerden weg gelegd, maar nu zie je dat het fenomeen steeds gebruikelijker wordt voor iedereen die graag een zorgeloze dag wil. Wat ik echt

een cadeautje vind aan familie en goede vrienden. Die moeten namelijk al zoveel.

Want naast die dresscode, het cadeau, het vrij nemen, het reizen, de speeches en stukjes is er voorafgaand aan de grote dag ook al het vrijgezellenfeest. Als je het me op de man af vraagt: tegenover dat fenomeen sta ik tamelijk ambivalent, want het is toch niet zo dat je voordat je trouwt nog vrij bent om het aan te leggen met een ander? Hoezo ‘laatste keer uitleven’? En stappen met vrienden kan toch zeker ook nog met een trouwring aan je vinger? Maar goed, het is een mooi excuus voor nog een feestje. Dit keer zonder dat ze zelf in de buidel hoeven te tasten. Sterker nog, ze hebben er geen omkijken naar, want dit wordt volledig buiten hen om georganiseerd.

De laatste jaren lijkt het steeds gekker te worden: het is bijna geen vrijgezellenfeest meer als er geen overnachting bij zit. En tweehonderd euro de man lappen gebeurt veel vaker dan je denkt (wie het waagt daar voorzichtig tegen te protesteren wordt meestal met een flinke dosis groepsdruk de mond gesnoerd).

De organisatoren gaan tot het uiterste om origineel te zijn. En daarbij komt het in hun enthousiasme soms voor dat de behoeftes en wensen van de overige vrijgezellenfeest-gasten uit het oog worden verloren. Vrouwen gaan paaldansen, varkens masseren, bh’s pimpen of sushi-bonbons maken. Ik heb geen idee wat dat laatste inhoudt, en zeewier met chocola lijkt me niet te vreten, maar het schijnt te bestaan. Al dan niet gecombineerd met ludieke opdrachten voor de bruid, zoals: ‘haal minstens 200 likes op Facebook met een foto van een ontbloot lichaamsdeel naar keuze – en het mag niet je hoofd, armen, benen, voeten, rug of buik zijn’ of ‘stop een banaan in je snuit en krijg vier mannen op straat zo gek dat ze die met hun mond van je aanpakken én opeten’. Mannen kiezen

vaak voor hele stoere activiteiten als zeevissen, biersteppen, een escaperoom, stuntrijden of een survivaltrip in de Ardennen. Opmerkelijk genoeg hoeft de bruidegom vaak niet zo veel. Behalve zich inhouden als hij een *lapdance* krijgt van een schaarsgeklede dame.

Vrijgezellenfeesten gaan vaak, héél vaak, gepaard met drama. Zo maakte ik eens mee dat de beste vriendinnen van de bruid niet op haar trouwdag waren, omdat er enorme ruzie was geweest. De bruid, een lieve vrouw maar een enorme stresskip en gezegend met een flinke portie controledrang, had een week voor de grote dag nog geen vrijgezellenfeest gehad. Ze belde bezorgd haar vriendinnen af (ze zouden het toch niet vergeten?) die zich allemaal van de domme hielden: 'Vrijgezellenfeest? Nee, ik weet van niets.' Ze waren door de organiserende beste vriendin geïnstrueerd om niets los te laten, want het moest een verrassing zijn dat ze de dag daarop naar een meezing-musical zouden gaan met overnachting in een chique hotel.

Die avond kreeg de vriendin echter een compleet doorgeflippte aanstaande bruid aan de lijn. Ze had de hele dag gehuild omdat ze dacht dat haar vriendinnen haar vergeten waren en was compleet overstuur. Door de stress van de bruiloftsorganisatie liep ze namelijk al op haar laatste benen. Toen de beste vriendin overstag ging en vertelde dat er heus wel iets gepland stond, sloeg het verdriet bij de bruid om in woede. Had ze daarvoor die verschrikkelijke dag vol huilbuien en hyperventilatie doorstaan? Terwijl ze al zoveel op haar bord had liggen? Wisten haar vriendinnen na al die jaren dan nog niet dat ze een controlfreak was, die totaal niet goed gedijde bij verrassingen? Nu hoefde het niet meer, schreeuwde de aanstaande bruid door haar telefoon en hing op. En ze hield voet

bij stuk. Het hele vrijgezellenfeest werd afgeblazen en op de bruiloft ontbraken de zes beste vriendinnen van de bruid.

Maar het kan ook anders lopen. Laten we zeggen dat Jerry niet meer helemaal broodjenuchter was op het vrijgezellenfeestje van zijn vriend Bart. Ondanks zijn door alcohol vertroebelde blik, zag hij aan de bar in een kroeg in Alkmaar een meisje dat minstens zo dronken was. Angelique kon door haar dronkenschap – ze was op een ander vrijgezellenfeestje, namelijk van haar beste vriendin Annette – niet echt meer onderscheiden met wie ze praatte en ging uiteindelijk maar gewoon met Jerry mee naar zijn huis. Ze strompelden samen de trap op en kregen het ondanks hun toestand voor elkaar om nog iets van actie onder dekens te beleven. De volgende ochtend werd Angelique als eerste wakker. Heel even wist ze niet waar ze was, maar toen ze zich dat realiseerde trok ze haar kleren aan en ging er als een haas vandoor. Een paar dagen later waren ze ieder aanwezig op de bruiloft van hun vrienden, dachten met gemixte gevoelens terug aan het de bewuste nacht en vergaten elkaar vervolgens.

Pas twee maanden later kwam ze erachter dat ze zwanger was. En aangezien ze het afgelopen halfjaar maar een keer seks had gehad, wist ze gelijk wie de vader was. Ze moest diep in haar geheugen graven om te achterhalen waar ze Jerry (zo heette hij toch?) had achtergelaten toen ze in allerijl het huis verliet. Zonder onderbreuk overigens, geen idee waar ze die destijds had gelaten. Maar ze speurde Jerry op en vertelde hem dat hun nachtelijke escapade niet zonder gevolgen was gebleven.

‘Maar dan moeten we trouwen!’ riep Jerry onmiddellijk uit en sloot haar in zijn armen.

Dat had Angelique niet zien aankomen. Maar ze keek in zijn

nuchtere ogen, rook de heerlijke geur in zijn nek en beantwoordde als vanzelf de gepassioneerde kus die hij op haar lippen drukte.

Een halfjaar later trouwde ik Jerry en Angelique, die met recht een stralende bruid was met haar dikke buik. 'Ze krijgen een zoon-tje!' mocht ik in mijn speech verklappen. Ondanks de wat rommelige start, hield hun liefde stand. Inmiddels hebben ze hun tweede én derde liefdesbaby op de wereld gezet.

Chris en Lucia zagen elkaar voor het eerst in het warme Zuid-Europa, in Spanje om precies te zijn. Daar was Lucia geboren en getogen. Chris was een weekendje in Barcelona met zijn neef en kreeg Lucia in het vizier op een bootfeest. Nadeel van een feest op een vaartuig vind ik persoonlijk altijd dat je er niet vanaf kunt op het moment dat het jou uitkomt. Maar daar had Chris helemaal geen last van. En niet vanwege de vele zongebruinde dames in bikini, maar vanwege één specifiek exemplaar. Chris was namelijk meteen onder de indruk van de Spaanse schoonheidskoningin Lucia. Hij kon zijn neef Mike wel zoenen toen die hem aan het vrolijke meisje in haar spierwitte bikini voorstelde.

Ze bleek niet alleen absurd knap, maar ook nog eens makkelijk om mee te praten. Sterker nog: Chris had nog nooit zo moeiteloos een gesprek gaande gehouden met iemand van het andere geslacht. En dat terwijl ze elkaar amper verstonden! Toch zaten ze uren te kletsen met hun voeten in de azuurblauwe zee. Haar sexy verschijning, maar ook haar lieve gezichtje en haar charmes stonden op zijn netvlies gebrand toen ze die avond afscheid namen.

Chris had niet gedacht dat hun ontmoeting ooit een vervolg zou krijgen. De sympathieke grafisch vormgever was nooit goed geweest met vrouwen. En Lucia, vond hij, was veel te knap, zelfverzekerd en bruisend voor hem. 'Zet haar maar uit je hoofd,

Chris,' sprak hij streng tegen zichzelf in de taxi naar het vliegveld, de volgende dag. Hij wiste de selfie die Lucia en hij tijdens het feest gemaakt hadden uit zijn telefoon. Vastberaden drukte hij op het prullenbakje-icoontje: hij zou zichzelf niet kwellen met fantasie en die toch nooit werkelijkheid zouden worden.

Ondertussen liet Lucia diezelfde selfie enthousiast aan haar beste vriendin zien, terwijl ze een borrel dronken na hun werk. 'Hij is zo leuk,' zuchtte ze. 'Maar hij woont in Nederland!' *'So what?'* Haar vriendin vond dat dat geen belemmering was. Tegenwoordig was je overal zó. En bovendien: had Lucia niet zelf laatst geroepen dat ze helemaal klaar was met die gladde Spaanse mannen? Dat ze zo'n leuke Noord-Europeaan wilde die weliswaar vergat de deur open te houden maar tenminste betrouwbaar was, lekker lang en niet zo behaard?

Die avond plofte Chris voldaan in de kleedkamer van de sport-school neer na een uurtje rennen op de band en checkte zijn telefoon. Zijn adem stakte: een app van een Spaans nummer! Het zou toch niet ... maar het was wel zo. Lucia had Chris zijn nummer bewaard nadat hij haar die avond de foto doorgestuurd. Of hij nog een keer naar Barcelona kwam, las Chris. Hij kon een klein vreugdedansje niet onderdrukken. En het maakte hem helemaal niks uit dat er precies op dat moment een groepje spierbundels binnen kwam dat daar getuige van was. Toen hij jubelend de vraag beantwoordde waarom hij in z'n blote kont door de kleedkamer danste, deelden ze in zijn vreugde door hem op hun brede schouders te nemen. Toen ze langs de spiegel hosten en zich realiseerden dat hij nog steeds in Adamskostuum was, wisten ze niet hoe snel ze hem neer moesten zetten.

Zodra hij kon, vloog Chris naar Barcelona. Op het moment dat hij op luchthaven Barcelona El-Prat landde, kreeg hij acuut buik-

pijn. Wat haalde hij zich wel niet in zijn hoofd? Het was vast een grap, ondanks dat ze over en weer dagelijks tig berichten hadden gestuurd. De buikpijn maakte spontaan plek voor een hele kudde aan vlinders toen hij Lucia achter de douane ontwaarde. Met een zelfgemaakt bordje, waarop 'CHRIS' stond. Met een hartje als puntje op de i. Ze was nog net zo knap als hij zich kon herinneren en ze leek minstens zo nerveus als hij. Lucia en Chris vielen elkaar in de armen en huppelden hand in hand naar buiten. Ze nam hem mee naar het centrum van de stad en Chris kon niet geloven dat hij bij haar hoorde terwijl al die mannen, al die bouwvakkers, al die toeristen hun hoofd omdraaiden zodra Lucia langsliep. Kijken mochten ze. Maar hĳ, Chris uit Kudelstaart, liep naast haar, zijn arm om haar frêle schouders. Af en toe stopten ze, zomaar midden op straat. Om elkaar diep in de ogen te kijken, een stralende lach uit te wisselen, nauwelijks gelovend dat ze weer in elkaars gezelschap waren. Het weekend vloog voorbij. Op zondagavond huilden ze allebei tranen met tuiten. Maar het weekend erop was Chris er weer. Met dank aan Easyjet. Het weekend daarna vloog Lucia naar Schiphol. De verliefdheid groeide en groeide, totdat die te groot was voor twee landen. Allebei waren ze bereid om hun thuis op te geven voor de ander. Totdat Chris op zijn knieën bezwoer dat hij dolgraag Kudelstaart wilde verruilen voor Barcelona. Niets ten nadele van het dorp aan de Westeinderplassen, maar Barcelona ... zeg nou zelf. Chris nam afscheid van zijn werk, zijn vrienden, zijn huurwoning en zijn sportschool. Waar hij natuurlijk de spierbundels opzocht om persoonlijk te melden dat hij de liefde achterna ging. De high fives waren niet van de lucht.

En Barcelona en Chris waren voor elkaar gemaakt. Hij voelde zich daar als een vis in het water. Krap een halfjaar later, vroeg Chris zijn Lucia ten huwelijk. Uiteraard nadat hij zijn Spaanse

schoonvader in spe om haar *mano* had gevraagd. De beste man had gezien hoe gelukkig hij zijn dochter maakte en gaf die *gringo* zijn zegen. Lucia kon haar geluk niet op en er werden plannen gesmeed voor een prachtig huwelijksfeest net buiten de stad. Grappig genoeg was het de Spaanse Lucia die voorstelde om mij te vragen hun ceremonie te leiden. Het officiële jawoord zouden ze doen op het gemeentehuis met z'n tweeën, maar het grootse feest, daar moest ik komen speechen. De reden dat ze voor mij koos? Omdat Lucia ook graag Chris' moedertaal wilde leren, besloten ze dat te doen aan de hand van een tv-serie, waarbij Chris zou vertalen. Chris had bij wijze van grapje als afscheidscadeau de dvd-box van *Divorce* gekregen van zijn vrienden. En op die manier had ze na vijf seizoenen een aardig woordje Nederlands geleerd.

De dag voor hun bruiloft werden zowel Chris als Lucia geheel onverwacht ontvoerd door hun vrienden. De groep van Chris bestond deels uit Spanjaarden, deels uit zijn Nederlandse makkers die voor de gelegenheid waren ingevlogen. Ze kozen voor de praktische aanpak: er moet worden gegeten en gedronken. Meer hoefde het niet te zijn. Tot diep in de nacht ging het feest door. Lucia's vriendinnen hadden een soortgelijke aanpak voor haar. Het was nog net niet licht toen ze allebei thuis werden gebracht. Waarna ze gelukzalig in elkaars armen in slaap vielen.

De volgende middag stond ik op mijn paasbest op een prachtige buitenlocatie. De zon scheen volop, de gasten zagen er op hun spaansbest uit en de live band verzorgde sfeervolle achtergrondmuziek. De vrienden en vriendinnen die bij de beide vrijgezellen aanwezig waren geweest, waren er ook. Sommigen van hen zagen wat pips, maar de zonnebrillen verhulden het ergste leed.

Stipt om 17 uur zou ik beginnen met de speech. Maar om 17:30 uur waren Chris en Lucia nog in geen velden of wegen te bekennen.

nen. Nu ben ik best bekend met de Spaanse mentaliteit wat betreft op tijd komen, maar voor een trouwdag was dit wel opmerkelijk. De gasten begonnen onrustig te worden. De telefoons van Chris en Lucia stonden uit. De vrienden van de vrijgezellen beweerden bij hoog en laag dat zowel de bruid als de bruidegom in spe keurig thuis waren afgezet en dat ze zelfs hadden gewacht tot ze hen naar binnen hadden zien gaan. Om 18 uur besloot de vader van Lucia naar hun huis te gaan. Een uur later belde hij zijn vrouw, die inmiddels in alle staten was. Ondanks herhaaldelijk aanbellen, werd er niet open gedaan. Met zijn reservesleutel was hij naar binnen gegaan, om daar het stel bewegingsloos aan te treffen in bed. Hoewel hij bijna een hartverzakking kreeg, zag hij dat ze ademden. Toen hij de gordijnen open-rukte en de ramen open gooide (het stonk naar een kroeg in hun slaapkamer), werd Lucia wakker. Verschrikt keek ze naar haar vader, die in haar slaapkamer stond. Toen hij tegen haar begon te bulderen in rap Spaans, ontwaakte ook Chris eindelijk. Ze waren allebei zo dronken geweest, dat ze de wekker niet hadden gehoord en de hele dag hun roes hadden liggen uitslapen. Chris wilde zijn excuses maken, maar toen hij zijn mond open deed kwam er alleen een stroom zuur braaksel naar boven. Over zijn schoonvaders keurig gepoetste schoenen. Lucia haalde nog net de badkamer. Het was duidelijk: ze verkeerden beide in verregaande staat van ontbinding. Het huwelijksfeest zou hem niet worden die dag. Vader liet zijn dochter en haar verloofde een liter water drinken, gaf ze een paracetamol en sommeerde ze weer in bed te gaan liggen. Want dat was het enige waartoe ze in staat waren. Nog voordat hij de deur achter zich dicht trok, sliepen ze alweer.

Bij aankomst van het feest, pakte hij de microfoon. Hij bood de gasten duizend excuses aan en vroeg ze vooral door te gaan met

feesten, ze waren er nu toch. Van bedrukt en ongerust sloeg de stemming nu om naar lacherig. Wat een verhaal zou dit worden! De band voelde haarfijn aan wat er nodig was en schroefde het volume op. Het werd een prachtig feest. Zonder bruidspaar.

De volgende dag waren Chris en Lucia er nog niet helemaal bovenop, maar ze stonden er. In vol ornaat. Enigszins wit weg getrokken, dat dan weer wel. Haar vader gaf de bruid weg, met een net even te harde klap op de schouder van Chris en een dikke vette knipoog naar mij. En zo werd het een huwelijksfeest dat twee dagen duurde. Een waar nog jaren over werd nagepraat in bepaalde buurten van Barcelona.

Hoofdstuk 6

Leuk hoor, dat aanzoek. Jij en je geliefde zitten in een bubbel, want eindelijk (of nu al) gaan jullie trouwen. En die bruiloft, hoe moeilijk kan dat zijn? Je huurt een zaaltje, nodigt wat vrienden uit, vraagt een bekende B-acteur om het aan elkaar te lullen en schuift elkaar de ringen om. Klaar is Kees.

De werkelijkheid is weerbarstiger. Trouwen doe je nooit alleen. Je familie en vrienden willen soms ook een vinger in de pap hebben als het aankomt op de invulling van jullie dag. Moeders die weigeren op hun hoge hakken door het zand te strompelen omdat jij een strandbruiloft wilt, vaders die graag het diner voor hun rekening willen nemen maar niet als je zo'n achterlijke foodtruck inhuurt. Je schoonzus die perse haar met ADHD gediagnosticeerde zoontjes mee wil nemen: 'Hoezo geen kinderen erbij? Onze drieling hóórt er toch bij (en als we de iPad meenemen zijn ze heus wel even tien minuten stil tijdens de ceremonie)?!'

Bemoeizuchtige familieleden zijn een grote bron van stress voor veel bruidsparen die ik ontmoet. Maar tegelijkertijd is het ook begrijpelijk dat ze iets te zeggen willen hebben over jouw trouwdag. Want in feite belast je je directe omgeving nogal als je gaat trouwen. Iedereen moet op die dag volledig in dienst staan van jou. Mensen moeten hun werk afzeggen, kilometers maken, geld doneren en outfits aanschaffen die passen bij het door jullie uitgekozen thema. Ze moeten een hele dag lang hun ex-man of -vrouw tolereren of vriendelijk glimlachen naar die broer waar ze al twee decennia lang mee gebrouilleerd zijn. En dan hebben we het nog niet eens over de taken die sommige vrienden en familieleden toebedeeld krijgen op zo'n bruiloft.

Al je dierbaren leven mee en wérken mee. Het zwaarst is het voor de ceremoniemeester. Maar ook de getuigen zijn heel belangrijk. Niet alleen omdat ik zonder hun handtekening simpelweg geen huwelijk kan sluiten, maar ook omdat hun taak van die dag symbool staat voor wat ze voor de bruid of bruidegom betekenen. Getuige word je niet zomaar, het is echt een eer. Ik geniet altijd van de emotie bij getuigen als ik in mijn toespraak benoem waarom juist zij voor die handtekening zijn uitverkoren. Nooit wordt er zoveel geknuffeld, gezoend en uitgesproken als op een bruiloft. Het is een van de weinige gelegenheden waar heel duidelijk is wie er belangrijk voor je is en waarom. Waar je je dierbaren in het zonnetje zet en gewoon vertelt wat ze voor je betekenen.

En als het goed is, is dat de stress en druk die het ceremoniemeesters en getuigen oplevert dubbel en dwars waard. Tegelijkertijd levert de keuze voor getuigen soms ook grote dilemma's op. Want wat als je drie zussen hebt? Of drie beste vrienden? Er kunnen er toch echt maar twee op de akte. Ik heb eens meegemaakt

dat een derde getuige op een inlegvelletje in de officiële akte haar handtekening zette. De bruid had het niet over haar hart kunnen verkrijgen om uit haar drie beste vriendinnen er twee als getuige te kiezen. En daarmee de derde buiten te sluiten. Maar dan rijst de vraag: wie tekent er op het inlegvel? In ieder geval iets om vooraf goed over na te denken. We willen per slot van rekening wel dat het een feestje wordt.

Als ik een stel mag trouwen, voelt het een beetje alsof ik hun hele familie- en vriendenkring mag trouwen. Trouwen draait niet alleen om de liefde tussen twee mensen, maar ook om het vieren van die liefde met familie en vrienden. Zo'n dag is mooi vanwege de nadruk op de liefde tussen bruid en bruidegom én omdat familiebanden en vriendschappen in het zonnetje worden gezet. Liefde in de breedste zin van het woord. Op de trouwerij van Pien en Tim was de aanwezigheid van haar beste vriendinnen onmisbaar. En zelfs verloren dierbaren waren er op hun eigen manier toch een beetje bij.

De steentjes van het grindpad knarsen als ik ze plet met mijn net gepoetste schoenen.

Ik houd mijn hand beschermend boven mijn ogen tegen de felle zon. Een paar meter verder hoor ik het opgewekte geroezemoes van bruiloftsgasten die aankomen. Ze hebben er zin in.

Als ik op een trouwlocatie aankom, zoek ik altijd als eerste de ceremoniemeester op om me te melden. De ceremoniemeester is heel makkelijk te herkennen. Het is degene die als een kip zonder kop rondrent en een blik van afgrijselijke stress op zijn of haar gezicht heeft. De belangrijkste dag uit het leven van je vrienden vlekkeloos te laten verlopen is dan ook een enorme verantwoordelijkheid.

‘Hai, ben jij Nancy?’

‘Ja, hoe wist je dat? O wacht. Tirza, die moeten in het gangpad. Op de grond, bij elke rij een! Sorry, en jij bent?’

‘Ik ben D ...’

‘Neeeeeeeeeee, Joey, niet daar! We proosten in de loungehoek. Daar staat de zon. Zeg tegen de violiste dat ze daarheen loopt meteen na het tekenen. Sorry, je zei?’

Ze strijkt een door het zweet nat geworden pluk haar achter haar oor terwijl ze me voor het eerst echt aankijkt.

‘Ik ben Dirk en ...’

‘O natuurlijk, ik zie het al! Dirk Zeelenberg! Wat heerlijk dat je zo mooi op tijd bent. Dat geldt niet voor iedereen. We lopen een kwartier achter op schema. Zou je even mee willen lopen? Het is voor de gasten een verrassing dat jij Pien en Tim trouwt. Dus ik verstop je even in de koffiekamer. Luister. Om twee over drie komen Pien en Tim aan. Als jij om zeven over drie iedereen welkom kunt heten ...’

Braaf loop ik mee met de beste vriendin van de bruid, zonder oogcontact te maken met de gasten voor wie het nog een verrassing is dat ik de trouwambtenaar ben. Nancy heeft donkerblonde krullen en helderblauwe ogen. Ze draagt een knielange zachtroze jurk en in haar haar prijkt een botergele voorjaarsbloem. Als ceremoniemeester houdt ze zich natuurlijk perfect aan het thema van de bruiloft: Pasen, voorjaar, pastel. Binnen een minuut heeft ze me naar de koffiekamer geloodst en ongevraagd een cappuccino (ik drink ’m liever zwart met een zoetje) voorgezet om zich al belend weer naar voren te haasten waar het geluid nog getest moest worden en de violiste geïnstrueerd. Nancy staat niet alleen voor de zware taak om alles in goede banen te leiden: haar zus Joy is ook ceremoniemeester. Maar die zit net even een welverdiende si-

garet te roken in de koffiekamer waar ik me verborgen houd voor de gasten. Je mag hier natuurlijk helemaal niet roken, maar ik zal de laatste zijn om een hardwerkende ceremoniemeester terecht te wijzen.

‘Ook een vriendin van Pien?’ vraag ik. De jongere zus van Nancy, een sportief type met kortgeknipt haar, knikt terwijl ze haar sigaret uit het raam gooit. Ze mist de hoed van de moeder van de bruidegom maar net.

‘Wij drieën hebben zoveel meegemaakt: Nancy, Pien en ik. Dat zou je niet geloven,’ vertrouwt ze me toe. En met een blik uit het raam, waar ze ziet dat Nancy alles onder controle heeft, begint ze aan het verhaal van hun ontmoeting.

‘Hoi, ik ben Pien, wij wonen sinds vorige week naast jullie.’ Met die woorden belde Pien tien jaar geleden aan bij Joy. Joy zag een knap meisje met een vriendelijk gezicht voor de deur staan. Ze leek ongeveer even oud: halverwege de twintig. Ze nodigde haar uit binnen te komen voor koffie en al snel werden Pien en zij dikke vriendinnen. Toen Joy’s zus Nancy een paar maanden later aan de overkant een huis kocht met haar verloofde, ontstond al snel een hecht vriendinnenclubje.

’s Winters maakte Joy een grote pan erwtensoep en kwamen Pien en Nancy regelmatig spontaan binnenlopen om een kop naar binnen te werken. ’s Zomers zetten ze klapstoeltjes voor de deur en deelden ze een fles wijn. Ze werden binnen een jaar alledrie moeder, wisselden kleertjes en tips uit, verzekerden elkaar dat de slapeloze nachten een fase waren en brachten de babyfoon langs als ze een keer uiteten wilden met hun lief.

De moeder van Nancy en Joy, May, woonde aan het einde van de straat. Ze had haar dochters alleen opgevoed nadat hun vader,

een werkloze muzikant die teveel drugs gebruikte, er vandoor was gegaan toen de meisjes nog niet eens konden lopen. Nancy en Joy hadden hun vader nooit leren kennen maar ook niet gemist dankzij die positieve en levenslustige moeder.

May werd al snel een tweede moeder voor Pien, die haar eigen moeder als kind verloren had. Met haar fladderige gewaden, enorme collectie new age-boeken en de verzameling lieveheersbeestjes-prullaria in de vensterbank was May het tegenovergestelde van de degelijke en nuchtere moeder die Pien ooit had, maar ze vond in haar dezelfde warmte en acceptatie. Het voelde als een grote familie: Pien, Joy en Nancy, hun mannen en kinderen en oma May.

Op een dag ging midden in de nacht de bel bij oma May. Ze gluurde uit het raam wie het was, want op dat tijdstip moest je nooit zomaar opendoen als vrouw alleen. Door de felpaarse gordijnen met gouden boeddha's erop zag ze dat het John was, de vriend van haar dochter Nancy. Of hij een nachtje mocht blijven slapen want Nancy had hem eruit gegooid, was de vraag toen May de deur opende.

Voor May was dit geen verrassing: Nancy en John hadden altijd ruzie, niet in de laatste plaats door zijn gokverslaving. Terwijl haar dochter Nancy de eindjes aan elkaar knoopte en blij was als Pien haar wat kleertjes van haar oudere zoon toeschoof voor hun kleintje, jaagde John er enorme bedragen doorheen in de lokale gokhal. Dit keer bleek de ruzie een definitieve breuk. John had het spaargeld voor een nieuwe fiets voor hun zoontje vergokt. Nancy had er genoeg van en zei dat hij nooit meer thuis hoefde te komen. En ze meende het. Pien en Joy steunden haar waar ze konden. Ze luisterden naar Nancy's verhalen en verzekerden haar dat ze het alleen kon. Nancy voelde haar zelfvertrouwen groeien.

Maar het bleef niet bij één scheiding.

‘Ik ben nu ook een alleenstaande moeder,’ deedte Pien plompverloren mee tijdens een zonnige middag op klapstoeltjes in een van hun voortuinen. Haar vriend was bij haar weggaan. Voor een ander. Groot was de verbazing toen Joy een maand later óók bekend maakte dat ze ging scheiden van haar man. Die twee leken altijd het perfecte huwelijk te hebben. Ze hadden nooit ruzie, bevestigde Joy. Maar ze waren ook niet meer verliefd. Ze leefden langs elkaar heen en alle passie was weg uit hun relatie. Daarom hadden ze in goed overleg besloten om uit elkaar te gaan.

Drie vriendinnen in één straat, binnen een jaar alledrie moeder geworden, binnen een jaar alledrie hun relatie voorbij. Het is bekend dat vrouwen die veel tijd met elkaar doorbrengen gelijktijdig gaan menstrueren, maar dit was andere koek. ‘Zit er soms iets in het water?’ graptten ze. Gelukkig hadden ze elkaar. En May. Bij oma May konden ze altijd uithuilen of de kinderen even droppen om een middagje samen naar de sauna te gaan. Maar toen overkwam de vriendinnengroep een nieuwe tragedie.

Pling! ‘O *shoot*’, onderbreekt Joy haar verhaal terwijl ze het appje leest. ‘Ik moet nu even Nancy gaan helpen. De getuigen zijn er nog niet en de batterijen van de microfoon zijn op. Tot zo!’

Ik lees mijn speech nog eens rustig door in de koffiekamer terwijl ik door het raam de laatste bruiloftsgasten aan zie komen snellen. Ja mensen, je hoort nog eens wat als trouwambtenaar. Wat een bijzonder verhaal van deze drie vriendinnen, die samen zoveel hebben meegemaakt.

Terwijl ik Nancy achter de deur bevelen hoor roepen en, zo hard als haar mintgroene naaldhakken het toelaten, heen en weer hoor rennen, bedenk ik me voor de zoveelste keer hoe ontzettend lief die ceremoniemeesters toch zijn. En al die andere dierbaren

die het bruidspaar helpen om de dag van hun leven te realiseren, waarbij er soms best veel wordt gevraagd. Ik heb eens meegemaakt dat moeder en zussen zeven avonden lang decoratiezakjes hadden gefröbeld voor de bruidssuikers. Zeven avonden! Ach, en die arme schoonmoeder die alle jurken voor de bruidsmisjes eigenhandig had genaaid. Daar was ze wel een halfjaar mee bezig geweest volgens mij. De handgestempelde enveloppen, de last minute met ludieke foto's beplakte bellenblaaspotjes omdat de voorbedrukte exemplaren toch niet op tijd werden geleverd.

Of dat bruidspaar dat een 'Amerikaanse bruiloft' had bedacht, kortom: neem je eigen eten en drinken mee. Vrienden hadden speciaal busjes gehuurd om kratten vol bier in te kunnen laden en een lieve tante had in haar kleine keukentje tachtig gevulde eieren gemaakt. Of eigenlijk 160, maar de eerste partij was zo van de schaal de keukenvloer op gegleden voor het arme mens de koelkast bereikt had. Glibberige dingen, die gevulde eieren.

'Alles onder controle?'

'Alles onder controle,' lacht ceremoniemeester Joy als ze weer naast mij plaatsneemt in de koffiekamer.

Ik pak de draad van ons gesprek weer op. 'Vertel verder. Jullie waren alledrie van je man af en toen gebeurde er weer iets naars?'

'Klopt,' zegt Joy terwijl ze een sigaret opsteekt. 'Maar eerst ontmoette Pien Tim.'

Nadat haar vriend haar zomaar had verlaten, dacht Pien dat ze voorlopig wel klaar was met mannen. Maar toch werd ze al na een jaar straalverliefd op een collega. En hij op haar. May en de zussen waren blij voor Pien en zagen dat Tim goed bij haar paste.

En toen gebeurde er iets vreselijks. Het verlamde Nancy en Joy en reet oude wonden open bij Pien. De kinderen waren allemaal op school en de drie vriendinnen belden aan bij May voor hun we-

kelijkse maandagochtend-koffiedate. Maar May deed de deur niet open. Na minutenlang aanbellen, bonken en door de brievenbus roepen, gebruikten ze hun eigen sleutel. Toen ze in het stille huis op onderzoek uit gingen, vonden ze May in haar bed. Joy slaakte een ijselijke gil. Huilend omarmde Nancy haar terwijl Pien naar beneden rende om 112 te bellen. Al wist ze dat het te laat was. Ze hadden alledrie gezien dat May er niet meer was, daar in dat levenloze lichaam in bed. May was overleden. Zomaar. Op een gewone doordeweekse avond in haar slaap was haar hart ermee gestopt. Joy en Nancy zaten in shock op de bank terwijl de ambulancebroeders zich de trappen op haastten van May's kleurrijke huis. Pien kon alleen maar denken aan haar eigen moeder, die twintig jaar daarvoor ook zo plotseling en veel te vroeg was gestorven.

Een week later zaten Pien, Joy en Nancy na de uitvaart in de tuin koffie te drinken. 'Ik kan het nog steeds niet geloven,' stotterde Joy. Nancy slikte haar emotie weg en precies toen ze een slok van haar koffie wilde nemen landde er een lieveheersbeestje op de rand van het kopje. 'Kijk dan', fluisterde ze. Alledrie staarden ze naar het rood-zwart gestipte kevertje.

'Dat is een teken van May,' zeiden ze overtuigd tegen elkaar.

Haar moeder was gek op lieveheersbeestjes, legt Joy mij uit terwijl we steeds luider geroezemoes horen achter de deur van de koffiekamer. Buiten is het geluid getest, de violiste staat klaar en de gasten genieten van het voorjaarszonnetje voor het kasteeltje dat bij het landgoed hoort. De vader van de bruid is me even gezelschap komen houden op mijn verstopplek in de koffiekamer. Vanachter het glas zien we hoe het personeel voorzichtig grote dienbladen vol zet met champagneglazen die straks gevuld zullen worden. Ceremoniemeester Nancy heeft inmiddels iets anders aan haar hoofd. Ze ziet afkeurend hoe een neef zich totaal niet aan de dress-

code heeft gehouden: hij heeft een felrood glimmend pak aange-trokken. Verder af van de pastel-themakleuren had zijn outfit niet kunnen zijn, blijkbaar wil hij een statement maken. Ik sta al netjes op mijn plaats in mijn keurig gestreken toga als Nancy en haar zus Joy het applaus inzetten voor bruid Pien en bruidegom Tim. Ze komen luid toeterend aan in een klassieke cabrio. Vervolgens par-keert de bruidegom de wagen net even te dicht bij de muur, waar-door de bruid – hoewel ze dappere pogingen doet met die enorme jurk aan – zich met de beste wil van de wereld niet naar buiten kan wurmen. Als eindelijk het kwartje valt bij de bruidegom, zit er niets anders op dan even een stukje achteruit rijden. Waarbij haar bruidsjurk in de haast tussen het portier terecht komt en over de grond sleept. En ik moet bekennen: hoewel ik absoluut meevoel met het lieve stel wiens opkomst niet helemaal op rolletjes ver-loopt, kan ik een stiekem binnenpretje niet onderdrukken.

Als iedereen heeft plaatsgenomen en ik met ‘welkom lieve mensen’ aan mijn speech begin, ploffen Nancy en Joy opgelucht neer op hun stoelen. Het is allemaal gelukt, tot dan toe! Ik vertel hoe Tim aan Pien weer haar geloof in de liefde teruggaf en hoe hij van haar dochters houdt alsof het zijn eigen kinderen zijn. Hoe blij Tims ouders zijn met hun nieuwe schoondochter en klein-dochters en hoezeer Piens vader haar deze liefde gunt. Ik sta stil bij Piens veel te vroeg overleden moeder en Tims lievelingsoom, die er zo graag bij had willen zijn maar niet lang voor de bruiloft is overleden. Ik noem May, oma May. Die lieve excentrieke warme vrouw, de moeder van Joy en Nancy en een tweede moeder voor Pien. De drie vriendinnen pinken allemaal een traantje weg. Wat zou May genoten hebben vandaag. Ze had ongetwijfeld alle pas-telkleuren die er waren verwerkt in een excentriek gewaad voor de bruiloft.

Vol overtuiging geven Pien en Tim elkaar het jawoord en dan is het tijd voor de ringen. Vragend kijken we om ons heen.

‘Pardon, waar zijn de ringen?’ vraag ik glimlachend aan Nancy en Joy. Shoot! Toch iets vergeten! Als door een wesp gestoken schieten de zussen overeind.

‘Ze liggen nog in de koffiekamer,’ stamelt Joy geschokt. ‘Neeeeeee,’ reageert Nancy verbijsterd. Ze zullen nu toch niet het moment suprême van hun liefste vriendin verpesten?

‘Niks aan de hand!’ Kordaat komt de neef in het rode pak overeind van zijn stoel. ‘Ik kan heel hard rennen, geef me tien seconden.’ Hij sjeest naar de koffiekamer. We blijven allemaal wat verbouwereerd achter, maar gelukkig heb ik altijd mooie verhalen om de tijd mee te vullen.

Ik vermaak de gasten met alle gekke-ring-avonturen die ik heb meegemaakt: die keer dat de huisschildpad ze mocht brengen spant de kroon, man: wat duurde dat lang! Ook heb ik een keer een halfuur in de brandende zon op een gigantisch paard moeten wachten. De ringen waren aan zijn zadel gebonden, maar de edele viervoeter had de bokkenpruik op en weigerde achter de schermen ook maar een stap in de juiste richting te zetten. Of die doodenge valk, met de ringen in z’n snavel (veiligheidshalve ook vastgebonden aan een lint dat om z’n nek hing, mocht je het je afvragen). Het was de bedoeling dat de roofvogel, met een spanwijdte van ruim een meter, op mijn arm zou landen: daarom moest ik een leren handschoen aan. Ik bewaarde mijn kalmte, maar van binnen stierf ik duizend doden: het beest had de potentie om met één haal van z’n klauwen of snavel mijn hele gezichtsvermogen naar de eeuwige jachtvelden te helpen.

En dan voelt Pien iets kriebelen. Ze kijkt omlaag en haar adem stokt.

‘Joy, Nancy, kijk nou toch,’ sist ze terwijl tranen in haar ogen opwellen. De zussen staken hun gekibbel over wie verantwoordelijk was geweest voor de ringen en richten hun blik op Piens witte tule rok. Een klein rood-zwart gestippeld beestje schudt zijn vleugeltjes uit.

Een lieveheersbeestje.

‘Mama,’ fluisteren Nancy en Joy. ‘May,’ knikt Pien naar Tim. En allemaal zijn ze even stil.

‘Ik heb ze.’ De neef klemt het doosje met de ringen stevig vast in zijn hand en rent over het gangpad. Bijna struikelt hij over een geluidskabel die onder de witte loper ligt, maar hij weet overeind te blijven. Het lieveheersbeestje blijft zitten terwijl Pien en Tim elkaar hun ring omschuiven. Dan vliegt hij weg, tot hoog boven het sprookjesachtige landgoed waar drie vriendinnen zich verbazen over dat magische moment dat hij net veroorzaakt heeft.

Wat de bruiden Claire en Cathelijne in de aanloop naar hun huwelijk meemaakten, past zo in een Amerikaanse film. Als ik aankom bij het voorgesprek met dit bruidspaar, tref ik tot mijn verbazing in totaal vier vrouwen aan. De moeders vonden het zo belangrijk om bij alle facetten van het huwelijk betrokken te zijn dat ze mij ook wilden spreken. Claire en Cathelijne zitten er wat ongemakkelijk bij.

De ouders waren wederzijds in hun nopjes met hun nieuwe schoondochters. Al was het wel een verrassing toen hun dochters destijds met een vrouw in plaats van een man thuiskwamen. Wat de moeders van Claire en Cathelijne stiekem wel betreurden, was dat die bruiloft er nu waarschijnlijk nooit van zou komen. Cathelijnes ouders waren – anti-burgerlijke hippies als ze waren – zelf trouwens ook nooit getrouwd. Maar eigenlijk vond haar moeder

dat best jammer, en ze had ernaar uitgekeken om al haar heimelijke trouwfantasieën op haar dochters grote dag uit te kunnen leven. En Claires moeder – een gelovige vrouw uit een klein dorp – droomde al jaren van de trouwerij van haar enige dochter, die vier oudere broers had.

Dus toen Claire en Cathelijne aankondigden dat ze elkaar het jawoord gingen geven, sprongen beide moeders een gat in de lucht. Ja! Dat kon natuurlijk tegenwoordig: twee vrouwen mochten in Nederland gelukkig ook trouwen. Claire was blij dat haar moeder zo begon te stralen na haar huwelijksaankondiging. Maar toen ze de volgende ochtend een kwartier lange voicemail op haar telefoon vond, die nacht om drie uur (!) ingesproken door haar moeder, sloeg de stress toe. Of ze de adressen van oom Wim en tante Tonny nog had, voor de uitnodigingen? (Nee, sterker nog: Claire wist helemaal niet wie oom Wim en tante Tonny waren.) En als ze jurken gingen kijken, aangezien de bruiloft al over een halfjaar was, dan was Claire daar rijkelijk laat mee. En ze ging toch wel een sluier dragen? Dat hoorde echt! Geschrokken van zoveel bemoeienis ... eh ... betrokkenheid belde Claire Cathelijne. Die mailde vervolgens een eindeloos lange e-mail door die ze van haar moeder had gekregen. Met daarin niet minder dan vijftig vragen. Hadden ze de trouwlocatie al vastgelegd? Wie ging de barbecue cateren en was er wel een aparte barbecue voor de vegetariërs? En wilden ze echt geen speeches (want haar vader keek er al z'n hele leven naar uit om die hilarische anekdote van toen Cathelijne twee was en de hele kamer onder de poep smeerde te delen met een groot publiek)? En PS: zou het niet leuk zijn om je zussen als getuigen te vragen?

Claire en Cathelijne waren overdonderd: zoveel betrokkenheid van hun moeders hadden ze niet verwacht. Nou ja, betrokkenheid ...

dat klonk nog leuk, maar het leek wel of hun moeders kritiek hadden op alles wat het verliefde stel zo enthousiast had bedacht voor de grote dag. Gelukkig vonden beide moeders het wél een goed idee van hun dochters om die leuke acteur uit *Divorce* te vragen als trouwambtenaar. De kans om mij alvast te ontmoeten lieten ze niet voorbij gaan en dus zit ik nu gezellig met vier vrouwen bij het voorgesprek. Als Claire en Cathelijne even koffie gaan zetten, grijpen de moeders-van-de-bruiden meteen hun kans. 'Zo'n barbecue gaat toch nooit werken?' wil de een van mij weten, terwijl ze naar voren schuift op haar stoel en mij indringend aankijkt. 'Ooms en tantes horen toch allemaal op de gastenlijst te staan?' vraagt de andere moeder met een verontwaardigde blik op haar ronde gezicht. Ik kijk ze vriendelijk aan en zie twee moeders die zielsveel van hun kinderen houden en enorm veel zin hebben in hun trouwdag. Ik denk diep na over mijn antwoord terwijl ik een hele grote slok van mijn water neem.

Claire en Cathelijne wensten soms dat zij hun grote dag al achter de rug hadden. Hun moeders hingen continu aan de telefoon en elk familiebezoekje stond in het teken van de bruiloft. Hoewel de dochters het enthousiasme konden waarderen, werd de betrokkenheid steeds meer een last. De moeders hadden op werkelijk alles commentaar.

'Schat, klinkt idyllisch hoor, trouwen tussen de koeien. Maar weet je wel hoe het stinkt in zo'n wei?' Lachend keek Cathelijne haar moeder aan.

'Mam, je bent een stadsmens. Jij bent nog nooit op een boerderij geweest!'

'Ik ben er wel eens langsgereden! Zelfs vanaf de snelweg ontdek je niet aan die geur. Daar wil je toch niet in trouwen?'

‘Zucht, mam. We trouwen niet IN de wei maar ernaast. Het is allemaal keurig aangeharkt, het is al jaren een trouwlocatie. Heus, het komt goed.’

Terwijl Cathelijne door het keukenraam gedag zwaaide naar haar moeder, wist ze dat het laatste woord er nog lang niet over was gezegd. Op dat moment bonkte haar moeder op het raam en riep: ‘En die vliegen! Heb je daaraan gedacht?’

Claire kreeg gemiddeld drie telefoontjes per dag van haar moeder. Ze wist inmiddels beter dan haar weg te drukken, want dan kwamen er de volgende dag zes. ‘Ik heb de sluier van oma op zolder gevonden, er zitten een paar kleine gaatjes in maar ...’ ‘Jij ook goedemorgen, mama. Voor de honderdste keer: ik wil geen sluier.’ ‘Maar het zou je beeldig staan! En hij is, hoe noemen jullie dat ook alweer? Tweedehands is niet het goede woord ... *vintage*! Helemaal hip is dat! Ik kan hem voor je laten maken ...’ ‘Mam, echt niet, ik moet nu weer aan het werk. Doeg.’ ‘Ja maar ... hallo? Clairtje?’

De moeder van Cathelijne droeg ondertussen de hooikoorts van neef Willem (die helemaal niet op de gastenlijst stond, maar daar zweeg Cathelijne wijselijk over) aan als reden om de boerderijlocatie af te zeggen. Toen Claires moeder foto’s begon te appen van haar als eenjarige op schoot bij oom Wim en tante Tonny (gelijk ook de laatste keer dat zij de beste mensen had gezien), was de maat vol. Zo kon het niet langer, besloten Claire en Cathelijne. Het kon niet zo zijn dat de grootste stressfactor van het voorbereiden van hun bruiloft het managen van de moeders was. Nu was het klaar, legden ze samen rustig uit nadat ze hun ouders hadden uitgenodigd voor de lunch. ‘We vinden het superlief dat jullie zo betrokken zijn en we weten dat het uit een goed hart komt, maar we worden er gewoon gek van. Dit is onze bruiloft, jullie mogen suggesties doen maar wij kiezen of we die

ter harte nemen. En dan moeten jullie er niet over door blijven gaan.'

'Anders pakken we straks het vliegtuig naar Las Vegas,' voegde Cathelijne fijntjes aan het betoog van Claire toe. Door dat laatste dreigement stonden de harten van de moeders even stil. Ze hoorden wat hun dochters zeiden. Eindelijk. Misschien draven we een beetje door, gaven ze beteuterd toe. De lunch werd afgesloten met de belofte zich er niet meer zo mee te bemoeien.

De lucht trekt dreigend donker samen boven frisgroene weilanden en kaarsrechte slootjes als ik aankom bij de bruiloft van Claire en Cathelijne. Ik adem eens diep in. Versgemaaid gras, vochtige aarde en ja, toch een vleugje koeienstront. Kleine houten bordjes met 'C&C' erop en een pijl leiden me over het erf naar de plek waar de twee bruiden al klaar staan om hun gasten te verwelkomen. Claire en Cathelijne zijn allebei prachtig: ze dragen allebei een simpele maar elegante witte jurk met een lint om hun middel, Claires lint is groen en dat van Cathelijne blauw. Claires haar is speels opgestoken met een parelspeid en Cathelijnes lange donkere krullen hangen los over haar blote schouders.

'Wat zijn jullie mooi!' complimenteer ik ze. En ze trekken vrolijk hun wijde rokken omhoog om te laten zien dat ze er echte klompen onder dragen. Ze stralen, en niet in de laatste plaats omdat hun moeders eindelijk lijken te ontspannen. 'Wat een geweldig idee, vindt u niet? Trouwen op een boerderij?' roept Cathelijnes moeder mij toe als ze me in het oog krijgt. Ze bedoelt het niet eens sarcastisch, terwijl de regen inmiddels met bakken uit de hemel komt.

Gelukkig hebben ze op de boerderij wel vaker met dit bijltje gehakt en het weerbericht scherp in de gaten gehouden. Dus zijn er

sierlijke witte doeken gespannen om iedereen droog te houden en is het feest verplaatst naar de schuur. Genietend neem ik het plaatje in mij op: hooibalen kaderen het zitgedeelte voor de ceremonie af waar houten klapstoeltjes in het stro zijn geplaatst. Witte lampionnen in lange slierten wiegen rustig heen en weer boven het erf. In de oude schuur staan lange rechte tafels gedekt met spierwitte lakens. De overbuurvrouw van Claires ouders heeft witte hoesjes gehaakt voor de vaasjes op de tafels, waar boterbloemen en madeliefjes in staan. Claires broers zien er ongemakkelijk uit in hun speciaal voor de gelegenheid aangeschafte nette pakken, maar kijken vol genoeg naar de bruiden: hun lieve zusjes.

Maar het mooiste is toch wel de blijdschap van de moeders van de bruiden. Alles is van hen afgefallen op deze dag en ze vinden alles fantastisch. Innig gearmd zitten ze naast elkaar als ik hun dochters vraag om op te staan en elkaar de rechterhand te geven. Ontroerd kijken ze toe hoe Claire en Cathelijne elkaar het jawoord geven. Ook tante Tonny pinkt een traantje weg terwijl oom Wim haar bemoedigend op haar schouder klopt.

Hoofdstuk 7

‘Wil jij even een stukje zeep halen bij het toilet?’

Geruststellend knik ik het bruidspaar toe terwijl hun bruidsjonker wegrent, blij met zijn belangrijke taak. Tatiana krijgt de ring met geen mogelijkheid om de vinger van haar aanstaande Rogier. Met grote ogen van schrik kijken ze me aan. De gasten houden hun adem in. Wat nu? Maar ik ben niet van slag. Dit varkentje heb ik vaker gewassen. Of het nou de spanning is of een kwestie van verkeerd inmeten, ringen passen vaker niet dan wel op het moment suprême.

Stiekem kan ik daar wel een binnenpretje over hebben. Niet vanuit leedvermaak, maar omdat het zo mooi is om de reacties te zien. Hoe liefdevol de bruidegom het snot wegveegt van het gezicht van zijn aanstaande, die in tranen is vanwege de ingestorte bruidstaart. De dure bruidsmake-up bleek overigens iedere euro waard, want nadat de druipneus vakkundig is leeg gedept, blijken

mascara, rouge en lipstick nog volledig intact. Ik geniet ook als ik zie hoe een woordenwisseling die door pure spanning volledig uit de hand dreigt te lopen, uiteindelijk wordt gesust door het gekrijs van een baby. De gemeenschappelijke liefde voor hun kind deed ze onmiddellijk vergeten waar het gekibbel ook alweer over ging. Om elkaar vervolgens glimlachend aan te kijken en, ingespeeld op elkaar als ze zijn, in no time samen de luier verwisselen.

Bij bruiloften gaat áltijd iets mis. Of het nou gaat om een groots opgezet huwelijk dat met behulp van wedding planners als een militaire operatie wordt voorbereid, of een huwelijk dat juist eenvoudig is. Als ervaren trouwambtenaar heb ik op dat gebied al het nodige meegemaakt. Soms zijn het kleine dingen, zoals die niet-passende ringen of te vroeg kussen, dat gebeurt heel vaak. De microfoon die het niet doet, zodat sprekers niet te verstaan zijn. In zo'n situatie red ik me wel. Als acteur moet je voorbereid zijn op het onverwachte en ten koste van alles zorgen dat het toneelstuk doorgaat, al stort de hele schouwburg in. Maar de speech van opa van 98 met z'n breekbare stem, die nog één ding wil zeggen, valt dan helaas in het water.

Soms zijn het iets grotere dingen, zoals die keer dat het bruidspaar een prachtig antiek trouwzaaltje had uitgekozen met hele mooie oude stoelen. Die waren alleen meer berekend op het formaat van mensen uit de middeleeuwen dan op ons, producten van de welvaart in de eenentwintigste eeuw. Toen de bruidegom ging zitten klonk er luid gekraak en belandde hij zo op het tapijt.

En dan die keer dat ik vol goede zin op de trouwlocatie arriveerde, om de aanstaande man en vrouw in een verhitte discussie aan te treffen. Ze bleken het compleet oneens te zijn over de vraag of ze binnen of buiten zouden trouwen. Dat was optioneel: op het

grasveld voor het landhuis stond een met bloemen bekleed prieel klaar, maar ook de historische zaal binnen was beschikbaar. Het weer was redelijk: droog en zelfs aangenaam als de zon achter de wolken tevoorschijn kwam. Niet goed genoeg voor een buiten-ja-woord, was de overtuiging van de bruid. Haar oma zou al bevroren zijn voor ik iedereen welkom had geheten.

‘Dan geven we haar toch een dekentje?’ wierp de bruidegom tegen. Niets leek hem fijner dan in de echt verbonden te worden met de geur van gras in zijn neus en de zon op zijn bol. De discussie liep zo hoog op dat de gasten angstige blikken onze kant op wierpen. Zou het hele huwelijk wel doorgaan? Zelfs het lijdend voorwerp van de discussie, de oma van de bruid, keek verschrikt – terwijl die toch al jaren doof was en niets van de discussie zou moeten meekrijgen.

‘Wat vind jij, Dirk?’

Net op het moment dat het aanstaande bruidspaar mij met priemende blikken aankeek, beiden in de volle verwachting dat ik hén gelijk zou geven, hoorden we een knal. Gered door het onweer. Binnen dus.

Beter een kleine pre-echtelijke ruzie dan dat je bruidsjurk in de fik vliegt omdat je schoonvader zijn peuk er per ongeluk op weggooid. Echt gebeurd. De 100% zijde bleek toch minimaal 75% polyester te zijn.

Ik controleer altijd van tevoren of er een pen klaar ligt bij de trouwakte, want dat wordt heel vaak vergeten. En het moet een zwarte pen zijn, anders is het document niet rechtsgeldig. Soms liggen er trouwens überhaupt geen trouwpapieren. Dan is de arme ceremoniemeester – die al aan duizend-en-een dingen moet denken – vergeten de akte klaar te leggen. O ja, en leg een stapel

paraplu's neer, ook al belooft buienradar precies een droge periode rond je ceremonie. Buienradar zit er namelijk vaak naast en er is niets vervelender dan verregende gasten.

Wat ik ook heel vaak meemaak, is dat de champagne niet klaarstaat voor het proosten na de ceremonie. Dan staan er twee gevulde glazen voor het bruidspaar, maar moeten zij nog twintig minuten wachten tot de honderd andere gasten bubbels hebben. Overigens was ik er ooit getuige van dat een overijverige vader, die ook zag aankomen dat het inschenken niet snel genoeg ging, besloot een handje te helpen. En vervolgens de hele zorgvuldig opgebouwde champagnetoren omstootte. De arme man trok lijkkleek weg. Waarop ik ineens mezelf hoorde roepen (ik kan er namelijk niet tegen als iemand in z'n hemd staat en niemand iets doet): 'Scherven brengen geluk dames en heren, applaus!'

En ken je tradities (als je die belangrijk vindt). Laatst zag ik hoe een bruidspaar een stukje bruidstaart overhandigd kreeg en ze allebei doodleuk begonnen te eten. Terwijl je natuurlijk eerst elkaar een hapje hoort te voeren. Net als dat je de bovenste laag van een bruidstaart (als je al zo'n enorm gevaarte hebt, anders is een stukje ook prima) niet hoort aan te snijden, omdat je die in de vriezer dient te pleuren. Exact een jaar later ontdooi je het geheel om 'm alsnog samen op te eten. En dan heb ik het wel over minimaal een driesterrenvriezer, niet zo'n vrieslaasje bovenin de koelkast. Het gezamenlijk oplopen van een kleine voedselvergiftiging lijkt me minder romantisch.

Bij de bruiloft van Donna en Hassan was er iets groters aan de hand dan te krap ingemeten ringen of een op hol geslagen koets. Op de dag zelf kan ik het niet helpen dat ik vlak voor het begin het volgende gesprek afluister:

‘Maar mama, je zoon gaat trouwen. Weet je zeker ...’

‘Dat begrijp ik, maar hij gaat nu weer trouwen. Met Donna. En zij zouden zo verdrietig zijn als ...’

‘Ja, nee. Dat kan ik me voorstellen. Maar kun je je daar alsjeblieft voor alleen vandaag even overheen zetten. De ceremonie begint al over een uur en ...’

Ik probeer me op mijn speech te concentreren, maar het lukt niet. Het telefoongesprek is zo dichtbij dat ik het wel moet afluisteren. De kleine ruimte waar ik straks Hassan en Donna zal toespreken is nog leeg.

‘Mama, ik smeeek je ...’

Ik strijk mijn speech glad op het antieke bureau en kijk naar de jonge vrouw die koortsachtig langs de rijen stoelen ijsbeert, een telefoon strak aan haar oor. De zus van bruidegom Hassan, schat ik in. Dezelfde bruine ogen en atletische bouw. De wanhoop is van haar gezicht af te lezen.

Veel romances beginnen als een sprookje, maar sommige grote liefdes kennen een zeer ongelukkige start. Zo ook die van Hassan en Donna. Tijdens het voorgesprek raakte ik al snel geboeid door hun opmerkelijke verhaal. Ze leerden elkaar kennen doordat hun toenmalige partners bevriend waren. Die hadden samen in dezelfde studentenvereniging gezeten en daar was een hechte vriendenclub uit ontstaan. Ook de aanhang werd in de groep opgenomen en jarenlang luidden ze met z’n allen – wel twintig mannen en vrouwen – het nieuwe jaar in en gingen ze elke zomer met de hele groep een weekendje weg. Eerst waren dat wilde stedentrips vol foute clubs en drankgelagen. Later gingen kinderen mee en werden het huisjes in de Achterhoek, waar de kinderen in bomen klommen terwijl hun ouders rosé dronken aan lange tafels in de tuin.

De eerste jaren waren Donna en Hassan gewoon vrienden, niets meer dan dat. Ze gingen aardig en gezellig met elkaar om, maar van verliefdheid was geen sprake. Ze waren allebei getrouwd en hadden kinderen, dus dan denk je ook niet aan anderen. Althans, zo wil je dat het gaat. Zo wil iedereen dat het gaat. En zo wil iedereen het houden, zeker wanneer er kinderen komen. Daar hou je zoveel van dat je een mindere periode in een relatie ook wel doorkomt, want kinderen zijn het allerbelangrijkste. En Donna en Hassan waren daarin niet anders. Ze waren getrouwd en ouders, dus dan haal je het niet in je hoofd om verliefd te worden op een ander. En toch, lieve mensen, weten we allemaal dat het zeer regelmatig voorkomt: dat mensen verliefd worden op iemand die niet hun partner is. Liefde is sterker dan verstand. Liefde is intuïtief. Mensen hebben liefde nodig, want als we dat niet krijgen dan sterven we vanbinnen langzaam. Daarom is echte, pure liefde op het moment dat je het nodig hebt bijna niet te weerstaan.

Donna en Hassan probeerden wel degelijk hun gevoel te weerstaan, omdat ze trouwgeloftes hadden afgelegd aan anderen met met wie ze lang en gelukkig dachten te gaan leven. In eerste instantie ging dat weerstaan zo goed dat ze de gevoelens voor elkaar niet eens opmerkten. Die gevoelens drukten ze weg, nog voor ze zich er echt bewust van konden worden. Maar tijdens zo'n jaarlijks vriendenweekend in de Achterhoek maakte een simpel gebaar opeens alles anders.

De kleinste kinderen lagen met slaapzakken op de hooizolder te slapen, uitgeput van urenlang voetballen, kikkers zoeken en slootje springen. Hun ouders zaten op plastic stoeltjes bij een geïmproviseerd kampvuur. Hassan stond op om nog even bij zijn zoontje te gaan kijken. Hij manoeuvreerde langs de stoelen en

verloor precies bij de plek waar Donna zat bijna zijn evenwicht vanwege een kei in de grond. Hij greep haar schouder. Die hand van Hassan op de schouder van Donna, hoe onschuldig en kort de aanraking ook was, schudde hun slapende gevoelens plots wakker. Zij raakte helemaal de kluts kwijt, bleef steken middenin een verhaal dat ze aan twee vriendinnen aan het vertellen was. Door haar hele lijf voelde ze een siddering. Hassan zag haar reactie en merkte tot zijn verbazing dat hij het helemaal warm kreeg vanbinnen. Terwijl hij richting de hooizolder liep, wierp hij een blik over zijn schouder, op de kleine vrouw bij het kampvuur. Hij zag haar silhouet in het flinkerende licht van de vlammen en voelde een diep verlangen ontstaan.

Ze durfden elkaar de rest van de avond niet meer aan te kijken, terwijl ze te midden van hun partners, vrienden en de grotere kinderen hun handen warmden aan het kampvuur. Allebei hadden ze iets gevoeld bij die aanraking. En ze hoefden elkaar maar een seconde aan te kijken om te weten dat de ander hetzelfde had ervaren.

Twee jaar lang probeerden ze zich te verzetten tegen de gedachte dat de ander de grote liefde was. Ze wilden het niet, maar het gevoel was zo sterk dat het niet met verstand te stoppen was. Op een dag verzamelde Hassan al zijn moed en aptte Donna, of ze elkaar konden zien. Donna's hart stond even stil toen ze de boodschap las. Ze drukte haar gezonde verstand weg en stemde toe. De appwisseling wiste ze daarna onmiddellijk. Toen Donna haar auto naast die van Hassan parkeerde bij het park waar ze hadden afgesproken, wist ze dat dit een bepalend moment was. Toch stapte ze uit de auto. Toen Hassan Donna vanaf een bankje onder de bomen aan zag komen lopen, wist hij dat er hierna geen weg terug was. Toch stond hij op om haar te begroeten.

‘Hey,’ riep hij terwijl ze nog een paar meter bij hem vandaan was.

‘Hoi.’ Donna lachte, terwijl haar mondhoeken trilden van spanning. En ze wisten het. Tijdens die ontmoeting kusten ze elkaar. Die kus maakte dat ze er niet meer omheen konden. Ze hoorden bij elkaar. ‘Donna, ik weet niet wat jij nu denkt, maar ik kan het niet meer negeren. Zo wil ik niet leven,’ zei Hassan toen ze weer bij de auto’s stonden. Donna dacht er net zo over. Wat volgde was een hele zware periode.

Ik heb het repeteren van mijn speech inmiddels onderbroken om Hassans zus te helpen. Ik krabbel een paar woorden op een blaadje: ‘Zeg tegen je moeder dat ze haar zullen missen.’

Dankbaar pakt ze het van me aan. ‘Hassan en Donna zouden jou ontzettend missen als je er niet bent, mama.’ Ik houd mijn adem in. Bereiken we hiermee een doorbraak? – het liefste heb je ze er toch gewoon bij op je grote dag. Ook al zijn aan die dag de nodige drama’s voorafgegaan.

Hassan en Donna spraken na hun ontmoeting in het park af om het hun partners op dezelfde avond te vertellen, op exact hetzelfde tijdstip. Zo kon Hassans vrouw niet Donna’s man bellen voor zij de kans had gehad het hem zelf uit te leggen en andersom. Toen in beide huizen de kinderen op bed lagen, begonnen ze allebei aan het moeilijkste gesprek van hun leven.

‘Het spijt me zo, maar ik ben verliefd op een ander,’ gooide Hassan er in zijn huiskamer uit terwijl vijf kilometer verderop Donna een soortgelijke zin uitsprak tegen haar echtgenoot. Hun partners reageerden, zoals te verwachten valt, met verbijstering, woede en diep verdriet. Hassans vrouw gooide zijn spullen op straat en

schold hem de huid vol, terwijl hun wakker geworden kinderen met grote ogen toekeken. Donna's man smeekte haar om voor hem te kiezen en trok zich terug in zichzelf toen bleek dat zij toch echt weg zou gaan.

'Ik heb me nog nooit zo schuldig gevoeld,' vertelde Donna aan Hassan, toen hij haar later die avond belde vanuit het hotel dat hij had geboekt voor de nacht. Hassan voelde zich precies zo. Maar zowel Hassans vrouw als Donna's man waren lieve, redelijke en slimme mensen die zielsveel van hun kinderen hielden. Het was bewonderenswaardig hoe snel zij hun eigen diep gekwetste gevoelens opzijzetten om, voor de kleine mensjes die hen het meest dierbaar waren, te proberen normaal contact met hun exen te krijgen en te wennen aan de nieuwe situatie.

Voor de gezamenlijke vrienden van Donna en Hassan lag het anders. De vrienden waren als eerste van de affaire op de hoogte gesteld door de verlaten partners, die natuurlijk bij iemand moesten uithuilen. Vervolgens hadden Donna en Hassan in de vriendenappgroep een bericht geplaatst waarin ze hun excuses aanboden voor wat ze veroorzaakt hadden, uitlegden dat zij het ook heel erg vonden en dit niet gewild hadden, maar dat het hen was overkomen.

Gespannen wachtte het stel op een reactie, zittend op een matras op de grond in Hassans nieuwe huurwoning. Hun oren gespist op een 'ping' uit hun smartphones. Maar er kwam geen enkele app terug van de achttien overige leden van de appgroep. In plaats daarvan lazen Donna en Hassan 'Daan heeft de groep verlaten', 'Nikki heeft de groep verlaten', 'Renée heeft de groep verlaten' en dat ging zo door tot de groep die eens uit twintig man bestond nu nog slechts twee deelnemers had: Hassan en Donna. De hechte club waar ze al jaren weekendjes mee weggingen, tot

diep in de nacht mee aten en borrelden en lief en leed mee deelden, koos unaniem de 'kant' van de verlaten exen. Ze werden niet meer gebeld of geappt en al helemaal niet meer uitgenodigd voor verjaardagen of uitjes.

Donna stond dagelijks op het schoolplein met twee oude vriendinnen die haar geen blik waardig meer keurden. Hassan verloor zijn beste vriend. Terwijl de relatie met hun ex-partners gelukkig langzaam normaliseerde en het leven weer een heel klein beetje terug op de rit kwam, was de breuk met hun vriendengroep definitief. En het bleef niet alleen bij boze vrienden. Ook Hassans moeder weigerde elk contact met haar zoons nieuwe liefde. Zij was gek op haar eerste schoondochter en kon het niet verkroppen dat haar zoon de moeder van haar kleinkinderen zo gekwetst had. Hassans uitleg en smeebedes hadden geen effect. Donna hoefde ze niet te leren kennen, hield de vrouw koppig vol. En dat was op de trouwdag van Hassan en Donna niet veranderd.

Toch had Hassan goede hoop dat zijn ouders er gewoon zouden zijn. Misschien naïef, maar Hassan wist hoeveel zijn moeder van hem hield en kon zich simpelweg niet voorstellen dat ze bij zo'n belangrijke dag in zijn leven zou ontbreken. Nog voordat hij Donna een aanzoek had gedaan, was hij bij zijn vader en moeder langs gegaan om ze over zijn plannen te vertellen.

'Ik hou van haar, pap en mam. En ik zou heel graag willen dat jullie erbij zijn straks, als ik met haar trouw.' Zijn vader had geknikt en gezegd: 'Dan zijn we er. Onze liefde voor jou is immers onvoorwaardelijk.' Hassans moeder had er zwijgend naast gezeten. Op de uitnodiging was geen rsvp gekomen en hoewel Donna er een hard hoofd in had bleef Hassan vol vertrouwen. 'Ze laten me niet zitten,' verzekerde hij Donna. 'Ze komen.'

‘En?’ Vragend kijk ik Hassans zus aan. Nadat ze hun moeder op mijn aanwijzingen heeft verteld hoe ze gemist zal worden als ze niet komt, is het telefoongesprek snel geëindigd.

‘Ik weet het niet,’ met een moedeloze blik haalt ze haar schouders op. ‘Mijn vader wil wel, maar mijn moeder is koppig. Ze was even stil toen ik haar vertelde hoe graag Hassan en Donna ze hier zouden zien, maar wilde niets toezeggen.’ Ik leg troostend een arm om haar heen. Hassan en Donna weten ondertussen nog van niets. Die zijn op pad met de fotograaf en denken dat alles op rolletjes loopt.

Tja: je kunt veel voorkomen en voorzien, maar niet alles. Ik hoop als trouwambtenaar altijd maar dat die lieve stellen zich niet teveel blindstaren op een perfecte dag. Aan mijn speech zal het hopelijk niet liggen, die is volledig gebaseerd op de input die bruid en bruidegom zelf hebben gegeven. Maar verder ... oma’s hebben er een handje van om vlak voor een trouwdag te overlijden. Dat heb ik zonder liegen wel negen keer meegemaakt. Ik ben ook weleens bijna begonnen met de ceremonie toen de bruidegom opeens opmerkte dat zijn familie er nog niet was. We hebben een uur in de motregen naar ze uitgekeken, toen kwamen ze pas. Ze hadden geen parkeerplek kunnen vinden. Er kan zoveel fout gaan, klein en groot.

Op mijn horloge zie ik dat de ceremonie over vijf minuten moet beginnen. Terwijl ik vriendelijk klets met de ouders van Donna, zie ik de blik van Hassans zus telkens afdwalen naar de deur. Wie komt daar binnen? Zijn het haar ouders? Nee, toch niet. ‘Wil iedereen plaatsnemen? We gaan zo beginnen.’ De bode wijst de gasten waar ze kunnen zitten. Twee stoelen helemaal vooraan in het kleine zaaltje zijn nog leeg. Ik ben vaker op bruiloften geweest waar de gastenlijst beperkt was. Maar dat was altijd omdat het bruidspaar

daar zelf voor gekozen had, omdat ze het intiem wilden houden of een beperkt budget hadden. Aan de sfeer en de liefde doet een kleine bruiloft niets af.

Maar bij Hassan en Donna heeft het wel iets rauws, iets knagends, dat er zoveel mensen ontbreken die vijf jaar daarvoor nog een vast onderdeel van hun leven waren. Gelukkig zitten er wel nieuwe vrienden in de intieme ruimte en is er ook familie die Hassan en Donna steunt. Ze zien hoeveel de twee van elkaar houden en weten dat ze er niet voor de lol voor hebben gekozen om zoveel leed aan te richten.

Ik volg de blik van Hassans zus naar de deur, waar twee mensen binnenkomen. Ze zijn het niet. We werpen elkaar een blik van verstandhouding toe als ik met 'Welkom lieve mensen' mijn toespraak begin. Tegenover me houden Hassan en Donna elkaars hand stevig vast. Ik zie twee mensen die ontzettend veel van elkaar houden. In mijn speech benoem ik zo subtiel mogelijk het moeilijke pad dat het bruidspaar bewandeld heeft en sluit af met: 'Hassan en Donna, ik ben zo blij dat we vandaag kunnen stellen dat de hoge prijs die jullie hebben betaald het zo ontzettend waard is geweest. Want de pijn is gesleten, de liefde is sterker dan ooit en veel van jullie dierbaren zien het inmiddels ook: jullie horen echt bij elkaar. Alles is goed nu. Jullie hoeven je niet meer te verbergen.' Stralend schuift Hassan de ring om de vinger van zijn grote liefde. Het applaus van de gasten die er wel zijn, had niet harder en enthousiaster kunnen zijn.

Ja mensen, de verhaallijnen uit de serie *Divorce* zijn zo gek nog niet. Sterker nog: ik denk dat het scenario van die televisieserie nog geen vijf procent bevat van wat er in het echte leven gebeurt. Ter geruststelling: in elke familie is er wel iets. Het aloude gezegde 'elk

huisje heeft zijn kruisje' is helemaal waar. Mensen gaan vreemd of worden verliefd op anderen. Gaan uit elkaar om zich meteen in een nieuwe romance te storten. Maar niet alleen stellen drijven uit elkaar, ook broers en zussen kunnen ruzie krijgen. Hoe vaak ik niet meemaak dat naaste familieleden ontbreken op de grote dag, omdat het bruidspaar al jaren met ze gebrouilleerd is. Omdat ze ruzie hebben gekregen over de erfenis. Of zich altijd achtergesteld hebben gevoeld. Of gewoon een woordenwisseling hebben gehad, meestal over bizar kleine dingen zoals een geleende gourmetset die met een ontbrekend pannetje werd teruggebracht. Maar daar zitten dan natuurlijk weer andere frustraties achter.

Ook een bekend probleem op bruiloften: ouders die elkaar sinds de scheiding niet meer kunnen luchten of zien. Dan mag vader vooral niet in de buurt van moeder zitten. Of in elkaars gezichtsveld. En moet ik mijn woorden over de ouders op een goudschaaltje wegen. Familieruzies, oud zeer, irritaties ... je hoopt als bruidspaar maar dat het allemaal niet naar boven komt op die grote dag. Maar helemaal voorkomen kun je het niet altijd. Helemaal gevoelig ligt het als ouders hun toekomstige schoonzoon of -dochter helemaal niet zien zitten. In het geval van Donna en Hasan had dat met de voorgeschiedenis te maken.

Trouwambtenaar zijn is een serieuze aangelegenheid. Ik ga met enige regelmaat op cursus en ik moet me houden aan alle wettelijke regels, anders is het huwelijk niet rechtsgeldig. Zo is bijvoorbeeld wettelijk vastgelegd dat de ceremonie openbaar moet zijn. Dat heeft te maken met de regel dat er bezwaar gemaakt moet kunnen worden. Ik dacht altijd dat dat alleen in films gebeurde, maar – zoals ik al zei – sinds ik trouwambtenaar ben kom ik erachter dat de werkelijkheid vaak nog gekker is dan fictie.

Ik ben officieel beëdigd bij de rechtbank en ik neem het vak dus bijzonder serieus. Natuurlijk maak ik graag de grap bij een ceremonie, vlak voor ik om het jawoord vraag: 'Als er nog iemand bezwaar heeft, jammer, u bent nu te laat.' Maar in theorie kan het dus inderdaad, dat iemand bezwaar aantekent. En dan bestaat de kans dat het feest niet doorgaat.

Bruid Tosca had nog geen weet van wat haar op haar grote dag te wachten stond, toen ze plechtig richting haar aanstaande liep die naast mij stond te wachten. De regen sloeg keihard tegen de ramen van het prachtige oude stadhuis waar ik Tosca en Pim trouwde. Niemand wil regen op z'n bruiloft maar in dit geval had het eigenlijk wel wat: het geluid van de hoosbui die tegen het glas-in-lood sloeg en de kaarsen die de bode had aangestoken ter compensatie van de dreigende donkere wolken buiten.

Tosca en bruidegom Pim waren nog erg jong: ze waren net afgestudeerd en woonden op zolder bij zijn ouders. Maar ze waren ook erg verliefd. De nachten dat Pim aan zijn scriptie werkte, ondersteunde Tosca hem met sloten vers gezette koffie en gevulde koeken. En als cadeau voor haar afstuderen had Tim een romantisch weekend Parijs geboekt waar hij haar – natuurlijk onder de Eiffeltoren – vroeg met hem te trouwen. Terwijl ze spaarden voor een eigen huis woonden ze bij Pims ouders, die in hun nopjes waren met hun aanstaande schoondochter. Niet alleen omdat ze zo'n leuke meid was, maar ook omdat ze nooit veel gezien hadden in het meisje waar Pim eerder mee thuiskwam. Jarenlang had Pim verkering met een klasgenootje van de middelbare school. Zijn ouders hadden het met lede ogen aangezien, want voor hen was vanaf dag 1 duidelijk dat de twee totaal niet bij elkaar pasten. Pim was ondernemend, avontuurlijk en sportief. Zijn jeugdvrien-

din was een ingetogen meisje dat er niet aan moest denken ooit haar geboortedorp te verlaten. Na een tijdje sleet ook bij Pim de liefde. Hij bleef steeds vaker in de weekenden in de stad waar hij studeerde en hoopte de relatie geruisloos te kunnen laten doodbloeden. Maar zijn jeugdliefde dacht daar anders over: ze bleef appen en bellen en hopen. Pas toen ze onverwacht voor de deur van zijn studentenhuus stond om door het raam Pim en Tosca innig verstrengeld op ... eh ... aan de ontbijttafel te zien, was het voorbij. Dacht Pim althans.

In de trouwzaal waar Pim en Tosca tegenover mij stonden vormden het flikkerende kaarslicht en het kletteren van de regen buiten een gezellige en intieme sfeer. Ik had net verteld hoe Pim bijna de ring in de Seine had laten vallen tijdens hun trip naar Parijs (hele zaal lachte) en hoe dankbaar Tosca haar ouders was voor een liefdevolle jeugd (hele zaal huilde) en stond op het punt de twee in de echt te verbinden. Maar Tosca en Pim waren nog niet opgestaan of er klonk een schrille stem van achterin de zaal. In het schemerige licht van de kaarsen en kroonluchters had niemand gezien hoe er nog een extra 'gast' was binnengekomen. Haar haren plakten aan haar gezicht en haar jas was doorweekt van de regen. 'Ik maak bezwaar!' riep het verregende meisje: 'Pim hoort bij mij.' Tosca keek met grote ogen van schrik naar de ex van haar aanstaande. En die aanstaande hapte naar adem terwijl hij een smekende blik op mij wierp. Een blik van 'doe iets'. Maar voor ik de kans had gekregen om deze situatie met een briljante actie te redden, sprong Pims moeder op. Iedereen verwachtte dat ze haar zoons oude vriendinnetje met haar handtas de zaal uit zou meppen. Maar dat deed ze niet. Ze stapte snel naar het huilende meisje toe, sloeg een arm om haar heen en leidde haar zachtjes de zaal uit. 'Ach meisje

toch,' zei ze zachtjes tegen haar, terwijl ze haar kordaat de gang door begeleidde. In de kitchenette van de bodes moest het arme kind nog harder huilen, nu om de vriendelijkheid van de moeder van de bruidegom. 'Sorry,' snotterde ze, 'maar ik mis hem zo.' Pims moeder zette een kop thee voor haar neus en fluisterde de bode in om het meisje scherp in de gaten te houden en onder geen beding de zaal in te laten. Vervolgens haastte ze zich terug.

Wij waren allemaal verbijsterd achtergebleven. Maar zodra Pims moeder de zaal had verlaten, nam ik het woord en vertelde hoe er tijdens elke ceremonie die ik meemaak wel iets misgaat. En hoe het 'foutje' bij Tosca en Pim zo uit een film leek te komen: deze trouwerij zou niemand ooit vergeten. Tosca had toch maar mooi een bijzondere man aan de haak geslagen, lachte ik: dat zijn ex hem gewoon niet kon laten gaan. En net toen de zaal een voorzichtig opgelucht gegrinnik liet horen om deze grap en Pims moeder weer op haar stoel vooraan ging zitten, schoot er door het raam een zonnestraal de ruimte in. Door alle commotie had niemand het gemerkt, maar de donkere regenbui had plaatsgemaakt voor een heerlijk zonnetje. Een felle straal verlichtte precies de plek waar het bruidspaar stond en het glas-in-lood kleurde de witte jurk van Tosca roze, paars en oranje. Het was een prachtig gezicht en improviserend speehte ik dat na regen altijd zonneschijn kwam, vast ook voor de ex van Pim en zeker voor het paar dat ik nu dan echt zou gaan trouwen. Zonder verdere onderbreking gaven Tosca en Pim elkaar het jawoord. De rest van de dag scheen de zon.

Laatst kwam ik zowaar eerder dan de ceremoniemeester aan bij een huwelijk. Die arriveerde door omstandigheden pas een kwartier van tevoren en tot die tijd heb ik zijn taken maar even overgenomen. Ervoor gezorgd dat de trouwakte klaar lag op het tafeltje

(met zwarte pen), dat er nieuwe batterijen in de microfoon zaten en er een kan vers water stond met voldoende glazen. Het was toch al een chaotisch gebeuren, omdat de ceremonie op het allerlaatste moment naar binnen was verplaatst. Het bruidspaar wilde heel graag in de tuin trouwen en had daar tot die ochtend nog op gerekend. Maar het weer was onverwacht omgeslagen en het zat er echt niet in. ‘Wat een slecht weer he?’ begroette de bruid mij met een droevig gezicht. Ik zag dat ze er enorm van baalde. ‘Lieverd, dat is totaal niet belangrijk,’ verzekerde ik haar uit de grond van mijn hart. En ik hield een gepassioneerde monoloog over de liefde, het gevoel en de emotie van een bruiloft. Hoe dat allemaal honderd keer belangrijker is dan zoiets banaals als het weer. Terwijl ik sprak zag ik de spanning langzaam van haar gezicht glijden. Soms moet je het horen van iemand die niet zo dichtbij je staat. Alle peptalks van lieve vriendinnen ten spijt, was ik degene die haar uit haar dip wist te trekken (mijn vrouw geloofde het niet toen ik het die avond aan haar vertelde, maar op sommige vrouwen maak ik dus wel degelijk indruk!). Vervolgens moest ik tijdens de ceremonie alle zeilen bijzetten om de ietwat gespannen sfeer in de zaal door de last minute binnenbruiloft om te zetten in de vreugde en opgewondenheid die bij zo’n dag hoort. Dat lukte uiteindelijk wel, maar stressen en piekeren over het weer ... doe het niet, lieve mensen.

Doe het niet. Laat alsjeblieft los dat die grote dag van begin tot eind zonder enige wanklank moet verlopen. Laat het los en geniet!

Maar dat gezegd hebbende, als ik een keer mee zou maken dat het écht helemaal in de soep loopt? Dat geen enkele gast komt opdagen door een fout in de uitnodigingen bijvoorbeeld, of een dierbare een hartaanval krijgt nog voor het tijd is voor de ringen. Dat de bruid allergisch blijkt voor haar bruidsboeket en er tijdens

de ceremonie uitziert alsof ze de waterpokken heeft met rood doorlopen ogen en pukkels overal. En vervolgens haar eigen feest van pure ellende mist.

Kortom: als ik ooit een trouwdag meemaak die met recht een fiasco genoemd mag worden? Dan zeg ik bij deze toe: ik doe het gratis opnieuw. We doen het gewoon nog een keer over, die grote dag. Inclusief die te dikke B-acteur die als trouwambtenaar zijn stinkende best zal doen om er een memorabele speech van te maken.

Hoofdstuk 8

Sinds ik stellen mag trouwen ben ik heel erg gaan houden van de ceremonie, het belangrijkste moment van een trouwdag vind ik. Ik hou van de voorpret, de gesprekken met de mensen, de diversiteit van hun verhalen, hun levenshouding en hun liefde. Ik hou van het maken van de speeches om de hoogtepunten en vooruit, soms ook om de dieptepunten zo mooi voor het voetlicht te brengen. Ik hou van de ontvangst bij een trouwerij, waarbij de ceremoniemeester vaak nog zenuwachtiger is dan het stel zelf, maar het meest hou ik van de ceremonie zelf.

Ik heb feesten meegemaakt met vijftienhonderd mensen, maar ook met zes mensen. Ik heb huwelijken voltrokken in Barcelona, Saint-Tropez, zelfs in Zuid-Afrika en Rio de Janeiro, maar ook in een achtertuin in Nieuwegein en op Texel. Kaviaar, bitterballen, of alleen een mergpijpje bij de koffie. Overal heeft de ceremonie iets magisch, een soort adem inhouden tot het jawoord is gegeven en

je weer mag uitademen. Een keer was ik bij een bruiloft waar ondanks de vrolijkheid een laagje verdriet overheen lag: de vader van de bruid was kort daarvoor overleden bij een tragisch motorongeluk. In mijn speech stond ik er even bij stil. En wat denk je? Net op het moment waarop ik het huwelijk voltrek is het stil in de zaal en allemaal horen we buiten een motor voorbij scheuren. En allemaal denken we, ik weet het zeker: vader is er toch nog bij, hij reed zojuist voorbij op zijn motor.

Toen ik op een zomerse donderdagavond rond een uur of negen op de trouwlocatie aankwam, waande ik me op een filmset. Hoewel ik inmiddels heel wat gewend ben, was ik gedurende een halve seconde in de tamelijk verontrustende veronderstelling dat ik voor het eerst in mijn carrière als trouwambtenaar naar de verkeerde locatie was gereden.

Terwijl ik kalm probeerde te blijven maar de noodscenario's door mijn hoofd flitsten en het zweet me bijna uitbrak, liep de ceremoniemeester met uitgestoken hand op me af. Met een zucht van verlichting greep ik die vast. Waarna ik vergat hem los te laten (en hij mij) en wij zodoende hand in hand aan de rondleiding begonnen.

Op het immense parkeerterrein van het internationale vervoersbedrijf waar Bob voor werkte, stonden vier grote trucks opgesteld. In de lichte schemering verzamelden familie, vrienden en collega's van Bob en Charlayne zich in het vierkant dat de vier trucks vormden.

Vanonder de enorme partytent vergaapte ik me aan het bonte stel gasten: sommigen gewoon in pak, maar het merendeel in een minder voor de hand liggend tenue: spijkerbroek, geblokt overhemd, cowboyhoed en voor de gelegenheid glimmend gepoetste

leren laarzen: truckers ten voeten uit, zoals we ze kennen uit stripboeken.

Ook bruidegom Bob had zijn best gedaan: zwarte cowboylaarzen, zwarte jeans, zwart overhemd en om het af te maken een leren hesje. Zwart uiteraard. De slagroom op de taart vormden een piekfijn geknipte snor en op en top gesoigneerd sikje. Om nog maar te zwijgen over de ferme bakkebaarden waar Elvis een puntje aan had kunnen zuigen. Misschien, zo dacht ik, niet de man die ik normaliter op een afgelegen parkeerterrein in de schemering zou willen ontmoeten.

Maar Bob, stoere Bob, was zwijgzaam. Anders dan in het voor gesprek, waarin hij me de oren van het hoofd kletste, had hij me zojuist zonder iets te zeggen een slap zweethandje gegeven en nu stond hij verdekt opgesteld in z'n eentje een sigaret te roken. Nog vijf minuten, zo wist ook hij, en dan gingen de koplampen van de trucks aan, tegelijk met de batterij lampen boven iedere cabine. Het centrum van het parkeerterrein zou baden in het licht en het centrum van de wereld zou gevormd worden door Bob en Charlayne.

‘Lieve familie en vrienden, geachte aanwezigen ...’

Pats, daar gingen de lichten van de trucks aan. Spotlights, showtime. Het geroezemoes verstomde onmiddellijk. De gasten gingen rechtop zitten. Sommige truckers traptten nog gauw even een sigaret uit onder hun laarzen. Ik stond in de cirkel en wachtte tot ook het bruidspaar zich bij me had gevoegd. Dat duurde even, maar daar kwam Charlayne aangelopen. Met Bob schuchter aan haar hand.

Met Bob schuchter aan haar hand?

Was dit de Bob die tijdens het voorgesprek alles zo met zekerheid, misschien zelfs met bravoure, had uitgesproken? Die Char-

layne voortdurend had gerustgesteld, haar toefluisterde dat ze zich geen zorgen hoefde te maken terwijl hij liefdevol over haar rug aaide? Deze Bob werd nu door zijn vrouw naar mij toe geleid. Als een lam naar de slachtbank. Met zijn ogen strak op de grond gericht, vermeed hij iedere vorm van oogcontact. Gewoon maar beginnen, dacht ik.

Dus daar ging ik. Ik vertelde over de prille verliefdheid van vijf jaar geleden en hoe ze elkaar hadden gemist hadden toen Bob nog internationaal chauffeur was. Soms was hij tien dagen van huis en misten ze elkaar zo. Dat hij daarom had besloten om alleen nog in het binnenland te rijden, zodat hij minder lang weg zou zijn.

Bob begon te sniffen. Gelukkig, dacht ik nog: een reactie.

Ik vertelde hoe zij hem een paar jaar geleden als verrassing in Luxemburg had opgezocht.

Bob begon te huilen.

En ik vertelde over de droom die ze hadden om samen een kindje te krijgen. Dit was het moment dat stoere Bob helemaal brak. Inclusief schokkende schouders, druipend snot van snor tot sik, de hele rambam. De doos tissues, die ik altijd binnen handbereik van het bruidspaar heb staan, was er binnen een kwartier doorheen gejaagd. Behalve de bruidegom hielden ook minstens dertig zwaar getatoeëerde collega's het niet droog, toen ik vertelde over hun huwelijksreis die naar Amerika zou gaan. *Coast to coast* in een kleine vrachtwagen met niets anders dan een luchtbed en hun liefde.

Toen het tijd was om ja te zeggen, kon arme Bob door het snikken geen verstaanbaar woord uitbrengen. De aanwezige bode, een ambtenaar die de gemeente stuurt om ervoor te zorgen dat alles volgens de regels verloopt, greep zijn kans om zich nuttig te voelen. Hij eiste dat de snotterende trucker luid en duidelijk instemde

met het huwelijk. Anders zou hij het huwelijk wel even ongeldig laten verklaren. Dat konden we natuurlijk niet hebben. Nu was het mijn beurt om hem geruststellend over zijn rug te aaien, waarbij ik hem toefluisterde een paar keer diep in- en uit te ademen.

Tot ieders grote opluchting, niet in het minst die van de bruid die van pure plaatsvervangende zenuwen ook niet meer wist hoe ze het had, wist Bob zich te herpakken. Hij rechte zijn brede rug, keek me eindelijk vol aan waarna hij zich tot zijn Charlayne wendde. Luid en duidelijk schalde het over het parkeerterrein: 'Ja, ik wil!'

Precies een maand later trouwde ik twee rechters. Beide telg uit zeer welgestelde families: de locatie was een enorm kasteel in Frankrijk en er was geen dame zonder chic hoedje of designer jurk uit de P.C. Hoofdstraat te bekennen. Het contrast met de truckers-bruiloft had niet groter kunnen zijn. Maar ook daar, op de met druivenranken begroeide binnenplaats, vlogen de tissues erdoorheen en spatte de liefde ervan af. Prachtig vind ik dat. Het gaat niet om afkomst, portemonnee of beroep; het gaat om de liefde tussen twee mensen.

Een prachtig moment bij aanvang van de ceremonie maakte de bruiloft van Pien nog specialer dan die al was. Weet je het nog? Pien die de zussen Joy en Nancy als ceremoniemeester had gekozen. Er zit nog een heel bijzonder verhaal achter haar bruiloft dat ik graag wil delen. Het was de vrijdag voor Pasen, Goede Vrijdag, en kouder dan normaal in april. Maar de zon scheen en het bruidspaar had ervoor gekozen om elkaar toch in de tuin van het door hen afgehuurde landgoed het jawoord te geven. Zoals jullie misschien nog weten waren de themakleuren pastel en bijna alle

gasten hadden zich daar braaf aan gehouden. Dus het was lila, mintgroen en zachtgeel wat de klok sloeg. Piens vader, Ton, had zich speciaal voor deze dag uitgedost met een stropdas van het allerzoetste babyblauw. Ik schudde hem hartelijk de hand.

‘Wat ziet u er feestelijk uit.’

‘Tja, voor de bruiloft van je enige dochter mag je uitpakken, toch?’ lachte de zestiger terug. ‘Ben je er klaar voor?’ vroeg hij schalks.

‘Ik wel,’ antwoordde ik naar waarheid. ‘Maar bent ú er klaar voor?’

‘Och man, hou op schei uit, wat een dag,’ zei hij enigszins schor. ‘Je weet het.’

Ik wist het inderdaad. Een paar weken daarvoor had ik Ton uitgebreid gesproken. Toen ik aankwam bij het restaurant waar ik met Pien en haar aanstaande Tim had afgesproken voor ons voor-gesprek, kwam tot mijn verrassing een wat oudere man mij met uitgestoken hand tegemoet lopen.

‘Neemt u mij niet kwalijk,’ zei ik, ‘Ik kom voor Pien en Tim?’

De speech bij de ceremonie moet iedere keer een schot in de roos zijn en dat vraagt een gedegen voorbereiding. Daarom ontmoet ik het bruidspaar vooraf voor een uitgebreid kennismakingsgesprek. Daarnaast krijgt het stel een hele waslijst aan op maat gemaakte vragen, die ze apart van elkaar moeten beantwoorden. Ik zeg altijd tegen mensen dat ze me moeten zien als een huisarts: die krijgt ook intieme dingen te horen die je normaal niet met een ander bespreekt. Dan sluit ik mezelf twee dagen op en schrijf de toespraak. Een liefdesdocument van heb ik jou daar.

Om het liefdesverhaal van een bruidspaar vervolgens te mogen vertellen tijdens het belangrijkste moment van hun trouwdag is

een enorme eer én vooral ontzettend leuk om te doen. De eerste ideeën voor mijn speech krijg ik bij het een-op-een contact, het voorgesprek.

Dat stond dus ook gepland met Pien en Tim, maar ze waren wat later, vertelde Ton verontschuldigend. Na de voetbalwedstrijd van Piens dochters waren ze in een enorme file beland en ze hadden Piens vader gebeld om mij op te vangen. Ton woonde toevallig om de hoek van het restaurant waar wij hadden afgesproken.

‘Ga zitten,’ zei hij uitnodigend, ‘Ik vind het leuk om je te ontmoeten en ik heb al koffie besteld. Pien en Tim laten vast niet al te lang op zich wachten.’

Toen hij tegenover me plaatsnam aan het tafeltje, keken we elkaar even aan. Van sommige mensen gaat direct een vertrouwdeheid uit en Ton was zo’n man. Hij schraapte even zijn keel en keek me aan.

‘Mag ik je een verhaal vertellen, Dirk?’

‘Ik ben er nu toch,’ zei ik en ging ervoor zitten.

Hij was archivaris geweest, nu drie jaar gepensioneerd. Pien was twaalf toen haar moeder overleed: plotselinge diagnose, kort ziekbed en daar zat hij ineens alleen met een puberende dochter. Hij nam zich voor dat hij zijn kind koste wat kost een gelukkige jeugd zou geven.

Dat was gelukt. Twee handen op één buik waren Pien en hij. En dat was nooit veranderd.

Maar dochters vliegen uit, zo ook Pien. En dochters maken niet altijd de juiste keuze, zo ook Pien.

Al vanaf de eerste kennismaking met Daley had Ton een rotgevoel bij de nieuwe vriend van zijn dochter. Maar hij weet het aan zichzelf: ik ben te gehecht geraakt aan haar in de afgelopen jaren, ik moet loslaten.

En het leek goed te gaan. Hoewel Ton nooit een klik met de jongen kreeg, kreeg het stel toch twee prachtige dochters. Daley had wellicht de beste intenties, maar was zijn dochter nooit echt tot steun geweest. De jongeman was zoekende: hij kon de juiste baan niet vinden, voelde zich vaak miskend en afgewezen en vluchtte steeds meer in drank om een diepgeworteld minderwaardigheidscomplex te verbergen.

Ton had moeten aanzien hoe zijn dochter steeds ongelukkiger werd in die relatie die nogal ongelijkwaardig was. Zij was kostwinner, zij hield de sfeer in huis goed en liet nooit merken hoe alleen ze zich voelde, want het geluk van haar kinderen ging boven alles. Zij reed de meiden naar voetbal – het waren echte tomboys, die kleindochters van hem – terwijl hun vader met een kater op de bank lag te blowen en zij ging met de kinderen kamperen in de tuin omdat er geen geld was om op vakantie te gaan.

Ton was heel trots op zijn sterke lieve dochter, maar had haar natuurlijk iets anders gegund. Toch wilde Pien nooit iets horen van uit elkaar gaan: een gebroken gezin zou zij haar meiden niet aandoen.

Hij kon zich het moment nog goed herinneren dat Pien huilend op de stoep stond, vertrouwde hij me toe terwijl we wachtten op Pien en haar aanstaande. Nooit zou hij die wanhopig gesnikte woorden vergeten: ‘Hij is ervandoor, pap.’ Ton probeerde zijn dochter zo goed en kwaad als het ging te troosten, Hoewel hij ergens opgelucht was, brak zijn hart bij het zien van het hoopje ellende op de bank. Ton was vooral boos op zichzelf. Hij had dit laten gebeuren, hij had zijn dochter beter moeten beschermen. Hij had gefaald en daarom zat Pien snikkend bij hem op de bank.

Het jaar dat volgde was zwaar. Het was verschrikkelijk om Pien zo kapot van verdriet te zien. Maar Ton vond het stiekem ook wel

fijn dat Pien weer bij hem woonde. Het maakte hem als vader gelukkig dat ze niet meer teleurgesteld hoefde te zijn over dat ze alles zelf moest rooien en dat ze geen schijn hoefde op te houden om voor de meisjes hun uitgebluste vader te compenseren. Voor Pien was het zwaar, dat zag hij ook wel. Maar de tijd zou haar helen, daar ging hij vanuit.

En toen ontmoette Pien Tim en was het alsof ze weer uit huis ging. Ze was nog nooit naar een concert geweest, maar Tim nam haar mee naar concerten in de Ziggodome. Ze gingen naar de kermis. De kermis! Lekker tussen de lampjes lopen. Heerlijk, die geur van suikerspinnen, verklaarde ze.

Wie is die Tim eigenlijk, vroeg hij haar na een paar weken. Haar antwoord was: 'Hij is heerlijk en fantastisch. Papa, hij is mijn nieuwe liefde.' Ze nam hem mee naar huis. Tim stelde zich keurig voor en maakte al snel een dolletje met de meiden. Zie je wel, dacht Ton: weer zo'n acteur. Tim vertelde dat hij bezig was een nieuw bedrijf op te zetten. Hij had een app bedacht voor een smartphone die slaap en hartslag kon meten zonder dat je daarvoor een smartwatch om hoefde te doen. Spannende tijden, zei hij. Alles staat of valt met de marketing. Een opportunist, dacht Ton. Een gokker.

Maar Tim leek het niet alleen oprecht leuk te vinden om het voetbalteam van zijn kleindochters te coachen, hij draaide er ook zijn hand niet voor om om hun fietsbanden te plakken of de meisjes comfortabel op de achterbank van de auto te installeren en in een nacht naar een kindvriendelijke camping in Denemarken te rijden terwijl hun moeder heerlijk lag te dutten op de passagiersstoel. Ton wilde heel graag dat deze Tim alles was wat hij leek, maar hij kón zich er gewoon nog niet helemaal aan overgeven. Hij kon zijn dochter niet weer overleveren aan iemand die haar kapot zou maken. Hij mocht niet opnieuw falen als vader.

Dus toen Pien op een avond na het avondeten vertelde dat Tim haar had gevraagd bij hem in te trekken, fronste Ton zijn voorhoofd.

‘Nee, Pien. Nu is het genoeg!’

Tot Piens verbazing sloeg haar normaal gesproken zo rustige vader met zijn vuist op de tafel.

‘Ik laat jou je niet weer in een relatie haasten die niet goed is. Je hebt nu bovendien ook je meiden om aan te denken. Hoe denk je dat het voor hen is? Intrekken bij een vreemde man?’

‘Tim is geen vreemde man!’ protesteerde Pien geschrokken. ‘Ze zijn gek op hem! We zijn al bijna een jaar bij elkaar en ...’

‘Al een jaar?’ onderbrak Ton haar met luide stem. ‘Een jaar is niks! Hoe weet je nou of Tim zo blijft als hij nu is? Hoe goed ken je hem nou echt? En wat als het misgaat, dan sleep je de meiden weer naar een nieuw huis? Of denk je dat je dan weer hier terechtkunt? Mooi niet: je komt er niet meer in hier. Sterker nog: als jij bij Tim intrekt, hoef ik je niet meer te zien.’

Ton schrok van zijn eigen woorden. Maar hij was wanhopig. Tot zijn verbazing werd Pien niet boos. In plaats daarvan keek ze hem met grote ogen aan en sprak na een lange stilte.

‘Je hebt gelijk. Ik doe het weer, hè? O papa, wat dom! Ik stort me er veel te snel in met Tim! Waar ben ik mee bezig? Ik ga nu tegen hem zeggen dat wij hier nog helemaal niet klaar voor zijn. Dankjewel paps, ik kan ook altijd op je rekenen.’

Gehaast knuffelde ze haar vader om de deur uit te snellen. Ton zou zich triomfantelijk moeten voelen. Gelukt! Maar hij voelde zich schuldig. Met een onbestemd gevoel ging hij de avond in.

Toen hij de volgende dag bij de lokale elektronikawinkel stond om een nieuwe universele afstandsbediening voor zijn televisie te kopen, ging zijn telefoon. Pien. Met lood in de schoenen nam Ton op. Tim zou het wel uitgemaakt hebben. Een vrouw die weigerde

bij hem in te trekken? Die het rustig aan wilde doen? Alle mannen zijn uiteindelijk egoïstisch. Maar Piens stem aan de andere kant van de lijn klonk opgewekt.

‘Hij begrijpt het helemaal, pap,’ zei ze. ‘Natuurlijk moet ik wachten tot het helemaal goed voelt. Zeker voor de kinderen. Tim heeft alle tijd van de wereld, zegt hij. En ik moest jou bedanken dat je mij met zulke wijze raad bijstaat.’

Ton hing op en rekende de afstandsbediening af, waarop zijn oog op een aanbieding in de etalage van de winkel viel.

‘Wacht even,’ Ton drukte op ‘afbreken’ op het pinapparaat. ‘Ik wil nog iets kopen.’

Die avond bracht Tim Pien en de meisjes terug van een middagje dierentuin. In de kleine woonkamer troffen ze een enorme doos aan. Nieuwsgierig cirkelden de kleindochters van Ton eromheen maar meer dan ‘breekbaar’ stond er niet op het pakket.

‘Wat is het, opa?’

‘Het is een cadeau,’ deelde Ton plechtig mee, terwijl hij de handen van Tim en Pien greep en ze naast hem op de bank neerplantte.

‘Voor ons?’ gilde de tweeling.

‘Voor jullie allemaal.’ Nieuwsgierig keek Pien haar vader aan. Tims vragende blik veranderde in een verbijsterde uitdrukking toen Ton zei: ‘Een nieuwe wasmachine voor in jullie nieuwe huis.’ Tranen sprongen in Piens ogen toen ze besepte wat haar vader zei.

‘Niet lullig bedoeld hoor Tim, maar dat oude ding van jou kan die vijf wasjes per dag om alle kleren van twee kinderen schoon te krijgen niet aan.’

Ton klopte Tim op zijn knie en keek zijn dochter aan.

‘Het spijt me. Jij hebt je hart weer laten helen. Jij bent het vertrouwen in de liefde niet verloren en dat is heel verstandig. Ware liefde is kostbaar, die moet je niet aan je voorbij laten gaan. Dat

heb ik met je moeder niet gedaan en jij moet het ook met Tim niet doen. Ga lekker samenwonen. Begin aan jullie leven samen! Mijn zegen hebben jullie.'

Terwijl Pien, Ton en Tim elkaar snikkend in de armen vielen, dansten de kleindochters van Ton joelend om hem heen. 'We krijgen een nieuw huis, nieuwe kamers, yes! Mag ik een televisie op mijn kamer, mam? Tim, ik wil de zolder!'

Ton lacht als hij aan dat emotionele moment terugdenkt. Ik lach met hem mee. Op dat moment zien we een auto voor de deur van het restaurant parkeren. Het zijn Pien, Tim en de meiden. 'Zeg maar niet tegen ze dat ik je dit verteld heb, Dirk. Maar ik kan je zeggen dat het mij enorm oplucht om dit aan je verteld te hebben. En dat het een pak van mijn hart is dat je dit nu weet.'

Een paar weken later schreed Pien met Ton aan haar zijde richting haar aanstaande, terwijl een violiste op vakkundige wijze *Dochters* van Marco Borsato ten gehore bracht.

Pien en haar vader genoten beiden zichtbaar. Een paar meter voor hen stond de bruidegom stralend naast mij. Aan elke hand had hij een meisje: de dochters van Pien, zijn stiefdochters.

Toen Pien en haar vader hun bestemming hadden bereikt, terwijl de laatste vioolklanken wegstierven, schraapte Ton zijn keel. 'Tim, jij hebt om de hand van mijn dochter gevraagd ...' Hij schoot vol en stakte. Hij maakte de zin niet af, maar gaf zijn nieuwe schoonzoon een stevige knuffel. Dankbaar dat iemand net zoveel van zijn dochter hield als hij. Ton ging op zijn stoel zitten, zichtbaar opgelucht en toen ik mijn speech begon knipoogde hij snel even naar me. En dat, lieve lezer, is het moment waarop je mij kunt opvegen: dat er na zoveel ellende zoveel liefde samenbalt tijdens de ceremonie. Dat voelt heerlijk.

Ik vind het altijd heel bijzonder als een vrouw ervoor kiest zich door haar vader weg te laten geven. Papa is toch de eerste man in haar leven. Overigens is langzaam lopen daarbij wel van harte aan te raden. Als je gevoelsmatig bijna stilstaat, heb je het juiste tempo te pakken. In de praktijk zie ik met grote regelmaat dat de bruid en haar vader niet schrijden, maar snelwandelen. Alsof ze de laatste trein nog moeten halen. Dus als ik een tip mag geven: pak dat moment. Laat je bewonderen in die prachtige jurk waarvoor je zo hard hebt gespaard, waarvoor je maandenlang op sla en komkommer hebt geleefd, je je in het zweet hebt gewerkt in de sportschool. Maar bovenal: hou je vader stevig vast. Knijp hem stiekem zachtjes in zijn arm. Kijk elkaar nog eens liefdevol en diep in de ogen. Die paar meters ben je namelijk nog van papa.

Ik had trouwens nooit gedacht dat ik nog eens zou genieten van spreken in het openbaar. Als ik vroeger op school een spreekbeurt over de hamster moest houden, lag ik wekenlang wakker 's nachts, zo eng vond ik het.

Toen ik later als acteur behoorlijk vaak op de buis te zien was, kwamen er verzoeken van bedrijven om een praatje te houden. Tot mijn eigen verrassing bleek ik heel goed te kunnen spreken. Bij mijn eerste trouwceremonie staken de zenuwen toch weer de kop op, want zo'n bruiloft was natuurlijk iets wat ik écht niet mocht verpesten. Voor het stel – dat al nerveus genoeg was zonder de onzekerheden van hun trouwambtenaar er nog eens bij te krijgen – hield ik het hoofd koel. En wat bleek? Ook dit kon ik!

Maar hoe prachtig ik het allemaal ook verwoord, het aller-mooiste is het moment waarop het bruidspaar zelf iets tegen elkaar zegt. Dat is gegarandeerd een succes. Of het nu een zin is of

een hele troonrede, of de bruidegom nu gaat huilen of de stem van de bruid overslaat, het is altijd ontroerend.

Zelf word ik er ook altijd weer emotioneel van als ik twee mensen tegenover me zie staan, ze elkaar in de ogen zie kijken en ik ze zie kiezen voor elkaar. Dat is zo mooi, dat raakt me echt. En het maakt niet uit of het negentienjarigen zijn of een bejaard stel. Het gevoel is hetzelfde. En dan die kus, ook zo'n mooi moment. De meest memorabele eerste zoen als man en vrouw in mijn loopbaan als trouwambtenaar was toch wel die van Annemiek en Gijs.

Annemiek en Gijs gaven aan liever niet naar Amsterdam te komen voor het voorgesprek. In haar mail schreef Annemiek dat ze enorm verknocht waren aan hun kleine Drentse dorp dat ze eigenlijk nooit verlieten en dat ze de hoofdstad in alle eerlijkheid gewoon eng vonden. Bij de gedachte alleen al begonnen ze zowat te hyperventileren; te veel mensen, trams, bussen en auto's. Dat kan natuurlijk. Ik vond het geen probleem. Zoveel mensen, zoveel meningen en er zijn ook plekken op de wereld waar ik liever niet kom. Maar het schikte in mijn agenda ook niet om op korte termijn naar Noordoost-Drenthe af te reizen. En dus besloten we elkaar tegemoet te komen en zodoende ontmoetten we elkaar bij een wegrestaurant langs de A1 in de buurt van Barneveld.

Ik was er als eerste en ondanks het feit dat het restaurant al behoorlijk volliep vanwege de lunch, vond ik een rustig plekje waar we ongestoord zouden kunnen praten.

In afwachting van het gesprek bestudeerde ik de lunchkaart en toen het stel nog steeds niet was gearriveerd, keek ik maar eens wat rond. Veel iets te dikke dertigers en veertigers in pak, smulend van de vette daghap die op zulke grote borden werd geser-

veerd dat de laptops ernaast gevaarlijk op het randje van de tafel balanceerden. Er werd overwegend koffie en spa rood gedronken, maar ook de huiswijn vond gretig aftrek. Aan die tafels werden vast mooie deals gesloten.

Tussen al die pratende en zakendoende mensen, merkte ik ineens een duo op dat behoorlijk uit de toon viel. Verdomd, dat was Annemiek, ik herkende haar van de foto die ze me had gestuurd. Opgestoken haar, keurig voorkomen. Een hooggesloten net bloesje dat nog net niet haar kin bedekte. Lange mouwen. Onder haar enkellange rok piepten nog net een paar platte, degelijke schoenen tevoorschijn. Kortom, ze kleeedde zich zoals je eerder bij een vrouw in de herfst van haar leven zou verwachten in plaats van de dertiger die ze in werkelijkheid was. Gijs droeg een net te groot grijs pak met een zwarte stropdas.

Ze hadden naast elkaar plaatsgenomen aan de tafel en keken ook gespannen naar mij. Voorzichtig enthousiast stak ik mijn hand op en gebaarde uitnodigend naar mijn tafel. Gelijktijdig stonden ze op en schuifelden ze mijn kant op.

‘Hee Annemiek en Gijs, hadden jullie me al gezien?’ vroeg ik.

Ze knikten bevestigend.

‘Maar waarom kwamen jullie niet naar me toe dan?’

‘Wij vonden het niet nodig u lastig te vallen,’ was het bedeesde antwoord. Ze gingen pas zitten toen ik ze daar expliciet voor uitnodigde.

Ik vroeg wat ze wilden drinken en overhandigde ze de menukaart, maar ze gaven aan dat ze in de auto al een boterham hadden gegeten. Ik excuseerde me ervoor dat ik wel iets ging eten. Verder zeiden ze niet veel. Ik was eigenlijk voortdurend aan het woord.

Uiteindelijk vroeg ik hen waarom ze mij eigenlijk gevraagd hadden. Ik had – zo zei Gijs schuchter – in een interview kenne-

lijk iets gezegd over de kracht van het huwelijk en de zegen van verbondenheid in het leven. Dat had hen zeer aangesproken. Annemiek ontدooide daarna een beetje en met veel doorvragen, duwen en trekken van mijn kant kreeg ik uiteindelijk hun verhaal te horen en kon ik aan mijn speech beginnen.

Een aantal weken later reisde ik dan toch af naar Drenthe. Het bruidspaar had elkaar eerst in de kerk het jawoord gegeven en nu mocht ik hen in de echt verbinden in – zo bleek – het buurtcentrum waar Gijs op dinsdagavonden al sinds 1989 onbezoldigd EHBO-cursussen voor beginners én gevorderden verzorgde. Dat was een belangrijk element van mijn speech: zorg voor elkaar en zorg voor de naasten.

Ze kwamen het zaaltje binnen en keken even ernstig als ik zou kijken bij een uitvaart. Ik deed mijn speech en gelukkig werd er gelachen en pinkte iemand een traan weg, maar het was de moeilijkste zaal die ik ooit had gehad. Het bruidspaar keek me weliswaar zeer geconcentreerd aan, maar er viel geen enkele emotie van hun gezicht af te lezen. Wat me niet ontging: de bruid had haar handen tot vuisten gebald en de voet van de bruidegom wipte nerveuzig op en neer.

De zaal bleef stil en ondanks wat blijе gezichten keek iedereen strak voor zich uit. Het bruidspaar was inmiddels wel onrustig. Gelukkig gaven ze een bevestigend antwoord op mijn vraag of ze met elkaar wilden trouwen. Daarna kon ik er tot mijn opluchting een eind aan breien met de woorden: ‘En dan mogen jullie elkaar nu de eerste kus geven als man en vrouw.’ En dat heb ik geweten. Dat bleek het moment suprême. Alsof ik het startschot had gegeven voor de WK 100 meter sprint, schoten ze naar voren. Aanvankelijk leek het nog om een normale zoen te gaan, maar na dertig seconden werd duidelijk dat het dat niet was. Ze grepen elkaar

vast, tuitten hun lippen en zogen elkaar naar binnen. Anders kan ik het echt niet omschrijven.

De gemiddelde kus bij het jawoord duurt een paar seconden. Meestal is het een kuise versie op de lippen, soms zelfs alleen op de wang. En bijna nooit komt er een tong bij kijken. Wat ik begrijp, want je schoonmoeder zit ook in de zaal. Maar dit kersverse bruidspaar begon elkaar meer dan hartstochtelijk te kussen en ik kon er in dit stadium nog wel lachen. Ook de zaal keek welwillend toe, want het was een mooie apotheose van de ceremonie.

Intussen tikten de seconden voorbij.

Er werd wat gekucht in de zaal.

Het begon lichtelijk ongemakkelijk te worden.

Gasten wendden hun blik inmiddels gegeneerd af. De jongeren verdreven de tijd met een spelletje op hun telefoon. De moeder van de bruid wipte ongemakkelijk van haar ene bil naar de andere. Opa leek spontaan last te hebben van een vastzittende hoest wat de familie opvatte als een teken om collectief te gaan zitten kuchen en vrienden keken verlangend naar de champagne die verderop klaarstond.

Ik stond er geamuseerd naar te kijken. Het was alsof ze alleen op de wereld waren, of in ieder geval in de beslotenheid van hun eigen slaapkamer, tongden ze er met gesloten ogen op los. Een stiekeme blik op mijn telefoon leerde dat er inmiddels bijna een minuut was verstreken. Het applaus dat klinkt als het kersverse bruidspaar elkaar kust was allang uitgestorven. Familie en schoonfamilie vonden elkaar in afkeurend gefluister. De bode keek angstig op haar horloge omdat het volgende bruidspaar in aantocht was. Je moet namelijk weten, dat een zaal meestal voor zo'n drie kwartier wordt geboekt en dan staat de volgende stel alweer te trappelen.

Het stel had intussen even naar adem gehapt, maar hun monden zaten alweer vacuüm gezogen aan elkaar vast.

De obers zuchtten onder het gewicht van de dienbladen vol champagneglazen en zetten ze neer, een reprimande van hun barmanager risikerend. Intussen waren we twee minuten verder en de fases van welwillend toekijken, geamuseerd een wenkbrauw optrekken, lichte gêne en totale afkeuring voorbij.

Ademloos keken we toe, hoe Gijs en Annemiek met hun kleren inmiddels verformfaaid maar gelukkig nog wel aan, verticaal de liefde bedreven. Droogneuken noemden we dat op de middelbare school, als er bij een kantinefeest hitsig werd geschuifeld door al die hormonale pubers. En hoewel een buurtcentrum en een schoolkantine best wat van elkaar weg hebben, was dit zeer zeker geen tienerdiscofeestje, maar een heus huwelijk.

Maar niemand kon zijn blik meer afwenden. Het afkeurend gemompel viel ook stil. We waren met z'n allen, daar in Noordoost-Drenthe, gegrepen door de paringsdans van het bruidspaar. De lucht zinderde van hun erotische spanning. De vrouwen kregen rode wangen. Een jong stel op de tweede rij begon elkaars been te aaien. Een gezette oudtante in een bloemetjesensemble inclusief bijpassend hoedje zag ik zelfs haar lippen aflikken. En ik moet bekennen: mijn eigen hartslag ging ook omhoog. Dat was het moment, waarschijnlijk waren we inmiddels zo'n drie minuten verder, waarop ik besloot in te grijpen. Voordat de oudtante haar buurman zou bespringen.

'Lieve Gijs en Annemiek, ik heb het bijgehouden en ik mag jullie nogmaals feliciteren! Want jullie zijn niet alleen net getrouwd, maar hebben zojuist ook het Guinness Book of Records gehaald!' riep ik enthousiast. Gelukkig pikte het verhitte stel deze hint op. Eindelijk lieten ze elkaar los. Ik vermoed dat Annemiek en Gijs

een van de weinige bruidsparen zijn die écht een huwelijksnacht vol passie beleefden. Tijdens de receptie waren de gasten ze ook al even kwijt.

Hoofdstuk 9

Een hele aparte bruiloft was deze: in een zeer luxe hotel aan de kust was een gezelschap van zo'n zestig man bij elkaar. Ik had de gasten allemaal binnen zien komen. Het viel me direct op dat ze zich wat onwennig voelden in hun sjieke outfits. Ze werden keurig ontvangen en naar de juiste zaal gebracht. Daar speelde een van de bekendste pianisten van Nederland zachte begeleidende tonen voor deze bijzondere zondagmiddag. Als hij niet speelde, vroeg men hem om een handtekening, selfies mochten er niet gemaakt worden. Het ontbrak hen werkelijk aan niets: de duurste champagne, de meest exclusieve wijnen en orgastische cocktails stonden op het menu. Japanse koks (of Chinezen, volgens mij zijn ze meestal stiekem Chinees) rolden de heerlijkste verse sushi aan tafel. Maar er was ook een Franse topkok ingevlogen om live op je bord steak tartare te maken. Of je kon voor een vers geflambeerde crêpe kiezen.

Na het diner zong de beste en bekendste zangeres van Nederland – ik mag niet onthullen wie – een prachtig lied en toen maakte het bruidspaar bekend dat iedereen de volgende ochtend z'n koffers mocht pakken om met hen mee te vliegen op huwelijksreis: een weekend Dubai.

De bruid en bruidegom hadden als beroep ambulancebroeder en juf. Toen de twee hun bruiloftsplannen tijdens het voorgesprek onthulden, vroeg ik hen hoe ze zich deze extravagantie konden veroorloven.

De ambulancebroeder ging even verzitten en lachte heimelijk. Hij bleek tijdens zijn studietijd in Groningen uit pure verveling een enorm succesvolle app bedacht te hebben, een app die zo populair werd dat hij er miljoenen aan verdiende. In verband met hun privacy mag ik niet zeggen welke app het is, maar geloof me dat iedereen hem wel eens gebruikt heeft. Op het hoogtepunt verkocht de student zijn bedrijf om een droom uit te laten komen die hij als klein jongetje al koesterde: ambulancebroeder worden. 'Ik hou ervan hard te rijden,' lichtte hij toe: 'En ik vind het mooi om mensen in nood te helpen, al is het soms zeer emotioneel. En ik hou van het onverwachte en daarom gaan we zo'n achterlijk duur feest geven en al onze vrienden en familie voor een keer mee laten genieten van mijn app-succes.'

Elke bruiloft heeft z'n eigen charme. Het heeft namelijk allemaal wel iets: groot of klein, extravagant of ingetogen, traditioneel of alternatief. Het valt me op dat vooral stellen die voor de tweede keer trouwen vaak heel eigenzinnig zijn. Die trapt en valt al een keer in de val om iedereen te willen pleasen en zijn nu ouder en wijzer. Dit keer hebben ze meer lak aan hun omgeving en doen ze precies waar zij zin in hebben. En dat vind ik een goede zaak:

het is immers jullie grote dag. En dan heb je alle recht om jullie liefde op jullie manier te vieren. Of het nu gaat om de locatie, de vorm of de ceremonie: maak het eigen.

Een van de ontroerendste momenten beleefde ik op de bruiloft van twee veertigers: Janneke en Rob. Ze waren al vijftien jaar gelukkig samen en vonden dat jubileum een mooi moment om te trouwen. De bruid droeg een prachtig gedicht voor dat de onvoorwaardelijke liefde voor haar man verwoordde. En haar aanstaande verraste haar met een liedje. Hun zoontje Bas begeleidde zijn vader op de gitaar.

De negenjarige Bas was een schattig joch met grote reebruine ogen en een neus vol sproeten. Toen Bas werd geboren waren zijn ouders natuurlijk dolgelukkig. De roze gerimpelde baby in hun armen kreeg in het ziekenhuis, waar Janneke van hem was bevallen, een uitstekende apgarscore – de test waarmee beoordeeld wordt hoe gezond de pasgeborene op dat moment is. Maar een paar dagen later begon hij te huilen. En hij hield niet meer op. Bas krijste 22 uur per dag en dreef zijn kersverse ouders tot waanzin. Eindeloos droegen ze hem, wiegden ze hem en voedden ze hem. Ze reden midden in de nacht rondjes met de auto want alleen in zijn Maxicosi in een rijdende wagen sliep Bas. Maar zodra ze de auto voor de deur parkeerden, begon het huilen weer.

Janneke en Rob gingen met hem naar een kinderarts, een osteopaat en een chiropractor. Een energetisch therapeut probeerde de driftige baby met handoplegging te healen. Maar het mocht allemaal niet baten. Rob en Janneke stonden maandenlang op de overlevingsstand. Ze deden hun best om kalm te blijven, maar dat was niet makkelijk. Woest werd Janneke, als Rob niet opstond terwijl het zijn nacht was (ze hadden de nachten verdeeld zodat ze

in elk geval om de dag nog een paar uur sliepen). En Rob vertrok zelfs eens naar zijn ouders om te ontkomen aan het babygehuil – dat door merg en been ging – en zijn gestreste vriendin die zich op hem afreageerde. Maar na een uur was hij weer terug en nam hij Janneke, ‘sorry, sorry’ snikkend, in de armen. Het was niet makkelijk maar ondanks de wanhoop en het slaapgebrek bleven ze een team.

Toen, na zes maanden bijna onafgebroken huilen, was het opeens klaar. Rob liep ’s ochtends naar het ledikantje, verward door dat ze niet door gehuil gewekt waren, en trof een lachende baby aan. Hij wist niet wat hij zag. In eerste instantie durfden Janneke en hij nog niet te hopen dat deze trend zich voort zou zetten, maar het was wel zo. De huilbaby werd een lachbaby en het oververmoeide stel slaakte een enorme zucht van opluchting want dit hadden ze geen week langer vol kunnen houden.

Toch bleef er bij hen iets sluimeren, het gevoel dat er iets was met Bas. En naarmate het lachende jongetje een dreumes werd en een peuter, werd dat gevoel bevestigd. Bas ontwikkelde zich anders dan zijn neefjes en nichtjes, dan de kinderen van de burens en dan zijn jongere zusje dat drie jaar later geboren werd.

Na jaren van onderzoeken, ziekenhuisbezoeken en gesprekken met deskundigen kwam uiteindelijk duidelijkheid toen Bas vijf jaar was. Hij bleek een verstandelijke beperking te hebben. Zijn ontwikkeling was een paar jaar trager dan gemiddeld en het was niet duidelijk waar het naartoe zou gaan. Zou hij ooit zelfstandig kunnen wonen? Zou hij ooit kunnen werken? Voor Rob en Janneke was die onzekerheid over de toekomst van hun kind misschien wel het ergste, maar ze accepteerden ook al snel dat het was hoe het was. En ze hielden zielsveel van hun heerlijke vrolijke zoon, die dol was op muziek. Toen zijn zusje voor haar vierde verjaardag

een roze speelgoedgitaar kreeg, was ze het ding al snel kwijt aan haar grote broer. Bas begeleidde zichzelf muzikaal bij het dansen. Zijn ouders zagen zijn enthousiasme voor muziek en namen hem mee naar de winkel om een échte akoestische gitaar voor hem te kopen. Zo'n houten, met nylon snaren en twee plectrums. Bas was in de zevende hemel en zat uren op zijn kamertje te oefenen.

Tegen de tijd dat Janneke en Rob trouwden, zat Bas nog geen jaar op gitaarles. Bas' spel was niet foutloos, maar het ging. Toen was het de beurt aan Rob om in te zetten. Opgewekt wachtte ik op de eerste woorden van het liedje. En ... het viel nogal tegen. Bruidegom Rob had er slim aan gedaan om wat zanglessen te nemen voor zijn trouwdag, maar het waren er niet genoeg geweest.

Het was gewoon hartstikke vals.

Dat hoorde niet alleen ik, maar de hele zaal. Ik kon niet anders dan bewondering hebben voor deze bruidegom die het podium opzocht terwijl hij dat doodeng moest vinden. Net zoals ik het ooit verschrikkelijk vond om te spreken in het openbaar. Rob wist vast wel dat aan hem geen zangtalent verloren was gegaan, maar voor Janneke deed hij het toch.

En vals of niet: toen Rob dat liedje zong terwijl Bas gitaar speelde, waren dat de ontroerendste vier minuten valszingen die ik ooit heb meegemaakt en niemand hield het droog. Het puntje van Bas' tong stak uit z'n mond terwijl hij in opperste concentratie probeerde zo goed mogelijk te spelen voor zijn papa en mama. Robs songtekst kwam er door de emoties belabberder uit dan ooit tevoren (en geloof me: het had nooit echt oorstrelend geklonken). Maar het was zo mooi. Dat knappe negenjarige jongetje dat zoveel moest overwinnen in het leven en altijd maar bleef lachen, ook al reed zijn kleine zusje een jaar eerder zonder zijwieltjes dan hij. Zijn moeder die stralend naar hem keek, met haar enthousiast op

de muziek klappende dochttertje op schoot. Zijn vader die amper op durfde te kijken naar de zaal vol gasten, omdat hij heus wel wist dat zijn zangtalent nogal beperkt was, maar die dit tóch wilde doen als liefdesbetoon aan de vrouw met wie hij zoveel doorstaan had. Het had niet valser kunnen klinken maar was het zuiverste lied dat ik ooit gehoord heb.

Rob is trouwens niet de eerste bruidegom die ik vals hoor zingen; de meeste geliefden die een liedje voor elkaar instuderen voor de ceremonie zouden er bij *Idols* in de eerste ronde al genadeloos uitvliegen. Maar het gaat er niet om dat zo'n jawoord vlekkeloos verloopt, het gaat erom dat het bij jou past, dat het persoonlijk is. Ook kleinkinderen kunnen getuige zijn (dan mogen ze tekenen op een speciale kinderakte) of fungeren als bodes. Ik heb ook weleens meegemaakt dat de ex-man van de bruid haar getuige was (echt waar!). Dat is het mooie aan trouwen; je doet wat bij jullie past, zoals jullie zijn.

Ongeveer tien procent van de stellen kiest voor een buitenlandse bruiloft en die doe ik natuurlijk ook. Graag zelfs! Met alle liefde pak ik het vliegtuig naar Spanje, de trein naar Berlijn of de veerboot naar Terschelling (oké, geen buitenland, maar wel een beetje vakantiegevoel) om stellen de speech van hun leven te geven op hun trouwdag. Stephan en Dorine trouwde ik op een van de meest romantische locaties voor een huwelijk denkbaar: een pittoresk dorpje midden in de Oostenrijkse bergen. Ze stonden tegenover mij met haar tweelingzoontjes Mario en Lucca. Dorine en Stephan waren al zeven jaar heel gelukkig met elkaar. De liefde was voelbaar, bijna tastbaar, in de warme Tiroler avondlucht. Het was een mooie avond om een verbintenis te vieren die lang onmogelijk leek.

De eerste ontmoeting van Dorine en Stephan vond plaats op een veel minder idyllische locatie: een groot ziekenhuis. Stephan liep door de gang van het pand waar hij werkte. En toen zag hij haar, de vrouw die die saaie gang in één klap omtoverde tot een eindeloze nacht met sterren en vuurwerk. Het was liefde op het eerste gezicht.

Op het toilet sprak Stephan zichzelf in de spiegel toe: ‘Zet haar maar weer uit je hoofd, dit kan niet.’ Stephan was namelijk al getrouwd en Dorine had – daar kwam hij later achter – ook al een relatie. Ze raakte zelfs zwanger, tot haar grote vreugde. De geboorte van de tweeling was de mooiste dag van Dorine’s leven, maar niet lang daarna overleed haar vader. De blijdschap om haar mooie zoontjes en het verdriet om haar vader bleken niet te combineren, ze stortte in. Te vroeg ging ze weer aan het werk, eigenlijk was ze daar nog lang niet aan toe.

Stephan was blij, want hij had haar door de zwangerschap en de tijd erna lang moeten missen. Hij had weer reden om fluitend naar zijn werk te vertrekken. Er ontstonden voorzichtige ontmoetingen tussen die twee. Veel liet Dorine niet los, maar Stephan merkte dat ze een zware tijd doormaakte. De relatie tussen Stephan en Dorine werd langzaam steeds vertrouwelijker. Stephan wilde haar dolgraag troosten, maar hij kon zo weinig met zijn gevoelens. Toen vertelde Dorine dat ze ging trouwen. Het was een langgekoesterde wens van haar vriend en hij vond dat de tijd rijp was nu ze gesetteld waren. Ze hadden een huis, ze hadden allebei werk en ze hadden twee prachtige zoontjes. Dorine vond dat ze dit niet kon weigeren.

De schrik sloeg Stephan om het hart. Hij zei: ‘Doe het niet, dit is de grootste fout die je gaat maken in je leven.’ Maar het was te laat. Op de dag van de bruiloft twijfelde Stephan of hij moest gaan.

Maar hij wilde toch met eigen ogen zien of de vrouw voor wie hij ondertussen steeds meer was gaan voelen, echt haar jawoord aan een ander zou geven. Stephan ging en zag aan Dorine dat ze niet gelukkig was, maar toch hoorde hij een duidelijke ja uit haar mond. Hij vertrok met een gebroken hart.

Een jaar ging voorbij. Maar dat gebeurde niet met de liefde die Stephan voor Dorine voelde. Toen dat gevoel maar niet sleet, besloot hij er iets mee te doen. Hij 'ontvoerde' Dorine van het ziekenhuis en stortte zijn hart uit. Dit keer nam hij geen genoegen met haar 'het kan niet' en 'het is te laat'. Hij praatte en praatte en praatte. Over ware liefde, over zielsverwantschap, over hun hele leven dat nog voor hen lag. En toen kon Dorine niets anders dan doen wat ze diep van binnen al heel lang wilde: toegeven dat Stephan haar ware liefde was.

Daar in die imposante Zwitserse bergen wist iedereen natuurlijk dat dat niet zo makkelijk was geweest als het klonk. Want waar nieuwe geliefden elkaar vonden, werden oude geliefden diep gekwetst. Hun collega's en familie waren erg geschokeerd.

En de jongens symboliseerden dat met hun voordracht die avond. Ze hadden een ABC ingestudeerd en dat deden ze voortreffelijk: om en om lazen ze een letter en dan een gebeurtenis voor (De D is van Dirk, die is hier vandaag om jullie te trouwen). Uiteindelijk kwamen ze bij de M. Mario zei: De M is van moeilijk. Moeilijk was het toen mama ineens niet meer bij papa wilde zijn, maar bij Stephan. Wie was nu onze vader, wie moesten we nu kiezen. We wisten het heel lang niet.' De eerste zakdoekjes werden volgesnoten. En toen Lucca bij de V kwam, hield niemand zich meer in: 'De V is van vader. Natuurlijk is papa onze echte vader, maar met Stephan erbij hebben we er twee.'

De meest treurige verhalen heb ik in mijn carrière als trouwambtenaar gehoord. Stellen die door bijna iedereen verguisd zijn omdat ze verliefd werden op een ander. Zoals Donna en haar man Hassan over wie ik eerder vertelde, wiens moeder zelfs weigerde naar hun huwelijk te komen. Ook het leven van Stephan en Dorine, hun exen en hun dierbaren stond op z'n kop. Maar uiteindelijk was hun liefde er nog steeds en mocht die er nu eindelijk zijn.

Waar ik in Zwitserland de heerlijke geur van kakelfrisse berglucht, gras en zon opsnoof, rook het bij Sanne en Ab naar schimmel en schoonmaakmiddel. Tenminste: vóór het grote moment dan. Ik zou ze binnen tien minuten in de echt verbinden, maar moest me nu verstoppen in de bezemkast van het gemoedelijke restaurant waar het allemaal zou gaan gebeuren. Terwijl ik op mijn tong beet om niet te schreeuwen van angst toen een gigantische spin op mijn pak kroop, hoorde ik door de deur heen hoe vrienden en familie uitgelaten proostten op Sanne en Ab.

Sanne was een potige dame, die aan school altijd een broertje dood had gehad. Lezen interesseerde haar niet en op lesstof kon ze zich niet concentreren. Zodra ze zestien was, zei ze het klaslokaal voorgoed vaarwel en ging ze bij de supermarkt achter de kassa werken. Daar kwam op een goede dag Ab zijn dagelijkse boodschapjes halen: twee blikjes bier en een half tijgerbrood met kipkerriesalade. Ab ging ooit een glansrijke toekomst als glazenwasser tegemoet. Zijn baas – tevens oom – had nog nooit zo'n fanatieke en toegewijde werknemer gehad en bestempelde Ab als opvolger (de man had één dochter en die gaf de voorkeur aan een carrière als schoonheidsspecialiste). Maar toen sloeg het noodlot toe en viel Ab van zijn ladder. Van vijf hoog. Zijn been raakte verbrijzeld en werken zat er niet meer in. Sindsdien leefde Ab van zijn

arbeidsongeschiktheidsuitkering. Een van zijn weinige verzetjes was de dagelijkse gang naar de supermarkt, zo goed en zo kwaad als het ging. De beweging was goed voor hem en bovendien kon hij dan weer een praatje aanknopen met die leuke kassadame. Hoe druk het ook was, ze maakte altijd even tijd voor hem. En als er een spaaractie was, aarzelde ze nooit om hem extra zegels toe te schuiven. Toen hij een keer zijn portemonnee was vergeten en achter hem een lange rij stond, aarzelde Sanne geen seconde. Ze bood aan dat hij de boodschappen mee mocht nemen, als hij haar de volgende dag zou komen betalen. En na werktijd zou trakteren op een koffie. Ab wist niet wat hij hoorde, maar in zijn buik begon iets te kriebelen. Natuurlijk ging hij graag op haar aanbod in. De volgende dag stond hij ruim voordat de winkel open zou gaan, voor de deur te wachten. Niet omdat hij perse zo snel mogelijk zijn schulden wilde aflossen, maar omdat hij de hele nacht wakker had gelegen van het idee dat hij Sanne weer zou zien. Ze glimlachte toen hij bij haar kassa stond. Het geld dat hij haar gaf, stak ze in haar eigen portemonnee: 'Ik mocht het eigenlijk helemaal niet doen gister, want dan klopt mijn kassa niet. Maar ik heb het gewoon zelf voorgesloten want ik wist toch wel dat je zou komen.'

Na sluitingstijd stond Ab weer te wachten. Het duurde even voor Sanne naar buiten kwam, ze had haar gebruikelijke dienstjas verruild voor een gezellige jurk en haar makkelijke platte instappers voor een paar hakken. In plaats van koffie bestelden ze een biertje. De avond vloog voorbij. Daags erna stond Ab zoals altijd weer bij Sanne in de rij. Bij het afrekenen vroeg hij: 'Zin om een sneetje tijgerbrood te delen?' Sannes pauze brachten ze door op een bankje aan de overkant van de straat, waar ze hem alles vertelde over de klanten die de winkel binnengingen. Dat deed ze

met zoveel humor en mensenkennis, dat Ab definitief als een blok voor haar viel.

Jaren gingen voorbij en Sanne en Ab woonden gelukkig samen in hun sociale huurwoning. En hoewel ze trouwen een leuk idee vonden, zat het er financieel gewoon niet in. 'Ik hou van je Ab, maar als ik geen megajurk kan kopen en een groot feest kan geven, zie ik het nut er niet van in,' verklaarde de eigenzinnige Sanne. En Ab snapte dat, want Ab snapte Sanne altijd.

Sanne vertrok elke ochtend naar de supermarkt en Ab bracht hun twee kinderen naar school, poetste het huis en lapte de ramen (eens een glazenwasser ...). Op een dag zag Sanne de datum op het display van haar kassa en realiseerde ze zich dat ze exact twintig jaar bij elkaar waren. Zonder trouwdag had zij als jubileumdag altijd de datum aangehouden waarop Ab haar bij het afrekenen vroeg: 'Zin om een sneetje tijgerbrood te delen?' Opeens had ze zin om het te vieren: twee decennia lief en leed, kinderen gekregen, tobben om geld ... het was niet makkelijk geweest, maar ze hadden het gerooid samen. En dus haalde Sanne snel een tijgerbrood, kipkerriesalade en twee biertjes in de winkel én als extraatje een kraslot. Ze voegde er een lief kaartje bij: 'Met jou waag ik de gok voor nog wel twintig jaar.'

Eenmaal thuis had Ab de piepers al op het vuur staan. Hun kinderen waren er niet, god mocht weten waar ze uithingen. Hun zoon zou wel met z'n scooter in het park hangen en hun dochter zat vast bij haar vriendje. 'Schat, zet die aardappelen maar af,' lachte Sanne terwijl ze haar vent een dikke kus gaf. 'We hebben dit als avondeten.'

Verbaasd staarde Ab naar de biertjes en het tijgerbrood met het slaatje, maar al snel viel het kwartje. 'Kom hier, lekker ding', straalde hij en knuffelde de vrouw die al twintig jaar de enige voor hem

was. 'Er zit nog iets bij,' wees Sanne naar het kraslot. 'Wel met me delen als je miljonair bent, hè?' Ze knipoogde terwijl Ab met een muntje over het papiertje ging. Eén voor één verdwenen de grijze vakjes. Ze zagen een nul en nog een nul.

'Typisch,' lachte Sanne.

Nog een nul en nog één. Ab blies de grijze snippertjes weg die van het lot af kwamen. Nog een nul. En een één.

Met zijn duim streek Ab over het lot. 'San, zie je dat?'

'Dat kan niet.' Met grote ogen keken Ab en Sanne elkaar aan. Honderdduizend euro.

'Het staat er echt.'

'Zou het echt ...?'

Ab en Sanne konden het niet geloven. In plaats van te juichen, pakten ze hun jassen, ritsten het lot veilig dicht in de binnenzak van Sanne en renden naar de sigarettenbalie van de supermarkt. 'Hey Sanne,' begroette haar collega haar verbaasd. 'Tets vergeten?'

Ab en Sanne struikelden over elkaar heen met hun woorden. 'Is dit? Zien we het goed? Wat betekent dit?'

De collega bekeek het strookje dat voorzichtig – alsof het goud was – aan hem werd overhandigd. Hij las het, keek op naar het opgewonden stel tegenover hem en bevestigde stralend wat Sanne en Ab niet durfden te geloven: ze hadden een ton gewonnen!

Eindelijk durfden Sanne en Ab te juichen en ze omhelsden elkaar zielsgelukkig. De supermarktmanager trok zomaar een fles champagne open (nou ja: prosecco dan, hij bleef de manager) en alle caissières kwamen meeoproosten op Sanne en Ab en hun fortuin.

'Nu neem je zeker ontslag, Sanne?' zeiden haar collega's.

'Echt niet,' antwoordde Sanne terwijl ze zich voor de derde keer liet bijschenken. 'Ik vind het veel te leuk hier. En bovendien: van

honderdduizend euro kun je de rest van je leven niet rondkomen, hoor.'

Nee, het was niet genoeg om te stoppen met werken. Maar wel genoeg voor hun droom: een spetterende bruiloft, besloten Ab en Sanne die avond in bed. Op een notitieblok maakten ze een lijstje:

- schulden afbetalen
- geld aan ouders geven
- nieuwe scooter Danny
- studeren Demi
- trouwen
- camper

Dat stond er. In die volgorde. Maar Ab en Sanne wilden niet zomaar trouwen. Ze hadden er twintig jaar op gewacht, dus ze wilden een unieke bruiloft. En daarom belden ze mij om de ceremonie te leiden, zei Sanne. En kreeg ik vervolgens te horen dat ik me vooraf in de bezemkast moest verstoppen.

Want geen van de gasten op Sanne en Abs trouwdag wist dat ze op Sanne en Abs trouwdag waren. 'Een etentje' hadden Sanne en Ab gezegd, om te vieren dat we geld hebben gewonnen. Het stel wilde iedereen verrassen. En mooie bijkomstigheid was dat ze hun grote dag konden voorbereiden zonder enige bemoeienis van wie dan ook. Dat wilden ze, want na zo lang wachten moest het echt hún dag worden.

Dus terwijl ik mijn toespraak doornam in de bezemkast, een pissebed van mijn schoen schopte en overwoog met Glassex de binnenkant van de deur maar even een goede poetsbeurt te geven, genoten Ab en Sannes dierbaren van een heerlijk buffet in het afgehuurde restaurant.

Terwijl hun dochter de laatste happen van het dessert nam en hun zoon buiten met zijn vrienden stiekem een sigaret rookte, verdwenen Ab en Sanne naar hun auto die voor de deur geparkeerd stond. Het was niet zomaar een auto, maar een spiksplinternieuw camperbusje. Het stel had altijd al gedroomd van een eigen camper om Zuid-Europa mee rond te toeren. Nu was het busje de kleedkamer, want Ab en Sanne kleedden zich razendsnel om en terwijl Abs nichtje (de enige die in het complot zat omdat ze schoonheidsspecialist was) Sannes haar en make-up deed, kwam Ab mij bevrijden.

‘We kunnen bijna, Dirk,’ fluisterde hij verontschuldigend. Ik sloop met hem naar de bar, op handen en voeten kropen we naar de zijuitgang om Sanne bij de camper te treffen. Ik klopte het stof van mijn pak en ging ze voor naar de hoofdingang van het restaurant. Daar knipoogde ik naar de ober die vervolgens aan de knoppen van de stereo draaide. *Fly me to the moon, let me play among the stars*. Frank Sinatra schalde over de lange gedekte tafels.

‘Dames en heren, lieve familie en vrienden. Sanne en Ab hebben een kleine verrassing voor jullie!’ riep ik, breed grijnzend naar de gasten die nieuwsgierig opkeken van hun wijntjes. Ze zagen Sanne in haar enorme witte jurk en Ab in pak en natuurlijk mij, hun knappe trouwambtenaar in zwart pak en slaakten kreten van ongeloof.

‘Niet!’ De zaal vulde zich met opgewonden gepraat.

‘Ze gaan gewoon trouwen!’

‘Nee? Nu? Wat gaaf!’

‘Och en nou is oma Janny er niet.’

De reacties varieerden van shock naar groot enthousiasme naar afkeuring. Een verrassingsbruiloft valt nooit bij iedereen in goede aarde. Maar over het algemeen was iedereen blij en vereerd dat ze erbij mochten zijn.

Binnen vijf minuten had ik alle gasten naar hun stoelen gedirigeerd en stond ik tegenover een extatische Sanne en Ab. Die twee hadden zich al maanden verkneukeld om dit moment en genoten van de reacties nu het zover was. Dolgelukkig luisterden ze naar hoe ik hun verhaal vertelde. Ze waren zo slim geweest om een cameraman in te huren en dus kon oma Janny een week later in het verzorgingshuis alsnog zien hoe Sanne en Ab elkaar het jawoord gaven.

Hoofdstuk 10

Als acteur heb ik jarenlang met totaal uiteenlopende gezelschappen en casts gewerkt. Soms een korte periode of zelfs maar een dag, maar bij langer lopende series of toneelstukken breng je maandenlang een hele intensieve tijd door met dezelfde mensen. Voordat het eindproduct te zien is voor publiek, gaat er een periode van minutieuze voorbereiding aan vooraf. Dat geldt voor alle producties, maar vooral voor theater. Want daar speel je iedere avond in principe hetzelfde stuk, live voor een hopelijk volle zaal. Mensen hebben een kaartje gekocht, oppas geregeld en zijn een avondje uit.

In het theater probeer je iedere avond opnieuw het stuk zo goed mogelijk te spelen, ook al heb je er al 85 voorstellingen op zitten. Want voor hen, de mensen in de zaal, is het nieuw. Dus wil je alles geven. Ook als je gedoe hebt thuis, een slechte nacht hebt gehad, of met veertig graden koorts eigenlijk in bed had moeten liggen.

Niet voor niets is het credo: *the show must go on*. Het grappige is dat ziekmelden in principe nooit een optie is. Een kant van het vak waar de meeste mensen geen weet van hebben, wat natuurlijk ook helemaal niet hoeft. Maar dat streven naar perfectie, iedere keer opnieuw onder alle omstandigheden het beste uit mezelf willen halen, zit volledig in mijn DNA.

Sinds ik trouwambtenaar ben, reis ik weer het hele land door. Nu niet met een heel gezelschap in een bus – waar op de heenweg meestal ieder voor zich in opperste concentratie verzonken is en op de terugweg de ontlading groot is, waardoor het gebeuren meer weg heeft van een klas kinderen op schoolreis – maar in m'n uppie. Er zijn best wat tankstations waar ik met een 'zo Dirk, ben je er weer' begroet word en ze mijn koffie (zwart met een zoetje) al klaar hebben staan. Ik ken de meeste gezichten en namen en inmiddels ook bijna die van hun kinderen. Niets gezelligers dan langs een troosteloze A2 elkaar als trotse ouders foto's laten zien van ons kroost.

Als ik zo in mijn eentje in de auto zit op de heenweg, repeteer ik vaak nog even de speech. Ik denk dan terug aan het voorgesprek, herhaal de namen hardop en probeer niet te knoeien op mijn hangelwitte gestreken overhemd. Het gestoomde jasje hang ik altijd netjes op een hanger achterin. Maar hoewel ik er altijd naar streef dat mijn speech perfect is, is de dag zelf dat bijna nooit. Soms lijkt het zelfs wel: hoe harder het wordt geprobeerd, hoe meer er misgaat. Als er vooraf enorme draaiboeken worden gemaakt, waarbij de dag tot op de minuut wordt geregisseerd, hoeft er natuurlijk maar iets te gebeuren en de volledige planning loopt in het honderd. Als enorme liefhebber en observator van hoe mensen zich onder allerlei omstandigheden gedragen, geniet ik heimelijk met volle teugen. Niet perse van dat het mis gaat, maar wel hoe de

bruid, haar moeder of de ceremoniemeester ermee omgaan. Het is dat ik niet bepaald een liefhebber was van de schoolbanken en zo nodig op de planken wilde staan, ook al wilde geen enkele toneelschool me aannemen, maar anders was antropologie of psychologie misschien wel mijn kopje thee geweest.

Na afloop van mijn aandeel, voel ik altijd ontlading. Iedere keer weer. De kick dat het een mooie ceremonie was. En als ik mijn auto instap maak ik eerst een paar aantekeningen; wat was er nog voor verbetering vatbaar, wat werkte heel goed. Want als perfectionist in het vak zie ik zelf altijd ruimte voor verbetering. Zelfs als het bruidspaar en de gasten laaiend enthousiast zijn. Op de terugweg bel ik meestal meteen even met Suus, die iedere keer oprecht geïnteresseerd is in hoe het is gegaan.

Al die reizen door het land, al die tripjes naar Dokkum of Goes, Enschede of Emmer-Compascuum: ze leveren me een schat aan ervaringen op. Het laat me een land zien waarin we trouwen zoals we willen trouwen. Een land met vrijheid, waar we zelf keuzes mogen maken. Niet een bruiloft is hetzelfde, ieder bruidspaar is anders. Vaak moet ik denken aan dat liedje van een jaar of twintig geleden: Vijftien miljoen mensen op dat hele kleine stukje aarde, die moeten niet een keurslijf in, die laat je in hun waarde.' Je leest weleens dat het in Nederland allemaal eenheidsworst begint te worden: niemand is meer origineel, iedereen loopt met de meute mee. Nou, ik kan je vertellen dat het op trouwgebied prima gaat met ons koude kikkerlandje. Paradijsvogels genoeg!

Je kunt het zo gek niet bedenken of ik heb het gezien en meegemaakt. Een stel waarbij de man ruim vijftig jaar ouder was dan de vrouw, maar ik er oprecht van overtuigd was dat het ware liefde betrof toen ik ze in de ogen keek. Om het geld hoefde ze het sowie-

so niet te doen, want zij was een telg van een steenrijke familie, hij een voormalige bibliothecaris – die prachtige verhalen kon vertellen met zijn sonore stem. Maar ook andersom: een vrouw van 48 die haar jawoord gaf aan een smoorverliefde jongeman van 27. Hij had haar moeten smeken om met hem te trouwen, na zijn vijfde aanzoek was ze gezwicht. Een meneer met achondroplasie (ook wel dwerggroei genoemd), wiens bruid – die gezegend was met prachtige lange benen, ze droeg ook nog torenhoge pumps – diep moest bukken om hem hartstochtelijk te kussen. En een stel dat allebei voor de vierde keer in het huwelijk trad, maar met minstens zoveel overgave, zo niet meer, als bij de voorgaande edities. Aldus de getuige, die voor de vierde keer zijn handtekening op de akte zette.

Het maakt mij allemaal niet uit. Ik rij ernaartoe, ik kijk en ik geniet met volle teugen. Ik rij naar Huis ter Duin om een keurig stel in een chique hotel te trouwen en daar niet minder dan veertien bruidsmisjes aan te treffen in identieke gele jurkjes, allemaal even blond, allemaal even lang, allemaal even dun en allemaal dezelfde net iets te witte glimlach. Alsof ze zo uit een Amerikaanse missverkiezing zijn geplukt. Het zal mij een worst zijn, ik vind het leuk om mee te doen. En keer op keer werk ik mee aan de beste voorstelling ooit.

Het trouwen blijft een mysterie met een hoofdletter M. De behoefte om elkaar het jawoord te geven blijft ongemeen groot. En het gaat dus niet alleen om het jawoord naar elkaar toe. Het gaat om het geheel. We nodigen honderdvijftig mensen uit die elkaar vaak niet eens kennen en we delen het geluk met elkaar. Ik kom op grote bruiloften met gemeenschapszin waarbij alle familie (inclusief achterachterneven- en nichten en hun kinderen), alle burens uit de straat, de hele korfbalclub, iedereen van de kerk en

iedereen van het werk aanwezig is. Dat ontroert me. Dat saamhorigheidsgevoel, juist in deze tijd. Alsof er sinds de middeleeuwen niets veranderd is – en in sommige gevallen is dat ook zo.

Alles wat ik in mijn leven heb gedaan, gebruik ik om dit werk te kunnen doen. Zo ook mijn jarenlange ervaring als eigenaar van een evenementenbureau, met de treffende naam Om de Haverklap Produkties (want we werkten ons drie slagen in de rondte). Met dit bedrijf organiseerden we gigantische evenementen voor zowel grote bedrijven als particulieren. Ons handelsmerk was dat wij alles bekeken vanuit het oogpunt van de bezoeker. Letterlijk. Waar parkeer je, hoe ver is het lopen naar de ingang en hoe zijn de weersvoorspellingen? Enige kans op neerslag? Dan krijgt iedere gast op het parkeerterrein al een paraplu aangereikt. Na een lange zit, zorgen dat de barren niet alleen open zijn, maar ook dat er medewerkers met dienbladen op uitgekiende plekken klaarstaan zodat niemand in de rij hoeft te staan. Na afloop van een feest toch nog trek? Geen probleem, er staat namelijk een frietkar op datzelfde parkeerterrein. En iets te diep in het glaasje gekeken? Prima, dan regelen we dat iemand je thuisbrengt. Kortom, een kwestie van overal aan denken en zo min mogelijk aan het toeval overlaten. En dat probeer ik in de praktijk van het trouwambtenaarschap ook toe te passen. Liever check ik iets drie keer, dan helemaal niet. Ik zorg dat ik ruim op tijd van huis vertrek, dat ik de speech uitgeprint in drievoud mee neem – je zal net zien dat er een kop koffie over het eerste exemplaar heen gaat en het tweede te grazen wordt genomen door het hondje dat de ringen komt brengen.

En natuurlijk kan ik fantastisch putten uit mijn ervaringen als acteur. Ik heb in de loop der jaren in zoveel uiteenlopende stukken

gespeeld. Van een tragedie van Shakespeare in vijf aktes als Titus Andronicus tot moderne klassiekers als Harold en Maude. Maar bij de speeches ben ik acteur, schrijver, regisseur en medespeler ineen. Geloof mij maar, de eerste keren heb ik zitten zwoegen en zwoegen om die speech goed te krijgen. Ik kreeg te maken met het bekende writer's block: soms kon ik geen letter op papier krijgen, waarbij het zweet me letterlijk uitbrak. Ik was namelijk nogal een verantwoordelijkheid aangegaan. Na het succes van de eerste huwelijken, kreeg ik meer zelfvertrouwen. Wist ik dat ik het niet alleen graag wilde, maar ook nog kón. De reacties daarna bleven tot mijn opluchting onverminderd positief en ik prijs me gelukkig met de ervaring die ik heb opgedaan als acteur. Zoals het vermogen om te improviseren.

Tijdens een voorstelling weet je namelijk, wat er ook gebeurt: je moet door. Als er ineens een wand van een decor instort (en niemand is ernstig gewond) dan speel je gewoon door alsof er niets aan de hand is. Die toneelervaring sleept me er soms ook doorheen als er zich iets onverwachts voordoet tijdens een speech. Bijvoorbeeld die keer dat de bruidegom zo nerveus was dat zijn tic, die hij als kind had gehad, geheel onverwachts opspeelde toen hij zoals afgesproken vlak voor het jawoord persoonlijk zijn liefde wilde betuigen aan de bruid. Hij bleek op de basisschool flink te stotteren, maar na de brugklas was hij daar vanaf. Toen ik hem het woord gaf, stond hij op. Ik zag dat hij geëmotioneerd was, waar ik heel goed in kon komen. Het is ook niet niks, om als stoere bouwvakker voor een volle zaal je zo kwetsbaar op te stellen. Maar toen hij zijn mond open deed, kwam er geen geluid uit. Ik hield mijn adem in. Hij sloot z'n mond weer en leek zich te herpakken. Na een paar tergende secondes, zei hij: 'I... i... i...' En dat was het. Ik wilde niets liever dan hem ter plekke uit zijn lijden verlossen, maar

besloot te wachten. Van tevoren had hij mij verteld wat hij tegen zijn bruid wilde zeggen. Het was een mooi betoog, dat recht uit zijn hart kwam. Wel een beetje aan de lange kant, maar wie ben ik om daar iets van te vinden. Maar hij kwam niet verder dan 'I... i... i... ik, h... h... hou hou hou v... van jou.' Daarop keek hij me wanhopig aan. Ik begreep wat hij bedoelde en improviseerde ter plekke: 'Hij houdt van jou. De mooiste woorden die een mens kan horen. Daar heb ik niets meer aan toe te voegen.' De bruidegom slaakte een immens opgeluchte zucht, knikte dankbaar naar me en ontspande.

En natuurlijk is er ook weleens kritiek op mijn speech. Gelukkig beperkt die zich tot details. Ik denk aan die grootmoeder van de bruid, een chique dame, die me na de speech aansprak op enkele taalfoutjes: 'Het is woei, niet waaide. Let u daar in het vervolg op, meneer Zeelenberg? Voor de rest deed u het heel aardig.'

Met enige regelmaat krijg ik het verzoek of ik een speech deels in een andere taal wil houden. Engels, Frans, Duits en Spaans, ik heb het allemaal gedaan. Waarbij ik mijn speech in m'n moerstaal schreef en deze vervolgens liet vertalen. Het vergt wat meer voorbereiding, maar ik luister dan naar een native speaker en studeer de tekst vervolgens hardop in. Ook heb ik weleens op verzoek gewerkt met een simultaantolk, die razendsnel ter plekke mijn verhaal in het Russisch vertaalde. Gelukkig bleven de grappen nog steeds overeind, want er werd ook door de Russische gasten op hetzelfde moment gelachen. En ik heb warme herinneringen aan de doventolk, van wie ik nog een paar mooie gebaren heb opgestoken.

Ik heb overigens ook een keer een verzoek voor een speech geweigerd. Het stel vroeg of ik zoveel mogelijk scheldwoorden wilde gebruiken. De man in kwestie vond dat namelijk prachtig. Hij was zelf niet in staat om er ook maar een zin uit te krijgen zonder ge-

vloek en getier. En nee, het was geen geval van Gilles de la Tourette. Hij deed het bewust en schepte daar bizar veel genoeg in. Ik stelde me voor dat een alledaagse zin als ‘Mag ik een halfje volkoren gesneden?’ er bij hem uitkwam als ‘Mag ik godverdomme een halfje fucking gesneden?’ Hoewel het me wel een uitdaging leek, heb ik er na een nachtje slapen toch van afgezien. Ik vind het oprecht belangrijk om me als een kameleon aan te passen aan iedere gelegenheid en iedere persoonlijkheid – een trouwambtenaar speelt in mijn optiek absoluut geen hoofdrol, maar heeft uitsluitend een dienende positie – maar ik moet het wel legitiem vinden. Ik had het prima gevonden om er een paar ongezouten grappen in te gooien, maar om nou een hele speech te vloeken en te schelden: dat ging me te ver.

Overigens heb ik een paar keer meegemaakt dat ik toch met mijn mond vol tanden stond. Niet tijdens de ceremonie zelf, maar wel ervoor of erna. Een paar minuten nadat het bruidspaar en de getuigen de trouwakte hadden getekend, de inkt was bij wijze van spreken nog nat, stormde een jongedame op me af. Ze had zich blijkbaar al die tijd ingehouden, want ze leek bijna uit elkaar te spatten. Met hoogrode konen vertelde ze dat ze eigenlijk helemaal niet uitgenodigd was voor de ceremonie, wel voor het feest ’s avonds, maar dat ze in de dorpskroeg had gehoord dat ik hun huwelijk zou voltrekken. Als een ware *wedding crasher* was ze op het laatste moment de zaal ingeslopen om verdekt achterin plaats te nemen. En nu zag ze haar kans schoon. Ze zette me letterlijk klem en viel me om de hals. Om vervolgens niet meer los te laten. Blijkbaar was ze een *Divorce*-fan van het eerste uur. Twee gespierde ooms moesten er aan te pas komen om haar los te wrikken en spartelend af te voeren.

Toen een versgehuwde bruidegom, al wriemelend aan zijn trouwring, nog net niet likkebaardend tegen me zei terwijl hij zich verlustigde aan een inderdaad knap maar nauwelijks meerderjarig achternichtje: 'Daar zou ik 'm best weleens in willen hangen, wat jij Dirk,' was ik eveneens met stomheid geslagen. Ik leidde hem af met een grap waarna ik hem zachtzinnig richting zijn bruid dirigeerde. Pakweg een jaar geleden kreeg ik overigens nog een mail van ze, met de groeten uit Guatemala waar ze hun verlate huwelijksreis vierden.

Het mag duidelijk zijn: ik heb inmiddels veel gezien en veel meegemaakt. Ook schrijnende gevallen overigens. Want natuurlijk is het niet alleen maar rozengeur en maneschijn, maar schuurt achter de soms prachtige façades een groot verdriet. Het geweldige stel, oprecht voor elkaar gemaakt, dat in elkaar hun tweede liefde had gevonden. Allebei vier kinderen, waardoor ze om het weekend met maar liefst tien man aan tafel zaten. Die weekenden waren de hoogtepunten van hun bestaan, als hun imposante huis gevuld werd met gezellige drukte. Op zondagavond moesten ze hen noodgedwongen laten gaan, naar hun ex-partners. Helaas was de relatie met hen zodanig verstoord dat de kinderen na hun fijne weekend binnen hartstochtelijk afscheid namen: om zelf naar buiten te lopen waar hun andere ouder in de auto zat, de motor nog draaiend. In huis was het dan oorverdovend stil. In stilte verwerkte het stel hun verdriet, terwijl ze de rommel opruimden die kinderen onherroepelijk met elkaar meebrachten. En duurde het altijd minstens een paar uur voordat ze beiden hun draai weer hadden gevonden. Bitterzoete troost vonden in elkaars armen, met hun gezamenlijke verdriet dat hun ex-partners hen de liefde niet gunden. Het liefst hadden ze de kinderen veel vaker over de

vloer, maar toen ze zagen dat hun kroost eraan onderdoor ging, staakten ze hun bittere juridische strijd en gingen ze schoorvoetend akkoord met de eisen van de exen – hoe onredelijk ook. Hun gedeelde geluk en hun gedeelde verdriet maakte hen als stel alleen maar sterker.

En inmiddels heb ik helaas meerdere huwelijken voltrokken waarvan de een niet lang meer te leven had. Een prognose van een paar jaar of soms hooguit een paar maanden. Trouwdata die daarom naar voren moesten worden gehaald. Ik heb niet zo lang geleden nog een stel zelfs in het ziekenhuis getrouwd, omdat de bruidegom niet meer in staat was om verplaatst te worden. Hoewel het zijn grote wens was om thuis in zijn vertrouwde omgeving het jawoord te kunnen geven, was het een nog grotere wens om als getrouwd man te sterven. In zo'n situatie komt alles onder een vergrootglas te liggen.

Als emoties hoog oplopen is het ondanks een dergelijke zeer intieme setting misschien juist wel prettig om er een buitenstaander bij betrekken. Ik trouwde ooit een stel waarvan de vrouw hoogzwanger was. Eerder had ze maar liefst drie stilgeboortes gehad, in een vergevorderd stadium. Vandaar dat ze de feestelijke spanning van haar huwelijksdag nauwelijks aandurfde, stel je voor dat ook dit kindje het niet zou overleven. Maar toen ze ruim over de acht maanden was, voelde ze ineens: 'Ik wil trouwen. Nu.' Dus werd ik in allerijl opgetrommeld. Haar drie verloren kinderen moesten een prominente rol krijgen op deze voor haar zo belangrijke dag. Maar ik kreeg ook het strikte verzoek mee: het moet wel luchtig blijven. Ga er maar aan staan. Vanaf het eerste moment hield ze het niet droog, zowel van het huilen als het lachen. En na afloop weerhield haar dikke buik haar er niet van om me een stevige knuffel te geven. Het kindje was het ermee eens – of niet,

het is maar net hoe je het bekijkt – want die koos er precies op dat moment voor om zo’n harde schop te geven vanbinnen, dat ik het kon voelen. Twee weken na de bruiloft werd een kerngezonde jongen geboren. Die het ongetwijfeld nog ver gaat schoppen als kickboxer.

Precies vanwege diezelfde intense emoties, werd ik ook gevraagd om een speech te houden bij een uitvaart. Het betrof een nog jonge jongen die alles leek mee te hebben. Zijn naam was – en is – Dave. Hij had een zeer liefhebbende en hechte familie, een vriendin op wie hij stapeldol was en een groep vrienden van heb ik jou daar.

Natuurlijk was Dave’s familie kapot van verdriet. Ze voelden aan alle kanten: wij gaan dit niet aankunnen, om hem het eerbetoon te geven dat hij verdient. Een van de familieleden was ooit te gast geweest bij een huwelijk dat ik had voltrokken. Zij legde het voor aan de familie, waarop ze eensgezind besloten om mij te vragen. De begrafenis zou drie dagen later plaats vinden. Met alles wat ik in me had heb ik geschreven alsof mijn leven ervan afhing. Zijn leven hing ervan af. Van de knul wiens veel te korte leven recht moest worden gedaan. De ouders die recht had op het mooiste eerbetoon dat mogelijk was. Het vertrouwen dat ze me gaven was immens.

De moeder vroeg of ik een brief aan haar zoon wilde voorlezen, omdat ze wist dat ze er zelf niet toe in staat zou zijn. De bewuste brief heb ik thuis wel twintig keer gerepeteerd, waarbij ik het geen enkele keer droog hield. Ik had maar een kans om haar verhaal voor te lezen, dus het moest meteen perfect. De vader besloot de dag voorafgaand dat hij zijn stuk alsnog zelf ten gehore wilde brengen. Wel vroeg hij me of we een teken konden afspreken. Als het zijn beurt was, zou hij me aankijken en laten weten of hij het

aankon. De dag zelf zal me altijd bijblijven. De hele gemeenschap wilde afscheid nemen van Dave. In allerijl werden overal klapstoeltjes bijgezet en degenen die geen zitplaats hadden kunnen bemachtigen, stonden schouder aan schouder opgesteld. De kerk was mudvol, er kon niemand meer bij. De familie, die zich ontzettend gesterkt voelde dat er zoveel mensen kwamen naar dit eerbetoon aan hun zoon, had geregeld dat er buiten – waar ook honderden mensen stonden – een groot scherm was neergezet waarop de live cameraregistratie van de dienst binnen te zien was. Iedereen voelde zich aangegrepen door dit grote verlies van iemand uit hun midden. Iemand die ze van jongs af aan kenden, hadden zien opgroeien en met wie ze hadden gespeeld, kattenkwaad uitgehaald, gesport, naar school waren geweest, gewerkt, gelachen, uitgegaan, vakanties hadden gevierd. Hun buurjongen, neef, klasgenoot was geweest. En dat niet alleen, hij was nog veel meer. Dave stond symbool voor jeugd, voor toekomst, voor plezier, voor hoop. Want zo'n jongen was hij. Iemand die, als hij vol overgave grijsde, de zon deed schijnen op een bewolkte dag. Niemand mag voor z'n tijd gaan, maar het gat wat hij achterliet, was immens. Door het imposante eerbetoon, waarin iedereen de ruimte kreeg om te laten zien wat hij voor hem of haar persoonlijk had betekend, vonden men troost.

Voordat ik het podium beklom, was ik bloednerveus. Maar toen ik er stond, en de enorme mensenmenigte overzag, werd ik heel rustig. Ik wist voor wie ik het deed. Voor de familie op de eerste rij. Toen ik bij het stuk was aangekomen dat de vader persoonlijk wilde vertellen, keek ik hem even kort aan. Zijn ogen boorden zich in de mijne, terwijl hij nauwelijks zichtbaar zijn hoofd schudde. Ik wist genoeg. Namens hem sprak ik de liefdevolle woorden voor zijn zoon.

Vaak hoor je de uitspraak: laat me je boekenkast zien en ik zeg je wie je bent. Voor mij geldt inmiddels: laat me je trouwerij zien en ik zeg je wie je bent. De keuzes die mensen maken voor hun locatie, de gasten die ze uitnodigen, de verhalen die ze me vooraf vertellen, de muziek die ten gehore wordt gebracht. Maar ieder huwelijk raakt me, zonder uitzondering. Want het is de essentie van de liefde. Het gaat niet om de meest hysterische vrijgezellen, of de gedroomde trouwjurk of de mooiste locatie. Het gaat erom dat je de behoefte voelt om hardop naar elkaar uit te spreken dat je de intentie hebt om samen oud te worden. En dat je dat niet alleen naar elkaar doet, maar in het bijzijn van je favoriete mensen. Soms aangevuld met verplichte gasten, zoals werkrelaties van papa of oudtantes die je al dertig jaar niet hebt gezien. Maar de elementaire behoefte is om te verbinden, om bij elkaar te zijn. Om de tijd te nemen voor het delen van je geluk. Samen. Is dat niet wat de essentie van ons bestaan is?

Ik geef het volmondig toe: mijn wereldbeeld is veranderd sinds ik trouwambtenaar ben. Wat ik overigens niet had zien aankomen. Opgeslokt door de waan van de dag leef je soms in een bubbel. Een cocon van hard werken, tijd doorbrengen met je gezin, de verantwoordelijkheid om alle ballen in de lucht te houden en in het beste geval ook nog leuke dingen doen. Maar doordat ik in de gelukkige positie ben om van zeer dichtbij een kijkje te mogen nemen in het leven van zulke ontzettend diverse mensen, allemaal met hun eigen levensverhaal, hun eigen bagage, hun eigen dromen en wensen, heb ik bizar veel geleerd. Waar ik oprecht dankbaar voor ben. Niet alleen mijn topografische kennis, maar mijn hele wereldbeeld is aanzienlijk groter geworden. Ik ben er nederiger door geworden en, durf ik te stellen, ook wijzer. Want ik heb meer begrip en respect gekregen voor ieders verschillen. Er is

niet een juiste manier om te trouwen, de beste of de mooiste. Natuurlijk, ook ik heb mijn voorkeuren. Maar wat me vooral bij is gebleven, zijn de overeenkomsten tussen al die verschillende types. Jong, oud, eerste, tweede of derde keer getrouwd, knap, lelijk, arm of rijk: liefde is wat ons overeind houdt. Ook als verdriet, ziekte, pijn of zelfs de dood op de loer liggen. Ongeacht wat de toekomst zal brengen.

Ik hoop uit de grond van mijn hart dat ik dit werk nog heel lang mag doen. Dat ik een bijdrage mag blijven leveren aan zo'n memorabel moment als de huwelijksdag. 'De mooiste dag van m'n leven,' ik moest er altijd om lachen als mensen dat zeiden. Wat nou mooiste dag van je leven, iedere dag moet de mooiste zijn! Maar nu ik getuige ben geweest van zoveel oprechte emotie, liefde in de puurste vorm, ben ik om.

Ik geloof in het huwelijk. Maar ik geloof vooral in de liefde. Ik ben vastbesloten om het met mijn vrouw tot aan mijn dood vol te houden. Serieus. Het geheim van een goed huwelijk is volgens mij om zo dicht mogelijk langs elkaar heen te leven. Je moet elkaar vrij laten en wel raakvlakken houden. Respect voor elkaar hebben. Mijn vrouw Suus heeft mij drie prachtige kinderen gegeven, het mooiste in mijn leven. Überhaupt een reden om haar op een voetstuk te plaatsen. Alle moeders overigens, als mannen zouden moeten baren zou het menselijk ras rap zijn uitgestorven. Maar daarnaast houd ik vooral zielsveel van háár en zij nog altijd – tot mijn grote verbazing – van mij.

De liefde mensen, daar draait het leven om! Als je het vindt, laat het dan nooit meer gaan. Geef niet op, houd elkaar vast. Heb lief en vier het leven.

Het is zomer 2017, mijn vrouw en ik vieren dat we – hoewel we al vijftien jaar samen zijn, elkaar vandaag exact zes jaar officieel man en vrouw mogen noemen. Thuis, met z'n tweetjes in de tuin. Of beter gezegd: in de postzegel die doorgaat voor onze 'stadstuin', zoals de makelaar het lyrisch omschreef.

'Proost schat, op ons.'

'Weet je nog, onze trouwdag?' onderbreekt Suus mijn gedachten.

Natuurlijk weet ik dat nog! 'Je zag er prachtig uit.'

Ik hoop dat ik jullie niet teleurstel, maar wij zijn gewoon op een doordeweekse ochtend even snel naar het stadhuis gegaan. Binnen een kwartier stonden we weer buiten. Wij vonden het destijds slechts een formaliteit, een papiertje. We deden het puur om het voor onze kinderen goed te regelen en hadden geen jawoord nodig om te bevestigen dat we elkaars grote liefde waren, dat wisten we immers allang. Dus hechtten we niet zoveel waarde aan die trouwdag. En Suus en ik zijn niet de enigen.

'We moeten het nog een keer over doen, Suus,' zeg ik opeens. 'De liefde vieren! ONS vieren.' Met een vastberaden klap zet ik mijn champagneglas op de houten vlonders van onze veranda. Het glas overleeft het niet, maar scherven schijnen geluk te brengen. Met enige moeite ga ik spontaan door m'n knieën. Ik kniel voor de liefste, mooiste, fijnste vrouw op aarde. 'Lieve schat, wil je weer met me trouwen?'

Van Dirk Zeelenberg is eerder verschenen:

Verkrijgbaar in alle boekhandels en online via
www.dirkzeelenberg.nl

'Als acteur in *Divorce* kwam ik tot mijn vreugde in de meest opmerkelijke situaties terecht. Maar als trouwambtenaar ontdekte ik dat het echte leven daar nog een flinke schep bovenop blijkt te doen. Schoonloeders, familieschandalen, last minute afzeggingen en verrassingshuwelijken, ik heb het allemaal meegemaakt. Ik deed het bijna in m'n broek van het lachen en hield het niet droog van ontroering. Maar bovenal heb ik meegeleefd en genoten. De buitengewoon persoonlijke verhalen over de liefde en het leven hebben me zonder uitzondering geïnspireerd en vooral tot op het bot geraakt. Waar ik dankbaar voor en trots op ben. Daarom vind ik dat ik ze niet voor mezelf mag houden.'

In *Ode aan de liefde* geeft Dirk Zeelenberg een kijkje achter de schermen van (trouw)minnend Nederland met liefdevolle, ontroerende, pijnlijke, opmerkelijke, grappige, hilarische maar vooral herkenbare verhalen over familie, vertrouwen, ruzie, hoop, ziekte, vriendschap, dromen, twijfel en natuurlijk het ja-woord.

Hoewel het grote publiek Dirk Zeelenberg kent als acteur, is het voltrekken van huwelijken zijn grote passie geworden. Niet alleen zijn eerste boek *Niet bepaald een succesverhaal* (65.000 verkochte exemplaren), maar ook de talloze speeches die hij als trouwambtenaar schreef, zijn van zijn hand.

ISBN 978-90-825591-7-0

9 789082 559170 >

www.dirkzeelenberg.nl

uitgeverij **omdehaverklap**

anno 2016